

پیشوتاری زهردهشت

که وایه بهرکه تم پی ببه خشه ئه ی چاوی ئاسووده که دتوانی بهختیارییه کی
که لیک مه زن به بی ئیره بی ببینی!

بهره که ت بده جامیکی که دهیوی لپوریت بی، هه تا ئه وه که ئا و زپراسا
سه رپیت بی و درهوشانه وهی شادیت بۆ هه موو لایه ک به ری!

بروانه، ئه م جامه جاریکی دی به تال بوونی دهوی و زهردهشت جاریکی دی
بوونه وه مروّف.

- وه های دهست پیکرد ئاوا بوونی زهردهشت.

۲

زهردهشت ته نیا له کیو داگه را و که سی تووش نه هات. به لام کاتیک گه پشته
لپره وار، له نه کاو پیره میردیک که له کوخته ی پیرۆزی خوئی بۆ دیننه وه ی
ریشه گیا له لپره وار، درکه وتبوو، له به رابه ری ویستا و پیره میرده که وه های به
زهردهشت گوت:

«ئهم ریواره لای من بیگانه نیه: ئه و بهر له سالانیکی زوو بیره دا تپه ری.
ناوی زهردهشت بوو؛ به لام گۆراوه.

ئه وده م خۆله میشه که ت برده کوستان، ئه مروّف دهته وی ئاگره که ت بۆ دۆله کان
به ری؟ له سزای ئاگره لگیرسینه ر ناترسی؟

ئه ری، زهردهشت دهناسمه وه، چاوه کانی پاکن و له زاری دا هیچ بیژیک
شاراوه نیه. ئایا هه ر وه ک سه ماکه ریک هه نگا و هه لئا هینیتته وه؟

زهردهشت گۆراوه! زهردهشت بۆته وه مندال! زهردهشت وه خبه ر هاتوه: نووکه
چت له خه وتوان دهوی؟

تۆ له ته نیایی دا وها ده ژیای که ده تگوت له سه ر ده ریا بووی و ده ریا تۆی
ده برد. مخابن، دهته وی بییه وه به ستین؟ مخابن، دهته وی دیسان خۆت له شی

خۆت رابکیشی؟»

زهردهشت ولامی داوه: «من مروّفم خۆش دهوین.»

زهردهشت سی ساله بوو که زید و ده ریچه ی زیده که ی خوئی جی هیش و
چوو بۆ کوستان. لپره چیژی له گیان و ته نیایی خوئی وهرگرت و ده سالان لپی
وه رهن نه بوو. به لام له ئاکام، دلی گۆرا و - به یانییه که ده گه ل کازیوه هه ستا،
هه نگاوی به ره و هه تا و هه لئا وه و وه های پیکوت:

«ئهی هه سییره ی مه زن! تۆ چ بهختیارییه که ت ده بوو ئه گه ر نه بان ئه وانهی که
بویان ددرهوشییه وه!

تۆ ده سال لپره به ره و ئه شکه وته که م هه لده کشای: ئه گه ر من و هه لۆ و
ماره که م نه باین تۆ له شوئی خۆت و له م ریگایه تیر ده بووی.

که چی ئیمه هه موو به یانییه که چاوه ریت بووین، سه ررپژه ی تیشه که تمان له
تۆ وهرده گرت و له بهر ئه و سپاسی تۆمان ده کرد.

بروانه، له زانایی خۆم بیزار بووم و وه ک هه نگیک که هه نگوینیکی له راده
به در زۆری کۆ کرد بیتته وه، نیازم به ده ستانیک هه یه که بۆ لام دریت کرین.

ده مه وی به دیاری بده م و به شه مه وه هه تا جاریکی دی زانایان له نیو خه لک
دا له نه زانی خویان شاد بن و نه داران جاریکی دی له دارایی خویان.

له بهر ئه وه ده بی بچمه قولاییه وه، هه ر ئه و جوړه ی که تۆ ئیواران ده کیه ی، به م
شیویه که ده چیه پشت ده ریا و نوور ده به یه دونیای ژیرین. تۆ، ئهی هه سییره ی
ئه نگراو!

من ده بی، وه ک تۆ، ئاوا بم، ئه و جوړه ی مروّف ناوی دهنین، ئه وانهی که
ده مه وی بۆ لایان داگه رپیم.

پیره پیرۆزه که گوتی: «بۆچ من سه‌ری خۆم به‌رهو لێر و چۆلکه هه‌لگرت؟ هه‌ر له‌به‌ر ئه‌وه نه‌بوو که منیش مرۆفم له راده‌به‌ده‌ر خۆش ده‌ویستن؟ نووکه خودام خۆش ده‌وێ. مرۆفم خۆش ناوین. مرۆفم بۆ من شتیکی گه‌لیک ناته‌واوه. ئه‌وینی مرۆفم من ده‌کووژێ.»

زه‌رده‌شت و لامي داوه: «من سه‌بارت به‌ ئه‌وین چم گوت؟ من بۆ مرۆف دیاریه‌کم هه‌ناوه.»

پیره‌پیرۆزه که گوتی: «هیچ مه‌ده به‌وان، باشته‌ر شتیکی‌شیا نایه‌رگری و ده‌گه‌لیشیا ن هه‌لگری - ئه‌م کاره پتر له هه‌موو شتیکی رازیان ده‌کا، ئه‌گه‌ر تۆش رازی ده‌کا!

ئه‌گه‌ر ویستت شتیکیان به‌یه‌ی، له سه‌ده‌قه پتر مه‌یانه‌یه و لێگه‌رێ با ئه‌ویش به سوال وهرگرن!»

زه‌رده‌شت و لامي داوه: «نا، سه‌ده‌قه‌ی ناده‌م، چونکه بۆ دانی ئه‌و ئه‌وه‌ند که پێویسته ده‌ستکورت نیم.»

پیره‌پیرۆزه که به زه‌رده‌شت پێکه‌نی و وه‌های گوت: «که‌وايه بزانه نایا گه‌نجینه‌کانت قه‌بوول ده‌کن! ئه‌وان گومان له دووره‌په‌ریزان ده‌کن و باوه‌ر نا‌کن که ئیمه بۆ دیاری دان دین.

هه‌نگاه‌کانی ئیمه له کۆلانه‌کانیان دا گه‌لیک ته‌نیا ده‌نگ ده‌ده‌نه‌وه و شه‌وانه که له نیو نوینی خۆیان دا ده‌نگی پێی پیاویک ده‌بیسن که دره‌نگانیک به‌ر له هه‌لاتنی هه‌تا و تیده‌په‌رێ. له خۆیان ده‌پرسن: ئه‌و دزه بۆ کوی ده‌چی؟

بۆ لای مرۆفه‌کان مه‌رۆ، له لێره‌وار دا بمینه‌وه! و اباشته‌ره که بۆ لای گیانه‌به‌ره‌کان پرۆی! بۆ ناخوازی وه‌ک من بی - ورچیک له نیو ورچان، مه‌لیک له نیو مه‌لان؟»

زه‌رده‌شت پرسی: «پیری پیرۆز له لێره‌وار چ ده‌کا؟»

پیره‌پیرۆزه که و لامي داوه: «سترانان ساز ده‌که‌م و ده‌یانلیمه‌وه و کاتی ساز کردنیان پیده‌که‌نم و ده‌گریم و ورته‌م دێ: به‌م جووره خودا عیبادت ده‌که‌م.

به ستران و گریان و پێکه‌نین و ورته خودایه‌ک عیبادت ده‌که‌م که خودای من، به‌لام تۆ چ دیاریه‌کت بۆ ئیمه هه‌ناوه؟»

زه‌رده‌شت به بیستنی ئه‌م قسه‌یه له ئاست پیر سه‌ری دانواند و گوتی: «من چم هه‌یه که به ئیوهی بده‌م! بلا با زوتر برۆم هه‌تا شتیکی‌شیا ن لینه‌ستینم!» - به‌مجۆره پیره‌مێرد و پیاوه‌که، به پێکه‌نین وه‌ک دوو کورپۆله له یه‌ک جوێ بوونه‌وه. به‌لام زه‌رده‌شت کاتیک ته‌نیا ماوه، وه‌های به‌ دلی خۆی گوت: «به‌ دوور نیه! ئه‌م پیره پیرۆزه له لێره‌واره‌که‌ی دا هه‌شتا شتیکی له‌م باره‌وه نه‌بیستوه که خودا **مردوه!**»

۳

کاتیک زه‌رده‌شت گه‌یشه‌ نه‌زیکترین شاری لای لێره‌واره‌کان، ئاپوره‌یه‌کی خه‌لک له بازار دا چاوپێکه‌وت که کۆ بوونه‌وه؛ چونکه جاریان دا‌بوو که په‌تبارێک ببینن. زه‌رده‌شت وه‌های به‌ خه‌لک گوت:

«من به‌رزهمرۆفتان پیده‌ناسینم. مرۆف شتیکی که ده‌بی به سه‌ری دا زال بی. بۆ زال بوون به سه‌ری دا چتان کردوه؟»

بوونه‌وه‌ران گه‌شتیان هه‌تا کوه‌ ئیستا شتیکی به‌رزتر له خۆیان ئافرانده‌وه: و ئیوه ده‌تانه‌وێ ته‌نیا نیشته‌وه‌ی ئه‌م لافاوه گه‌وره‌یه بن و له جیات زال بوون به سه‌ر مرۆف دا ته‌نانه‌ت بگه‌رینه‌وه سه‌ر حه‌یوان؟

مه‌یموون بۆ مرۆف چیه؟ شتیکی گالته‌جا‌ر یان شه‌رمه‌زارییه‌کی تال. مرۆف له ئاست به‌رزهمرۆف دا هه‌ر ئاوا ده‌بی: شتیکی گالته‌جا‌ر یان شه‌رمه‌زارییه‌کی تال.

ئیه‌و رێگایه‌کی که له کرمه‌وه هه‌تا ده‌گاته مرۆف، بریوتانه و هه‌شتا گه‌لیک شت له ئیه‌و دا کرمانه‌یه. رۆژگاریک مه‌یموون بوون و هه‌شتاش مرۆف له هه‌ر مه‌یموونیک مه‌یموونتره.

به‌لام ئه‌وه‌ی که له نیو ئیه‌و دا ژیرترین که‌سه ئه‌ویش جگه له دووپاره‌یی و نیره‌مووکی، جگه له تیکه‌لاویک له گیا و تاپۆ، نیه. به‌لام من پیتان ده‌لیم که تاپۆ بن یا گیا؟

بروانن! من به‌رزهمرۆفتان پیده‌ناسینم.

به‌رزهمرۆف مانای زه‌وییه. با ویستی ئیه‌و بلێ: بلا به‌رزهمرۆف مانای زه‌وی

بی!

برایان، ئیوه سویند ددهم که به زهوی ئەمهگدار بن و باوهر بهوانه مهکهن که له لاتان باسی هیواکانی دونیای دیکه دهکهن. ئەوان ژارتیکه لکهرن، چ خویمان بزنانن یا نهزنانن.

ئەوان له ژین بیزاران و خویمان ژارنۆشن و بهرهو فهوتان، که زهوی لییان وهرهزه. دهبا له بهر چاوان ون بن!

رۆژگارێک کفرۆیژی له خودا گهورهترین کفر بوو؛ بهلام خودا مرد و ههر بۆیهش کفرۆیژهکانیش مردن. نووکه کفرۆیژی له زهوی و پتر له مانای زهوی ریز کرتن له دهروونی ئەم نه دۆزراوه، قورسترین کفره.

رۆژگارێک رهوان به سووکی دهیروانیه لهش و لهو رۆژگاره دا ئەم به سووک زانینه بهرزترین شت بوو. رهوان لهشی داتهپیو و کریت و برسیتی چیشتووی، دهویست. ههر بۆیه له بیرى راکردن له لهش و زهوی دابوو.

ئای که ئەم رهوانه خوئی هیشتا چ داتهپیو و کریت و برسیتی چیشتوو بوو وههوهسی ئەم رهوانه دلپهقی بوو.

بهلام ئیوه، براکانم، ئیوهش به من بلین که لهشتان له رهوانتان چ دهگێریتهوه؟ ئایا رهوانتان پر له بهدبهختی و چهپهلی و ئاسوودهیی خهفتهبار نیه؟

به راستی، مرۆف سیلاویکی لیخنه. دهبی دهریا بی ههتا سیلاویکی لیخن وهخۆ بگری بهبی ئهوهی چهپهلی بی.

بروانن، بهرزهمرۆفتان پیدهناسینم: ئەو ئەم دهریایهیه، لهو دایه که بیزاری گهورهتان نوqm دهبی.

گهورهترین ئەزموونیک که دهکرئ بیکهسی، کامهیه؟ ئەو ئەزموونه، دهمی بیزاری گهورهیه. ئەودهم که له بهختیاری خوئی و ههروهها له ئەقل و ئاکارباشی خوئی هیئنجی دیتئ.

ئودهم که دهلین: «چ کهلکی ههیه بهختیاریم که بهدبهختی و چهپهلی و ئاسوودهیی خهفتهباره؟ کهچی بهختیاریم دهبا بیانوویهک با بۆ بوونم.»

ئودهم که دهلین: «چ کهلکی ههیه ئەقلم؟ ئایا تامهزرۆیی بۆ زانست وهک

تامهزرۆیی شیر بۆ نیچیری خوئیته؟ بهلام بهدبهختی و چهپهلی و ئاسوودهیی خهفتهباره!»

ئودهم که دهلین: «چ بایهخی ههیه ئاکارباشیم که هیشتا شیواوی نهکردووم؟ له چاکه و خراپهیی خویم چ بیزارم که ههمووی بهدبهختی و چهپهلی و ئاسوودهیی خهفتهباره!»

ئودهم که دهلین: «چ کهلکی ههیه دادخوازیم؟ که خویم به پۆلوو و رهژی نابینم. کهچی دادخواز پۆلوو و رهژییه!»

ئودهم که دهلین: «چ کهلکی ههیه بهزهیم؟ مهگه بهزهبی ههر ئەو خاچه نیه که، ئەو خوۆشهویستهی بهشهریان له سههر بزمارکوت کردوه؟ بهلام له بهزهیی من دا له خاچ دان نیه!»

ههتا ئیستا ههرواتان گوتوه؟ ههتا ئیستا ئاواتان هاوار کردوه؟ خوژیا هاوارتان ئاوا به گویم گهیشتا!

ئوه هاواری رهزای ئیوهبه که به ئاسمان دهگا نه گوناھی ئیوه. هاواری ئیرهیی ئیوه له گوناھ دایه که دهگاته ئاسمان!

له کوئییه ئەو برووسکهی که ئیوه به زمانی خوئی بلیسیتهوه؟ له کوئییه ئەو شیتایهتییهی که دهبی ئیوهی پینکوتری؟

بروانن! بهرزهمرۆفتان پیدهناسینم: ئەم، ئەو برووسکهیه، ئەم، ئەو شیتایهتییهیه!»

که زهردهشت وههای گوت، کهسیک له نیو خهڵک دا دهنگی بهرز کردهوه: «ئوهی که سهبارت به پهتبان بوو بیستمان؛ ئیستا لیگه ری با خووشی ببینین!» و خهڵک تیگرا به زهردهشت پیکه نین. بهلام پهتبان که باوهری کردبوو ئەم قسانه سهبارت بهون، کاری خوئی دهست پیکرد.

به لّام، زهدهشت روانيه خه لک و سهري سورما. له دوایي وهای گوت:
«مرۆف په تیکه به ستر او له نیوان حه یوان و بهر زه مرۆف دا - په تیک له سه
به رزایی هه لدریک.

چوونه پیشی مه ترسییه که، به سه ر دا چوونی مه ترسییه که، بۆ دوا روانینی
مه ترسییه که، به لا داهاتن و وه ستانیش مه ترسییه که.

ئه وهی له مرۆف دا مه زنه ئه مه یه که ئه و پردیکه نه ئامانج؛ ئه وهی که له مرۆف
دا ده کری خۆشت بوئی ئه مه یه که ئه و قوئاغیکه و ئاوا بوونیک.

خۆشم دهوین ئه وانیه که هه ر بۆیه ده ژین چونکه ده زانن ئاوا ده بن، چونکه
ئه وان به سه رچوانن.

خۆشم دهوین به سوو کدانه ره گه وه رکان، چونکه ریزدانه رانی گه وه رن و
په یکانه کانی تاسه ن به ره وه به ستینیک دی.

خۆشم دهوین ئه وانیه که بۆ ئاوا بوون و به خت بوونی یه که م هه سپه رکان له
هۆ ناگه رین، به لکه م خۆ بۆ زهوی به خت ده که ن هه تا رۆژیک زهوی هی
به رزه مرۆف بی.

خۆشم دهوین ئه وهی که ده ژی هه تا تیبگا و له بهر ئه وه ده یه وئ تیبگا هه تا
به رزه مرۆف بژی و ئاوا ویستاری ئاوا بوونی خۆیه تی.

خۆشم دهوین ئه وهی که کار ده کا و ئیختراع ده کا هه تا مالیک بۆ به رزه مرۆف
بنیات بنی و زهوی و گیاندار و گیا بۆ ئه و ته یار ده کا: چونکه ئاوا ویستاری
ئاوا بوونی خۆیه تی.

خۆشم دهوین ئه وهی که ئاکارباشی خۆی خۆش دهوین، چونکه ئاکارباشی
ویستی ئاوا بوونه و په یکانیک تاسه یه.

خۆشم دهوین ئه وهی که له رووح دلۆپیک بۆ خۆی نا هیلتیه وه، به لکه م ده یه وئ
به ته واوه تی ببیته رووحی ئاکارباشی خۆی. به مجۆره، وهک رووح پی دهنیته سه ر
پرد.

خۆشم دهوین ئه وهی که ئاکارباشی خۆی ده کاته مه یل و چاره نووسی خۆی و

به مجۆره بۆ ئاکارباشی خۆی هیشتا ده یه وئ بژی یا ئیدی نه ژی.

خۆشم دهوین ئه وهی که ئاکارباشیه کی زۆری ناوی. چونکه یه ک ئاکاری باش
سه رووتره له دوو ئاکاری باش، و یه ک ئاکاری باش گوریسیکی قایمتره بۆ ئه وه
که چاره نووسی خۆی پیه له لاسی.

خۆشم دهوین ئه وهی که رووحی، بۆ خۆی خۆ له کیس ده دا، که نه سپاسی
دهوین و نه سپاس ده کا: چونکه هه میشه ده به خشی و خۆی له بهر چا و نیه.

خۆشم دهوین ئه وهی که کاتیک تاس به قازانجی داده که وئ، شه ره مزار
ده بیته وه و ده پرس: ئایا من قومار بازیکی فیله زانم؟ - چونکه ئه و داخوازی
فه وتانه.

خۆشم دهوین ئه وهی که له پیشه وهی ئاکاره کانی دا وته ی زیترین داده مه زرین
و هه میشه پتر له وهی که به لین ده دا به جیی دین، چونکه داخوازی ئاوا بوونی
خۆیه تی.

خۆشم دهوین ئه وهی که داهاتوان به هه ق داده نی و رابوردوان رزگار ده کا:
چونکه ده یه وئ گیان له سه ر کاری ئیستاییان به خت بکا.

خۆشم دهوین ئه وهی که خودای خۆی ته می ده کا، چونکه ئه وینداری خودای
خۆیه تی: که وایه ده بی به غزه بی خودا که ی بفه وتی.

خۆشم دهوین ئه وهی که ره وانی له برین ویکه وتنیش دا قووله و ئه زموونیک
چوکه ده توانی بیفه وتین: که وایه به شادییه وه به سه ر پرد دا ده روا.

خۆشم دهوین ئه وهی که ره وانی لیوریزه، وه ها که خۆی له بیر ده کا و شته کان
هه مو له ده روونی ئه و دان: که وایه هه موو شت ده بیته هۆی ئاوا بوونی.

خۆشم دهوین ئه وهی که گیانازاد و دلآزاده: به مجۆره سه ری له ده روونی دل
دایه؛ به لّام دلکه ی ئه و به ره و ئاوا بوون ده با.

خۆشم دهوین گشت ئه وانیه که وهک دلۆپگه لی قورسن و یه ک یه که له هه وری
تاری وه ستاو له سه ر مرۆفه کان داده که ون: ئه وان هه مزگینیدهرانی برووسکن و
وهک مزگینیدهران به خت ده بن.

بروانن! منم مزگینیدهریک برووسک و دلۆپیک قورس له هه ور: و ناوی ئه م
برووسکه به رزه مرۆفه.»

زهردهشت که ئەم قسانەى گوت، ديسان روانيه خەلک و بیدەنگ بوو. به دلای خۆی گوت: ئەوانه رادەوهستن و پیدەکەنن. ئەوانه له من ناگەن. من زاریک نیم بو ئەم گوێیانە.

ئایا دەبێ له پێشدا گوێیهکانیان دابکوێ هەتا فێر بن که به چاو بییسن؟ ئایا دەبێ هەرۆک دەهۆل و مۆعیزەکه رانی تۆبه هاوار بکهی؟ یان ئەوانه تهنیا برۆیان به لالەپهتهکانه؟

ئەوانه شتیکیان ههیه که پێی بايين. ناوی چیه ئەوهی که ئەوانه بایى دهکا؟ پیدەلێن «فەرهنگ»، هەر ئەوه که ئەوانه له بزەوانهکان جیا دهکاتهوه.

له بهر ئەوهیه، پێیان خۆش نیه که وشه «سووک» سهبارەت به خۆیان بییسن. که وایه من دهگهڵ غرووریا قسه دهکەم.

که وایه من له دهگهڵ هه ره به سووک دانراوانی ئەوان قسه دهکەم: و ئەو

دوامرۆقه!

زهردهشت وهه‌ای به خه‌لک گوت:

«هه‌نووکه کاتی ئەوهیه که مرۆف ئامانجی خۆی دیاری بکا. هه‌نووکه کاتی ئەوهیه که مرۆف تۆمی به‌رزترین هیوای خۆی دابچینی.

زه‌وی و زاره‌که‌ی هه‌شتا بو ئەو ئەوه‌ند که پێویسته به پیتە. به‌لام ئەم خا‌که رۆژتیک فه‌قیر و پووچه‌ل ده‌بێ و ئیدی داریکی به‌رزى لێنارسکی.

داخه‌که‌م، زه‌مانیک دادی که مرۆف ئیدی په‌یکانی تاسه‌ی خۆی پتر له مرۆف نه‌هاوێژی و زێی که‌وانه‌که‌ی وژه له بیر بکا.

به ئیوه ده‌لیم: مرۆف ده‌بێ له ده‌روونی دا بینه‌زمیه‌که‌ی هه‌بێ هه‌تا بتوانی هه‌سپه‌ره‌یه‌که‌ی سه‌ماکه‌ر بزینی. به ئیوه ده‌لیم که هه‌شتا بینه‌زمیه‌که‌تان تیدا هه‌یه.

داخه‌که‌م، زه‌مانیک دادی که مرۆف نایه‌وێ ئیدی هه‌سپه‌ره‌یه‌که‌ی سه‌ماکه‌ر بزینی. داخه‌که‌م، سه‌رده‌می هه‌ره به‌سووک دانه‌رانی مرۆف دادی، مرۆفیک که ئیدی نه‌توانی خۆی به سووک دانێ.

بروانن! دوامرۆف نیشانی ئیوه ده‌دهم.

ئەوین چیه؟ ئافراندن چیه؟ تاسه چیه؟ هه‌سپه‌ره چیه؟ - دوامرۆف وه‌ها ده‌پرسی و چاو داده‌گرێ.

زه‌وی چووکە بۆته‌وه و دوامرۆف، که هه‌موو شت چووک ده‌کاته‌وه له سه‌ری، هه‌لبه‌زه‌لبه‌زه‌یه‌تی. ره‌گه‌زی ئەو، وه‌ک کیچ بنه‌بر نابی، دوامرۆف درێژترین ته‌مه‌نی هه‌یه.

«ئیمه به‌ختیاریمان ئیختراع کردوه» - دوامرۆف وه‌ها ده‌لێ و چاو داده‌گرێ.

ئەوان ئەو مه‌لبه‌ندانه‌ی که ژیانان تیدا دژواره به جی هه‌شتوه: چونکه مرۆف پێویستی به گه‌رما هه‌یه. هه‌شتا هاوسایان خۆش ده‌وێ و خۆی تیه‌له‌ده‌سوون: چونکه مرۆف پێویستی به گه‌رما هه‌یه.

نه‌خۆش که‌وتن و به‌دگومان بوون به گونا‌ه ده‌ژمێرن؛ به ئەسپایی هه‌نگاو هه‌ل‌دێنێته‌وه. گه‌وجه ئەو که‌سه‌ی که هه‌شتا به سه‌ر به‌رد یا مرۆف دا هه‌ل‌ده‌نگوێ!

جار‌جار هه‌ندیک ژار که خه‌یالی خۆش ده‌به‌شی و له ئاکام، ژاریکی زۆر بو مه‌رگیکی خۆش.

هه‌شتا کار ده‌کا، چونکه کار چه‌شنیک رابواردنه، به‌لام وریان که ئەم رابواردنه بێتافه‌تیا نه‌کا.

ئیدی نه‌که‌س ده‌وله‌مه‌ند ده‌بێ و نه‌ ده‌ستکورت. که ئەمانه هه‌ردووک ده‌ردی گرانن. کێ هه‌شتا هه‌ر ده‌یه‌وێ ده‌سته‌لانداری بی؟ کێ ژیر ده‌ست؟ که ئەمانه هه‌ردووک ده‌ردی گرانن.

که‌له‌یه‌ک، به‌بێ شوان! هه‌موو یه‌ک شتیان ده‌وێ و هه‌موو وه‌ک یه‌کن. هه‌ر که‌س جگه له‌وه هه‌ست بکا به پێی خۆی ده‌چیته‌ شیتخانه.

هه‌ره وریاکانیا ده‌لین: «په‌شتر هه‌موو دنیا شیت بوون»، و چاو داده‌گرن.

زیره‌کن و هه‌رچی که قه‌وماوه، ده‌یزانن: له‌به‌رئوه گالته کردنیا ته‌واو بوونی نیه. هه‌شتا ده‌گه‌ل یه‌ک به‌کیشه دین، به‌لام زوو ده‌گه‌ل یه‌ک پیکدینه‌وه - دنا ئەم کاره گه‌ده له که‌لک ده‌خا.

بۆ رۆژ، بېرىك خۆشى خۆيان هەيه و بۆ شهویش بېرىك خۆشى: به لām قەدرى
سالامەتى خۆيان دەگرن.

«ئىمە بهختياريمان ئىختراع کرد» - دوامرۆقهکان وها دەلین: و چاو
دادەگرن.

لیره دا یه کهم مؤعیزه زهردهشت - که به «پیشوتار» یش ناودیر کراوه -
تهواو بوو، چونکه لیره دا هەللا و شادی ئاپورەى خەلک قسه که بیان بېرى. ئەوان
هەریان کرد: «زهردهشت، ئەم دوامرۆقه بده به ئىمه. ئىمه وهک ئەم دوامرۆقه
لېبکه هەتا بەرزەمرۆف پیشکەشى تۆ بکهین!» له دوايى خەلک تیگرل له خۆشيان
هوریایان کیشا و کردیانه تللی. به لām، زهردهشت غەم دایگرت و به دلای خۆی
گوت:

ئەوان له من ناگەن: من زاریک نیم بۆ ئەم گوئیانه.

گويا ماوهیهکی زۆر له کوستان ژیاوم و فرە گویم له جۆبار و درهختهکان
گرتوه: ئیستا دهگەل ئەوان وها قسان دهکهه دەلای بزندهوانەکان دەدوینم.

رهوانم ئاسوودیه و رووناک، وهک کوستان له بهرهبهیان دا. به لām ئەوان به
ساردم تیدهگەن و به گەمه کهریکی به خۆف.

هەنوکه چاوم لیدهگەن و پیدهگەنن: و هەروا که پیدهگەنن له منیش بیزارن.
که نینهکانیان سههۆلی تیدایه.

٦

به لām له دوايى دا شتیك رووی دا که هەر زاریکی بهست و هەر چاویکی زهق
کردهوه. چونکه لهم بهینه دا پهتبان کاری خۆی دهست پیکردبوو: ئەو له
دەریجەیه که وه هاتبوه دەر و به سەر پهت دا، که له نیوان دوو بورج به بان
خەلک و بازار دا کیشرابوو، دەرۆشت. هەر که گەیشته نیوه راستی ریگاگەى،
دەریجە جارێکی دی کراوه و که سیک به جلی رهنگاوه رنگ، وهک ویشکه رنهکان،
دەرپهړی و به ههنگاوی خیرا به دواي پیشوو دا چوو. ئەو به دەنگی به خۆفی
هاواری دهکرد: «برۆ پیشی، گۆج، برۆ پیشی تهوه زهل، فیله زان، رهنگ پهراو!
دەنا به پاژنەم قدیله کهت دەدەم! تۆ لیره له نیوان بورجهکان دا چ دهکهی؟ جیى تۆ

نیو بورجه. دهبی تۆ زیندانی بکهن. تۆ ریى له خۆ باشترت گرتوه!» دهگەل هەر
وشهیهک لای نزیك و نزیكتر دهبووه، به لām ئەو دەم که ته نیا ههنگاویک لای له
پاش بوو، ئەو شته به خۆفه قهوما که هەر زاریکی بهست و هەر چاویکی زهق
کردهوه: ئەو هاواریکی دیواسای کرد و به بان ئەو کهسهی دا که له سەر ریى
بوو، بازی دا. به لām ئەوی دی که غه نیمه کهی ئاوا سەرکهوتوو دیت، ئەقل و
ئارامی لیبرا، دارلهنگه ری فری دا و خیراتر لهو، وهک گرده لوولیک له پی و
دهست، کهوته خوارهوه. بازار و خەلک وهک دەریای شله ژاویان لیهات و به
تایبەت لهو شوینهی که دەبا که لاک کهوتبا، هه موو شت لیک بلاو بوو و به سەر
یهکی دا کهوتن.

به لām زهردهشت له جیى خۆی جوولەى نه کرد و که لاک دروست له نزیك ئەو
داکهوت، زۆر تیشکاو و کوتراو، به لām هیشتا گیانی تیدا مابوو. دواي ماوهیهک
پیاوی تیشکاو وههوش هاتهوه و زهردهشتی دیت که له بان سەری چۆکی داداوه.
له ئاکام گوتی: «تۆ لیره چ دهکهی؟ له میژ بوو که دەمزانی شهیتان پالم
پدوه دەنى. ئیستا ئەو به کیشه کهیش دەمباته دۆزەخ. ئایا تۆ دتهوی بهری
بگری؟»

زهردهشت ولامی داوه: «هاواریم، به شه پهم سویند ئەوهی گوتت هەر نیه: نه
شهیتانیک له ئارا دایه و نه دۆزهخیک. ته نانهت رهوانت زووتر له له شیشت
دهمری: که وایه له هیچ شتیك مهترسه!»

کابرا به شکوه تیروانی و ئەوجار گوتی: «ئەگەر ئەوهی که دهیلای راست
بی، من به له کیس دانی ژیانم هیچ له کیس نادم. من هیند زیتر له گیانله بهریک
نیم که به لیدان و پارووی چووک سهمایان فیتر کردوه.»

زهردهشت گوتی: «نا، قهت. تۆ مهترسیت کرده پیشه ی خۆت و له وه دا
شتیکت نیه که شایه نی به چووک دانان بی. ئیستا له ریی پیشه کهت دا بهخت
دهبی، هەر له بهر ئەوه تۆ به دهستهکانی خۆم دەنیزم.»

که زهردهشت ئەوهی گوت، پیاوی خهریکی ئاویلکه دان له وه پتر ولامیکی
ندهاوه؛ به لām دهستی بزوات، دهتگوت بۆ سپاس له دهستی زهردهشت دهگهړی.

دا، « که ئەو هی گوت، ون بوو. بە لām زەردەشت بە نیو کۆلانه تاریکه کان دا هەروا دەرۆیشت.

له بەر دەرۆیشتی شار گۆرەه لکه نه کان تووشی بوون؛ ئەوان مەشخە لە کانیان له رووی ئەو گرت؛ زەردەشتیان ناسیەوه و قاقا پێی پیکه نین: «زەردەشت سەگی تۆیو دەرپاز دەکا؛ چ باشه که زەردەشتیش بۆته گۆرەه لکه ن! چونکه دەسته کانی ئیمه لهوه پاکترن که گلاوی بکهین. ئایا زەردەشت دەیهوێ پارووی شهیتان بدزێ؟ سەرکه توو بی! نووشی گیانت بی! بە لām ئەگەر شهیتان له زەردەشت دزتر بی چی؟ ئەو هەردووکیان دەدزێ و هەر دووکیان قووت دەدا!» ئەو دەم تێگرا پیکه نین و سەریان پیکه وه ناوه.

زەردەشت هیچی نه گوت و به ریتی خۆی دا رویشت. که دوو سەعاتیک رپی بری و له لیتر و زەلکاوه کان تێپه ری و گەلیک لوورە گیورگه برسیه کانی بیست، برسیایه تی زۆری بۆ ئەویش هینا. ئاوا له بەر دەرگای مائیکی ته نیا، که چرایه کی تیدا دایسا، وهستا.

زەردەشت گوتی: «برسیایه تی هەر وهک ریگریک شالۆوی بۆ هیناوم. برسیایه تیم له لیتره کان و زەلکاوه کان و له ناخی شهوهوه شالۆوی بۆ هیناوم.

برسیایه تیم خوویه کی سهیره. ئەو پتر دواي تێپه رینی ژمه نان لیم پهیدا ده بی؛ و ئەمرو ته وای روژ نه هاتوه: ههتا ئیستا له کوێ گیرسابۆوه؟»

له دوايی زەردەشت له دەرگای ماله کهی کوتا. پیاویکی پیر، چرا به دەست، وه دیار کهوت و پرسی: «کتیه بۆ لای من و خهوی ئالۆزی من هاتوه؟»

زەردەشت گوتی: «زیندووویهک و مردووویهک. شتیکم بۆ خواردن و خواردنهوه بدیهه، من ته وای روژ ئەووم له بیر کردبوو. ئەقل دەلی: هەر کهس برسییهک تیر بکا، رهوانی خۆی تازه دهکاتهوه.

پیره میترد دور بۆوه به لām زوو گه راوه و نان و شه رابی پیشکه شی زەردەشت کرد و گوتی: «ئیره بۆ برسییان ناوچه یه کی نامویه. له بهر ئەوهیه که لیتره ده ژیم. گیانداره کان و مروقه کان لیتره دینه لای منی دور په ریز. به لām به هاورپیکه شت بفرموو بخوا و بخواته وه، ئەو له تۆ ماندوو تره.» زەردەشت ولامی داوه: «هاورپیکه مردوه، ناچار کردنی دژواره.» پیره میترد، به روترشیه وه گوتی: «من

له م بهینه دا تاریکان داهات و بازار له تاریکی دا نوقم بوو. ئەو دەم خه لک بلاوه یان کرد، چونکه ته نانهت پرسایی و ترسیش ماندوو ده بن. به لām زەردەشت له سەر زهوی، له په نا مردوو، دانیشت و نوقمی خه یال بوو. به مجوره زه مانی له یاد کرد. به لām له ئاکام شه و داهات و بایه کی سارد هه لیکرده سەر ئەو ته نیایه. ئەو دەم زەردەشت هه ستا و به دلای خۆی گوت:

به راستی، زەردەشت ئەمرو چ ماسیه کت گرت! ئەو نهک مروّف به لکه م که لاکیک بوو!

ژیانی مروّف ترسناکه و هیشتا بیمانا: ویشکه رنیک ده توانی ئاکامیکی شوومی بۆ پیکه نینی.

دهمه وی مروقه کان فیری مانای بوونیان بکه م: به رزه مروّف که برووسکه یه که له هه وری ره شی مروّف. به لām هیشتا لییان دورم و مانای من ده گه ل ماناکانی ئەوان هاوزمان نیه. بۆ مروّف، من شتیکم له نیوان گه پجاریک و که لاکیک دا.

شه و تاریکه و ریگاکانی زەردەشت تاریک. وه ره ئەهی هاورپی سارد و سرپ! تۆ ده به مه شوینیک که له وی به دهسته کانی خۆم بننیزم.

که زەردەشت ئەو قسانه ی به دلای خۆی گوت، که لاکی له کۆل نا و وه ری کهوت. هیشتا سه د هه نگاوێک نه رویشتبوو که پیاویک به دزی بۆ لای هات و له گوپی دا چه یه کی کرد - پروانه! ئەو ویشکه رنی بورج بوو که قسه ی ده کرد.

ئەو گوتی: «زەردەشت، له م شاره دور که وه. لیتره گه لیک له تۆ بیزارن. پیاوچاکان و دادخووزان له تۆ بیزارن و تۆ به دورژمن و به سووک دانه ری خو یان ده زانن. دیندارانی دینی به هه ق له تۆ بیزارن و تۆ بۆ خه لک به مه ترسی داده نین. شانست هه بوو که به تۆ پیکه نین و تۆ به راستی وهک ویشکه رنیک قسه ت کرد. شانست هه بوو که ده گه ل ئەم سه گه تۆ پیوه بوویه هاورپی. تۆ به م چه شنه خۆ چوو ک کردنه وهت، ئەمرو خۆت رزگار کرد. به لām له م شاره دور که وه و ده نا سه به ی به سەر تۆ دا باز ده دم، وهک بازی زیندووویهک به سەر مردووویهک

کارم به‌وه نیه. هر کهس که درگای مائی من بکوئی هرچی که پیشکشی دهکم دهبی وهری بگری. بیخون و به سلامهت!»

دوای ئەو زهردهشت دوو سه‌عاتی دیکهش، خو سپارده به ری و شوئی هه‌سیره‌کان، ری بری؛ چونکه خووی به شه‌وگه‌ری گرتبوو و پئی خوش بوو له سیمای هه‌رچییه‌ک که خه‌وتوه، پروانی. به‌لام کاتیک که کازیوه سه‌ری هه‌لدا، زهردهشت خوئی له لی‌ره‌واریکی چر دا بینی و ئیدی ریگایه‌ک له به‌ری دیار نه‌بوو. ئەوده‌م مردووی ده نیو داریکی هه‌لۆل له سه‌ره‌وه‌ی خوئی دانا چونکه ده‌یه‌ویست له دست گورگه‌کانی بپاریزی؛ خوشی له سه‌ر زه‌وی به شینکه داپوشراو دریز بوو و ده‌ستبه‌جی خه‌وی لیکه‌وت، به له‌شیکی شه‌که‌ت به‌لام به ره‌وانیکی ئاسووده.

۹

زهردهشت زۆر خه‌وت و نه ته‌نیا به‌ره‌به‌یان به‌لکه‌م به‌یانیش به سه‌ر رووی دا تیپه‌ری. به‌لام له ئاکام، چاوی هه‌لینا: زهردهشت هه‌یران سه‌یری لیر و بیده‌نگی کرد و هه‌یران روانیه‌ خوئی. ئەوده‌م مینا ده‌ریاوانیک که له پر چاوی به ویشکانی بکه‌وی، گورج راپه‌ری و شاد بوو، چونکه راسته‌قینه‌یه‌کی نویی دیتبوو. ئەوده‌م به دلێ خوئی گوت:

پرشنگیک له من دهر که‌وتوه: پیویستم به هاوده‌م هه‌یه، هاوده‌مانی زیندوو - نه‌ک هاوده‌مانی مردوو و ئەو که‌لاکانه‌ی که بۆ هه‌ر کویم بوئی بتوانم بیانبه‌م.

نا، پیویستم به هاوده‌مانی زیندوو هه‌یه که لاگری من بن، چونکه داخوازی لاگری له خون - و بۆ لایه‌نیک ده‌چن که من ده‌چم.

پرشنگیک له من دهرکه‌وتوه: زهردهشت نه ده‌گه‌ل خه‌لک به‌لکه ده‌گه‌ل هاوده‌مه‌کانی قسه‌ ده‌کا، زهردهشت نابیته شوان و سه‌گی گه‌له!

له به‌ر ئەوه هاتووم که گه‌لیک له گه‌له دوورخه‌مه‌وه. خه‌لک و گه‌له له من تووره‌ ده‌بن و شوانه‌کان زهردهشت به دز داده‌نین.

من ده‌لیم شوان، به‌لام ئەوان خو بۆ چاکان و داخوازان داده‌نین، من ده‌لیم شوان به‌لام ئەوان خو به دیندارانی دینی هه‌ق داده‌نین.

پروانه چاکان و داخوازان! له کی پتر له هه‌موو کهس بیزارن؟ له‌وه‌ی که ده‌پی بایه‌خه‌کانیان تیک بشکینن، له شکینه‌ر، له یاساشکین: که‌چی ئەو ئافرینه‌ره.

پروانه دیندارانی گشت دینه‌کان! له کی پتر له هه‌موو کهس بیزارن؟ له‌وه‌ی که ده‌پی بایه‌خه‌کانیان تیک بشکینن، له شکینه‌ر، له یاساشکین: که‌چی ئەو ئافرینه‌ره.

ئافرینه‌ر له هاوده‌مان ده‌گه‌ری، نه له که‌لاک و گه‌له و دینداره‌کان. ئافرینه‌ر له ئافرینه‌رانه ده‌گه‌ری که بایه‌خه‌ نوپیه‌کان له سه‌ر ده‌په‌ نوپیه‌کان ده‌نووسنه‌وه. ئافرینه‌ر له هاوده‌مان و دروینه‌وانان ده‌گه‌ری، چونکه هه‌موو شت لای ئەوان بۆ دروینه‌گه‌یشتون. به‌لام سه‌د داسی ده‌وی و نیه؛ هه‌ر بۆیه‌ گولبه‌ره‌کان ده‌چری و تووره‌یه.

ئافرینه‌ر داواکاری هاوده‌مانیکه که ده‌زانن چلۆن داسه‌کان له ساو بدن. ئەوان به ویرانکه‌ر ناودی‌ر ده‌کری‌ن و به سووک دانه‌رانی چاکه و خراپه. به‌لام ئەوان دروینه‌وان و شادخووزن.

زهردهشت له ئافرینه‌ر، دروینه‌وان و شادخووزان ده‌گه‌ری: ئەو چ کاری به گه‌له و شوان و که‌لاکه‌کان هه‌یه.

وه تۆ ئە‌ی یه‌که‌م هاوده‌مم، مالاوا! تۆم چاک له نیو داری هه‌لۆلت دا چال کرد، تۆم چاک له گورگه‌کان شارده‌وه.

به‌لام کاتی ئە‌وه داهاتوه که له تۆ جوئی بمه‌وه. له‌و کازیوه هه‌تا ئە‌م کازیوه راسته‌قینه‌یه‌کی تازه رووی تیکردووم.

من نه ده‌بمه شوان و نه گۆره‌ه‌لکه‌ن. ئیدی ده‌گه‌ل خه‌لک قسه‌ ناکه‌م؛ ئە‌وه دواين جار بوو که ده‌گه‌ل مردوویه‌ک قسه‌م کرد.

من تیکه‌لی ئافرینه‌ران، دروینه‌وانان، شادخووزان ده‌بم و په‌لکه‌زیرینه و په‌یژه‌ی به‌رزه‌مرۆقیان گشت پینیشان ده‌ده‌م.

سترانی خو بۆ دووره‌په‌ریزان و هاو‌دوره‌په‌ریزان ده‌لیم؛ و دلێ ئە‌و که‌سه‌ی که هیشتا گوپیه‌کی بۆ نه‌بیستراوه‌کان هه‌یه له به‌ختیاری خو داخه‌م.

ئامانجی خو ره‌چاو ده‌که‌م و ریگای خو ره‌پیش ده‌گرم. به سه‌ر وچانگران و

تهوهزەلان دا باز دەدەم. بۆلا که ههنگاوی من ئاوا بوونی ئەوان بێ.

۱۰

زەردهشت ئەو قسانەیی بە دلی خو گوتبوو، که ههتاو له نیوهڕۆ وهستا. ئەودەم به پرسهوه سه‌ری هه‌لبێری، چونکه له بان سه‌ری خوئی سیره‌ی مه‌لیکی بیست. پروانه! هه‌لۆیه‌ک له جه‌غزیکی هه‌راو دا له هه‌وا ده‌خولاه و ماریکی پێوه هه‌لواسرابوو، به‌لام نه‌ک وه‌ک نیچیری‌ک، به‌لکه وه‌ک دۆستی‌ک: چونکه خوئی له ملی هه‌لۆ هالاندبوو.

زەردهشت گوتی: «ئەوانه گیانداره‌کانی من!» و له قوولایی دلیه‌وه هه‌ستی به خوئی کرد.

«بایترین گیاندار له ژیر هه‌تاو و ژیرترین گیاندار له ژیر هه‌تاو: ئەوان بۆ هه‌وال ده‌ستکه‌وتن وه‌ده‌رکه‌وتوون.

ده‌یانه‌وی بزائن که زەردهشت هه‌شتا زیندوووه. به راستی، ئایا هه‌شتا زیندووم؟

ژیانی نیو مروم له ژیانانی نیو گیانداران پێ پرمه‌ترسیتره. زەردهشت به ریگا پرمه‌ترسییه‌کان دا ری ده‌بێری. بۆلا گیانداره‌کانم ریبه‌رم بن!»

که ئەوه‌ی گوت، قسه‌کانی پیری نوورانی له لی‌ه‌وار وه‌بیر هاتنه‌وه و ناخیکی هه‌لکیشا و وه‌های به دلی خوئی گوت:

«خۆزیا ژیرتر بام! خۆزیا، وه‌ک مار، له بنه‌ره‌ت ژیر بووبام!

به‌لام داواکاری نه‌لوانم، که وایه له غروورم داوا ده‌که‌م که هه‌میشه هاوده‌می ژیرییم بێ.

وه ئەگه‌ر روژیک ژیرییم جیم بیلێ - ناخ که ئەو هه‌زی له فرینه! بۆلا ئەودەم غروورم ده‌گه‌ل شیتایه‌تییم هه‌لفری!»

وه‌های ده‌ست پیکرد ئاوا بوونی زەردهشت.

وتاره‌کانی زهردهشت

بهشی یه‌که‌م

سهبارت به سی شیوهگۆرکه

سی شیوهگۆرکهی گیانتان بۆ ناو ده بهم: چلۆن گیان ده بیته و شتر و شتر شیر و له ئاکام شیر، منداڵ.

گیان گه لیک شتی قورسی ههیه، ئەو گیانه به هیزه سێبوورهی که ریزگرتن تیدا هیلانهی چی کردوه: هیزه کهی ناواته خوازی قورس و قورسترین باره.

گیانی سێبوور ده پرسێ: قورس کامهیه؟ ئاوا وهک و شتر بیخ دهخوا و دهیهوئ که به چاکی باری بکه.

گیانی سێبوور ده پرسێ: قورسترین شت کامهیه، ئەهی پالەوانان، ههتا له کۆلمی بنیم و به هیزی خۆم شاد بم؟

ئایا ئەوه نیه: بیحورمهت کردنی خۆ بۆ بریندار کردنی غرووری خۆ؟ ئیزن به گهواجیهتی خۆ دان بۆ درهوشانهوه ههتا گالته به زانیی خۆی بکا؟

یان ئەوهیه: دهست له دلخواز هه لگرتن ئەو دهه که سه رکه وتنی خۆی جه ژن دهگرێ؟ به چیا ی بهرز هه لگه ران بۆ وه خولیا خستنی خولیا گه ر؟

یان ئەوهیه: پێخۆر ساز کردن له به روو و گیای زانست و له بهر خاتری راسته قینه له برسیتی رهوان رهنج بردن؟

یان ئەوهیه: نه خۆش که وتن و نار د نه وهی په رستاره کان بۆ ماڵ و دۆستایه تی کردن ده گه ل که ران که قهت خواستی تۆ نایسن؟

یان ئەوهیه: وه نیو ئاوی پیس که وتن، هه رکات که ئەمه ئاوی راسته قینه بی و بۆقی سارد و وه زهخی گه رم له خۆ نه تاراندن؟

یان ئەوهیه: خۆش ویستنی ئەو که سانهی که ئیمه یان پێ سووکه؛ دهستی دۆستایه تی بۆ لای تاپۆ درێژ کردن، ئەو دهه که دهیهوئ ئیمه بترسین؟

گیانی سێبوور گشت ئەو شته هه ره قورسانه له کۆل دهنی و وهک و شتر یکی بارلینراو که به غار ده چیته سارا، بۆ لای سارای خۆی هه لینگ ده دا.

به لام له چۆلترین سارا، شیوهگۆرکهی دووهه م دهقه ومی: لیره گیان ده بیته شیر، به لام دهیهوئ ئازادی وه چنگ خا و له سارای خۆی دا ببیته سه روک.

ئهو لیره دا له دوایین سه روکی خۆی ده گه رێ و ده گه ل ئەو و دوایین خودای خۆی دۆزمنایه تی ههیه. ئەو دهیهوئ بۆ سه رکه وتن به رهنگاریی ئەژدیهای مه زن بکا.

چی هه ئەو ئەژدیها مه زنه ی که گیان له مه پتر نایه وئ ئەو به سه روک و خودای خۆی دابنێ؟ ئەژدیهای مه زن ناوی «تۆ ده بی» یه. به لام گیانی شیر ده لێ: «من ده مه وئ!»

«تۆ ده بی» بهر ریگای لیده گرێ. ئەو گیاندار یکی پووله که داری زێرین ورشه یه که له سه ر هه ر پووله که یه که «تۆ ده بی» وهک زێر ده دره وشیته وه.

بایه خه کانی هه زار ساڵه له سه ر ئەم پووله کانه ده دره وشینه وه و به هیزترین ئەژدیها وه ها ده لێ: «بایه خی شته کان گشتی له سه ر من ده دره وشینه وه.»

«بایه خه کان گشتیان هه تا کوو ئیستا ئافراون و منم گشتی بایه خه ئافراوه کان. به راستی «من ده مه وئ» ئیدی ناتوانی له ئارا دابێ!» - ئەژدیها وه ها ده لێ.

برایان، بۆچ له گیان دا پێویستی به شیر هه یه؟ بۆچی گیاندار ی باره بهر، که لیبوور و ریزگره، به س نیه؟

ئافرانندی بایه خه نوپیه کان - کاریکه که شیریش نایوانی؛ به لام ئازادی ئافراندن بۆ خۆ، بۆ ئافراوی تازه - ئەوه کاریکه که له دهسته لات ی شیر دایه.

ئافرانندی ئازادی بۆ خۆ و ده برینی «نا» یه کی پیروژ ته نانه ت له ئاست ئەرکیش دا: بۆ ئەوه پێویستی به شیر هه یه، برایان.

ماف ستاندن بۆ بایه خه نوپیه کان، بۆ گیانی سێبووری ریزگر، به سامترین ستاندنه. به راستی، له روانگه ی ئەوه وه ئەم کاره رفاندنه و ئیشی گیاندار یکی رفینهر.

رۆژگاریک ئەو وهک پیروژترین شت ئەوینداری «تۆ ده بی» بوو: به لام نووکه ده بی له پیروژترین شتیش دا گومان و خۆبروایی ببینی، هه تا ئازادی له چنگی ئەوینی خۆی بریفینی: بۆ ئەم رفانه پێویستی به شیر.

به لام، برایان، بیژن: چی هه ئەوهی که منداڵ دهیتوانی و شیر نایوانی؟ بۆچی ئەو شیره رفینه ره ده بی ببیته منداڵ؟

مندال، بېگوناهى و فهراموشيه، سه ره تايه كى نوپيه، ياربيه كه، چه رخي كه خوگه ر، يه كه مين جووله، ئا - گوتنيكي پيروزه.

به لى، برايان، بۆ يارى ئافراندىن، ئا - گوتنيكي پيرۆز پيوسته: گيان ئيستا داخوآزى ويستى خوڤيه تى. دونيا بزركردوو، دونياى خوڤى وه چنگ ده خاته وه.

سى شيوه گوركي گيانم بۆ هه لدان: چلون گيان ده بيته و شتر و وشتر شير و له ئاكام شير، مندال.

وه هائى گوت زهردهشت و نه ودهم له شارپك ده ژيا كه ناوى «مانگاي رهنگاوپهنگ» بوو.

سه بارهت به فيركردنى ئاكارباشى

زهردهشت په سنى زانايه كى بيست كه سه بارهت به خه و ئاكارباشى قسه ي جوان دهكا و له بهر نه وه گه ليك ريژى ليدنه را و پاداشتى وهرده گرت - و لاوه كان هه سوو له دهوره ي كوډ ده بوونه وه. زهردهشت چوه لاي و ده گه ل لاوه كان له كوډه كه ي داناشت. و زانا وه هائى گوت:

ريژ و شهرم له ئاست خه و! نه وه يه كه م شته! له به دخه وان و شه ونخوونان خو بپاريژن!

ته نانهت دزيش له ئاست خه و دا شهرمنه و له مه وداى شه و دا هه ميشه به نه سپايى و پيدزه تيدده پهرى. به لام كيشكچى شه و بيشه رمه و كه ره ناي خوڤى به بيشه رميه وه ده گيرى.

خه و تن هونه ريكي بچووك نيه: بۆ نه و پيوسته كه سه راسه رى روژ به خه بهر بى.

روژانه ده بى ده جار به سه ر خوڤت دا زال بى: چونكه نه م كاره باش ماندووت دهكا و بۆ ره وان وهك ترياك وايه.

نه و جار ده بى ده جار ده گه ل خوڤت ئاشت بيه وه: چونكه زال بوون ده بيته هوڤى ژيانتالى و هه ر كه س ئاشت نه بوو بيته وه خراپ ده خه وى.

روژانه ده بى ده راسته قينه بدوژيه وه: دهنا شه وان هه ش خه ريكي دوژينه وه ي

راسته قينه ده بى و ره وان ت برسى ده مي ني ته وه.

روژانه ده بى ده جار پيبكه نى و شاد بى: دهنا گه ده ي تو، نه م باوكه ي په ژاره، شه وانه ئازارت ده دا.

كه م كه س نه وه ي ده زانن: به لام بۆ باش خه و تن، ده بى گشت ئاكاره باشه كان ت هه بى. ئايا شاهيدى به دروڤ بدهم؟ ئايا زينا بكه م؟

ئايا ته ماح له كلفه تى هاوسا بكه م؟ نه وان هه چكاميان ده گه ل خه وى خوڤى سازگار نين.

ته نانهت كه سيك كه ئاكاره باشه كانيشى به ته واوى هه يه، ديسان ده بى شتيك بزاني، نه و يش ده خه و كردنى ئاكاره باشه كانه ده كاتى خوڤى دا.

هه تاكوو نه و ژنه خريله خوڤن شيرنانه، له سه ر تو، نه ي به دبه خت، ده گه ل يهك به كيشه نه يه ن!

ئاشتى ده گه ل خودا و هاوسا: خه وى خوڤى وه ها داوا دهكا. هه روه ها ئاشتى ده گه ل شه يتانى هاوسا! دهنا شه وان ه ديته زگت.

ريژ بۆ كاربه دهستان و به گوڤ كردنيان و ته نانهت ريژ بۆ كاربه دهستانى خواروخچ: خه وى خوڤى وه هائى ده وى. من چ ده توانم بكه م كه ده سته لات به قاچى خواروخچيش رى برينى پيخوشه؟

هه ميشه نه و كه سه م پى به باشترين شو انه كه ميگه له كه ي بۆ باشترين ميرغوزارى زه نوڤر و زه مه ند ده با: چونكه نه وه پيوهندي ده گه ل خه وى خوڤى هه يه.

شانازى زور و پاشه كه وتى گه وره م ناوين، چونكه گورچووپرن. به لام به بى ناويكى باش و پاشه كه وتيكي چووكه ش ناكرى ئاسوده بخه وى.

كوڤرى چووكى هاوده مانم پى له كوڤرى هاوده مى خراپ باشتره: به لام هاوده مه كان ده بى به كات بين و به كات برؤنه وه. نه وه ده گه ل خه وى خوڤى سازگار ه.

«گيان هه ژاران» يش لام خوڤشه ويستن. نه وان خه و زيادتر ده كهن. نه وان به خته وه رن، به تايبه ت نه گه ر هه ميشه هه قيان پيدبرى.

رۆژ وها به سهر ئاكارباش دا تیدهپه ری. كه شهو دابی، خو دهپاریزم له وهی كه خه بانگ بكه، ئەو خودایهی ئاكارباشی پیخوش نیه كه بانگ بكردی!

بهلكه، بیر دهكه مهوه كه سه راسه ری رۆژ چم كرده و بیرم له چی كردۆتهوه و به كاوهخۆ وهك گا، به كاویژ، له خۆم دهپرسم: ئەری، ده زال بوونه كهت چ بوون؟ چ بوون ده ناشتی و ده راسته قینه و ده پیکه نینه كهت كه دلتیان رازی كردهی؟

هه روا له سهر ئەوانه وچان دهگرم و له لانكهی چل خه یالی خۆم دا راده ژیم، له پری، خه، ئەو بانگ نه كراوه، ئەو خودایهی ئاكارباشی، به سهر من دا زال دهی.

خه و چاوه كانم دهكوتی و چاوه كانم قورس دهبن. خه و دهست له زارم هه لدهسوئی و زارم ناوه له ده مینیتتهوه.

به راستی، ئەو به پزترین دزه، به پیدزه دیته زگم و خه یاله كانم لیده دزی: ئەوده م من وهك ئەم كورسیه گێژ ده وهستم.

به لام ئیدی هینده ناوهستم: چون، ئەوده م دهحه سیمه وه.

زه ردهشت كاتیک قسه كانی زانای بیست، له دله خۆی دا پیکه نی: چونكه له و قسانه پزینگیکی بۆ ده ركه وتبوو. و وهای به دلی خۆی گوت:

ئەم زانایه به چل خه یالیه وه له روانگه ی منه وه گه وچیکه: به لام دلنیا م كه ری و چاره ی خه وتن باش ده زانی.

به ختیار ئەو كه سه یه كه له نزیك ئەم زانایه مالی هه یه! وه ها خه ویک ئاهۆیه، به لی، ته نانهت له دیواریکی ئەستوریش بر دهكا و بلاو ده بیتته وه.

له فییر كرده نیشی دا جادوویهك هه یه و لاوه كان بیهۆ له كۆری و پزهری ئاكارباشی دا دانه نیشتون.

ئەوهیه زانستی ئەو: به خه بهر به هه تا باش بخه وی. به راستی ئەگه ر ژیان مانایه کی نه با و من ناچار بام بیماناییم هه لپژاردبا، بۆ من هه لپژارده ترین بیمانایی هه ر ئەوه ده بوو.

نووكه لیم روونه كه مرۆف ئەوده م كه به شوین و پزهرانی ئاكارباشیه وه بوو، پتر له هه موو شتیک به شوین چیه وه بوو: به شوین خه ویک خۆش و ئاكارباشی خاشخاشكانه وه بوو!

زانست لای هه موو ئەم زانا فییركه رانه، خه وتنی بی خه ون دیتن بوو: بۆ ژیان مانایه کی باشتریان نه ده ناسی.

ئەمرۆكه ش تا قمیك هه ر وهك ئەم و پزهره ی ئاكارباشین و هه میشه ئاوا راستو پز نین: به لام رۆژگاریان به سه ر چه و ئیدی پتر له وه به پپوه نابن. چونكه هه ر ئیستا كه راکشاون.

خه و الووكان به خته وه رن، چونكه به م زوانه ده بی لئی بخه ون.

وه های گوت زه رده شت.

سه بارهت به خه لکی ئاخرهت

رۆژیک زه رده شتیش، وهك هه موو خه لکی ئاخرهت گومانی خۆی بۆ ئەوپه ری مرۆف نارد. ئەوده م دونیای ئافراوی خودام به کاریکی كۆله وار و ده رده دار هاته بهر چاو.

ئەوسا دونیا م به خه ونیک و به شیعریک هه لبه ستراوی خودایهك هاته بهر زهین؛ هه لمیکی رهنگین له بهر نیگای ناره زایه تیبه کی خودایانه.

چاكه و خراپه، خۆشی و رهنج، و من و تۆ له بهر زهینم بوون به هه لمیکی رهنگین له پیش چاوه كانی ئافرینه ر. ئافرینه ر دهیه ویست چاو له سه ر خۆی هه لگری، هه ر بۆیه دونیای ئافراندا.

بۆ ده رده دار چاو له سه ر ده ردی خۆ هه لگرتن و خۆ بزر كردن، خۆشییه کی مه ستانه یه. رۆژیک دونیا له بهر چاوم بوو به خۆشییه کی مه ستانه و خۆ بزر كردن.

رۆژیک دونیا م وه ها هاته بهر چاو: ئەم دونیا هه رمانه ناته واوه، نه قشیکه له دزایه تیبه کی هه رمان، نه قشیکه ناته واو و خۆشییه کی مه ستانه یه بۆ ئافرینه ر ناته واوه كه ی ئەو.

ئاوا منيش، وهك هه موو خه لكى ئاخهرت، جار يكان گومانى خوم نارده
ئهوپه پى مروفت. ئايا، به راستى، بهوپه پى مروفت؟

ئاخ، برايان، ئه و خودايه ي كه من ئافراندم، وهك هه موو خوداكان دهستكردى
مروفت و شىتايه تى مروفت بوو!

ئه و مروفت بوو و ته نيا به شىكى هه ژارانه له مروفت و من: ئه م تا پويه له
دهروونى پولوو و ژيله موى منه وه بۆ لاي من هات. به راستى، له و لاوه بۆ لاي من
نه هات!

چ قه وما، برايان؟ من به سه ر خوم، به سه ر ئه و دهرده داره دا زال بووم، من
ژيله موكه ي خوم برده كوستان و بلىسه يه كى به گرترم بۆ خوم هه لايساند.
بروانن! تا پۆ له من تارا!

نووكه بروا هه بوون به وه ها تا پۆ گه ليك بۆ منى چاك بۆ وه هوى دهرد و
عه زابه، نووكه بۆ من هوى دهرد و بيحورمه تيبه. به خه لكى ئاخهرت وه ها ده ليم.

دهرد و بيه يزى بوو كه گشت ئاخهرته كانى ساز كرد و ئه و شىتايه تيبه كورته
سه ركه وتوو به كه ته نيا دهرده دارترين كه سان پييده گهن.

ماندوو به تى بوو كه گشت خوداكان و ئاخهرته كانى ئافراندم، ماندوو به تيبه ك
كه ده به وى به بازىك، بازى مه رگ، بگاته ئاخهر؛ ماندوو به تيبه كى هه ژار و نه فام،
كه ته نانه ت چيى «ويستن» ي ناوى.

باوه رم پي بكه ن، برايان! ئه وه له ش بوو كه له له ش ناھوم يد بوو - كه
ئه نگوسته كانى گيانى فريودراوى خوى له ديواره كانى ئاخهرى هه لسوو.

باوه رم پي بكه ن، برايان! ئه وه له ش بوو كه له زهوى ناھوم يد بوو - كاتيك
بيستى كه زگى بوون ده گه ل ئه و ده دوى.

ئه وده م ويستى كه به سه ر و ته نيا به سه ر، به نيو ديواره كانى ئاخهرى دا
تيه په پى و خو بگه يه نيته «دونياى دى» .

به لام «دونياى دى» زور له مروفت شاراو به يه، ئه و دونيا نامروفتانه ي له مروفت
به رى كه «هيچ» يكى ئاسمانيه يه و زگى بوون ده گه ل مروفت جگه له چه شنى
مروفت نادوى.

به راستى، سه لماندى بوونى گشتى دژواره و وه قسه هينانىشى دژوار.

سه ره راي ئه وه، برايان پيم بلين، مه گه ر هه ر ئه وه نيه كه شته هه ره سه ره كان
باشتر له هه ر شتيك سه ليندراون؟

ئادى، ئه م منه و شىواوى و دژايه تى من، له بوونى خويان راستتر له هه موان
ده دوين - ئه م منه ئافرينه ره، خوازياره، بايه خدانه ره، كه دهسته لات و بايه خى
شته گانه.

ئه م راستويزترين بوونه وهره، ئه م منه، له له ش ده دوى و ديسان ئاواته كه ي
له شه، ته نانه ت ئه وده م كه شىعر ده هونيه ته وه و خه يال ده ريسى و به بالى
شكاويه وه باله فركه يه تى.

من هه ر دى و باشتر فيره قسه ده بى: هه ر چه ند پتر فير ده بى، بۆ له ش و
زهوى وشه و شه رفى زيتر ده دوزيته وه.

منى من غروور يكى تازهى فير كردم و من ئه وه ي فيره مروفت ده كه م: ئيدى
سه رى خو له نيو ره لمى شته كانى ئاسمانى رو نه نان، به لكه ئازادانه ئه و له كوئل
نان، وهك سه ريكي زه ميني كه بۆ زهوى مانا ده ئافرينى.

من مروفت فيره ويستىكى نوئى ده كه م: ويستنى هه ر ئه و ريگايه ي كه مروفت
كويرانه بريويه تى و به باش زانينى ئه و و ليلانه دانى، به پيچه وانه ي نه خو شه كان
و سه ره مه رگه كان!

نه خو شه كان و سه ره مه رگه كان بوون كه قينيان له له ش و زهوى هه لگرت و
ئاسمان و دلۆپه خوينه كر دراوه كانيان ساز كرد: به لام ته نانه ت ئه م ژاره شيرين و
غه مينه ره شيان له له ش و زهوى وهرگرته وه.

ده يانه ويست له چاره ره شى خويان راكه ن و هه سپره كان گه ليك له وان دوور
بوون. ئه وسا ئاخىريان هه لكيشا: «خوزيا بۆ خو دزينه وه به ره و بوونىكى دى و
به ختياريه كى نوئى ريگا گه ليكى ئاسمانى هه با!» ئه وده م ريگا گه لى نه ينى و قومه
خوينه كانيان بۆ خويان ديه ته وه.

ئه م سپلانه پييان وابوو كه نووكه له له شى خويان و له م زهويه جيا
بوونه ته وه. به لام له رز و سه رخوشى جيا بوونه وه ي خويان له كى ده زانن؟ به
له شه كانى خويان و به م زهويه .

زه رده شت ده گه ل نه خو شان له سه ره خو يه. به راستى، له شيوه ي ئوقره گرتن

و له سپله‌یيان قه‌لس نيه، ب‌لا كه ب‌ينه نيو ريزی چاك بوان و زال بوان و له‌شيكي به‌رتر ب‌و خويان بافريئن!

ه‌روهتر زردهشت لهو چاك ب‌وهی كه به دل‌وقانييه‌وه د‌ه‌روانیتته خ‌يال‌ه‌كاني خ‌وی و نيوه‌شه‌وانه به دزی به په‌نا گ‌وری خودا‌كهی دا تیده‌په‌پ‌ی، قه‌لس نيه. به‌لام فرم‌یسه‌كانی نه‌و ب‌و من ه‌یشتا نيشانه‌یه‌كن له نه‌خ‌وشی و له‌شی نه‌خ‌وش.

له نيو شاعيران و خوداپه‌رستان دا ه‌ميشه خ‌ه‌لكی نه‌خ‌وش زور ب‌وون: نه‌وان رك و كينيان له پياوی زانا ده‌بیت‌ه‌وه و ه‌روهتر له لاوترين ئاكارباشی كه ناوی «راستی» یه.

نه‌وان ه‌ميشه ئاور له ر‌وژگار تاريخه‌كان د‌ده‌نه‌وه: لهو ر‌وژگارانه، به راستی ب‌یبروایی و بروا شتيكي ديكه بوو و توورپه‌بی نه‌قل‌هاوتايه‌تی ده‌گه‌ل خودا بوو و گومان به گوناھ داده‌ندرا.

من نه‌و شيوه خودايانه زور باش د‌ناسم: نه‌وان ده‌يانه‌وي خ‌ه‌لك ئيمانيان پ‌يان ه‌ب‌ی و گومان گوناھ ب‌ی و زور باش د‌زانم كه نه‌وان پتر له ه‌موو شتيك ئيمانيان به چيه.

به راستی، نه به ئاخ‌رهت و دل‌وپه خ‌وپنه ك‌ردراوه‌كان كه پتر له ه‌موان ئيمانيان به له‌ش ه‌يه و له‌شيان ب‌و نه‌وان ه‌ر نه‌و «شته‌ی نيو خ‌و» يانه.

به‌لام له‌ش ب‌و نه‌وان شتيكي نه‌خ‌وشانه‌يه و زوريان پ‌خ‌وشه كه له پ‌ستی خ‌ويان ب‌ينه د‌ر. له‌به‌ر نه‌وه، گ‌وي د‌د‌يرنه موعيزه‌كه‌رانی م‌رگ و خ‌ويان ئاخ‌رهت موعيزه د‌ه‌كن.

برايران، له جيات نه‌وه چاك گ‌وي له هاواری له‌ش ب‌گرن، نه‌وه هاواریكه پاكتر و دروستتر.

له‌شی ساغ، له‌شی ته‌واو و ر‌يك و پ‌يك، پاكتر و دروستتر قسه د‌ه‌كا: و باسه‌كه‌ی له‌مه‌ر مانای زه‌وييه.

وه‌های گوت زردهشت.

سه‌بارت به به‌سووكدانه‌رانی له‌ش

د‌مه‌وي قسه‌ی خ‌وم ده‌گه‌ل به‌سووكدانه‌رانی له‌ش ب‌ينمه گ‌ور. نامه‌وي س‌ه‌رله‌نووي فير بن و س‌ه‌رله‌نووي فير ك‌ن، به‌لكه، ته‌نيا مالاوایی له له‌شيان ب‌كن - و به‌مجوره لال بن.

«من له‌ش و ره‌وانم» - مندال و‌ها ده‌لي و ب‌وچ م‌روث ناب‌ی و‌هك مندال قسه ب‌كا؟

به‌لام پياوی وريای زانا ده‌لي: من به ته‌واوه‌تی له‌شم و جگه لهو هيچ و ره‌وان ته‌نيا وشه‌يه‌كه ب‌و شتيك له نيو له‌ش دا.

له‌ش نه‌قل‌يكي م‌زنه، زوربه‌يه‌كه ده‌گه‌ل يه‌ك ه‌ست، شه‌ر‌يك و ئاشتيه‌ك، گه‌له‌يه‌ك و شوان‌ي‌ك.

كاكه، نه‌قل‌ي ب‌چووكت، كه به «گيان» ی ناو د‌به‌ی ئامرازی له‌شی ت‌ويه، ئامراز و له‌يستوو‌كيكي چووك ب‌و نه‌قل‌ي م‌زنت.

ده‌لي «من» و شانازی به‌و وشه‌يه د‌ه‌كه‌ی. به‌لام له‌وه م‌زنت - كه ناته‌وي باوه‌رت پ‌يه‌به‌بی - له‌شی ت‌ويه و نه‌قل‌ه م‌زنه‌كه‌ی نه‌و، كه «من» نالی، به‌لام «من» به‌كار د‌يني.

ئاكامی نه‌وه‌ی ه‌ست ه‌ستی پ‌يده‌كا و نه‌وه‌ی گيان د‌ه‌يناس‌ی هيچكات له خودی نه‌و د‌انيه. به‌لام ه‌ست و گيان د‌ه‌يانه‌وي به ت‌و ب‌س‌ه‌لم‌ين كه نه‌وان ئاكامی ه‌موو شتيكن: ه‌تا نه‌م راده‌يه خ‌وخوازن.

ه‌ست و گيان ئامراز و له‌يستوو‌كن: له پشت نه‌وان دا خ‌و شار‌دراوه‌ته‌وه. خ‌و به چاوه‌كاني ه‌ست ده‌گه‌ر‌ی و به گ‌وييه‌كاني گيان د‌ه‌بيسي.

خ‌و ه‌ميشه د‌ه‌بيسي و ده‌گه‌ر‌ی: ه‌ل‌ده‌سه‌نگيني، زال د‌ه‌بی، داگير د‌ه‌كا، ويران د‌ه‌كا. نه‌و فه‌رمان د‌ه‌دا و له س‌ه‌ر «من» يش فه‌رماند‌ره.

كاكه، له پشت‌ه‌وه‌ی ب‌ير و ه‌سته‌كانت فه‌رماند‌ه‌ر‌يكي به ه‌يز و‌ستاوه، زانايه‌كي نه‌ناسياو - كه ناوی خ‌و يه. نه‌و له له‌شی ت‌و دا د‌ه‌ژی، نه‌و له‌شی ت‌ويه.

له له‌شت دا نه‌قل له باشتري زاناييت پتره و ك‌ی د‌ه‌زانی له‌شی ت‌و به راستی ب‌و پ‌ويستی به باشتري زاناييت ه‌يه؟

خودی تۆ به منی تۆ و بازی له خۆبایبانهی پیدهکهنی و به خۆ دهلی، «ئهم باز و فرینانهی بیر لای من چین؟ ریگایه که نیویر بۆ لای ئامانجی من. منم بهندی نیوکی من و هاندهری بۆچوونهکانی.»

خۆ به من دهلی: «لیره ههست به ئیش بکه!» ئهوسا ئهوه رهنج دهبا و بیر دهکاتهوه که چلۆن دوایی به رهنجی خۆی بینی - و بۆ ئهوه دهبی بیر بکاتهوه. خۆ به من دهلی: «لیره ههست به خۆشی بکه!» ئهوسا ئهوه شادی دهکا و بیر دهکاتهوه که چلۆن دیسان خۆش بی - و بۆ ئهوه بیر دهکاتهوه.

دهمهوی دهگهڵ بهسووکدانهرانی لهش قسه بکه. به سووک دانانیان ریزی ئهوانه. چیه ئهوهی ریز و سووکایهتی و بایهخ و ویستنی ئافراند؟ خۆی ئافرینه ریز و سووکایهتی ئافراند، خۆشی و رهنجی ئافراند. لهشی ئافرینه گیانی ههروهک دهستیک بۆ ویستی خۆی ئافراند.

ئیهوه بهسووکدانهرانی لهش، تهنانهت بهبی ئهقلی و به سووک دانانتان، خزمهتی خودی خۆ دهکهن. به ئیهوه دهلیم: خۆیهکهتان دهیهوی بمری و له ژیان خۆ بکیشیتهوه.

خۆیهکهتان ئیدی ناتوانی ئهوه کارهی بکا که پتر له ههموو شتییک دهیهوی، یانی ئهوپهری خۆ ئافراندن: ئهوهیه که ئهوه پتر له ههموو شتییک دهیهوی، ئهوهیه تهواوی تاسههی ئهوه.

بهلام نووکه بۆ ئهوه کاره زۆر دهرنگه. له بهر ئهوه خۆیهکهتان داخواری فهوتانه، ئههی بهسووکدانهرانی لهش.

خۆیهکهتان داخواری فهوتانه و له بهر ئهوه ئیهوه بوونه بهسووکدانهرانی لهش! چونکه ئیدی ئهوپهری خۆ ئافراندنتان له دهست نایه.

له بهر ئهوه، نووکه له زهوی و ژیان توورهن. له نیگای خیلانهی به سووک دانانی ئیهوه دا ئیرهیهکی پینه زانراو ههیه.

من به ریتی ئیهوه دا نارۆم، ئیهوه ئههی بهسووکدانهرانی لهش! ئیهوه بۆ من ئهوه پردانه نین که به رهوه بهرزهمرۆقم بهرن!

وهههی گوت زهردهشت.

سهباردت به تاسهکان و شادیهکان

کاکه، ئهگهر ئاکارباشیهکت ههیه و ئهوه ئاکارباشیههی تویه، له خاوهنیهتی دا دهگهڵ ههچکس شهریک نی.

بیگومان، دهنهوی ناودیتری بکهی و بیلاوینیهوه: دهنهوی گویی بکیشی و دلّتی پیی لهخۆ بیتهوه.

بروانه! ناوی ئهوه له نیوان تۆ و خهڵک دا هاوبهش بوه و تۆ به ئاکارباشیت چوویه ریزی خهڵک و گهلهوه.

وا باشتره که بلیتی: «ئهوهی رهوانم ئازار دهدا و زارم شیرین دهکا و هۆی برسایهتی دهررومنه، نادرکیندری و بیناوه.

بلا ئاکارباشیت پله بهرزتر لهوه بی که ناوهکان بتوانن دهگهلی ناسیاو بن: و ئهگهر پیویسته باسی بکهی، لهوه که به زمانیکی تیکهالاو قسه بکهی شهرمهزار مه به.

وهه بلیتی و به زمانی تیکهالاو بلیتی: «ئهوهیه چاکههی من و ئهوهم خۆش دهوی. بهمجۆره به گشتی جیی خۆشحالی منه. من چاکهه تهنیا بهمجۆره دهوی.

نه وهک ئایینیکی خودا دهمهوی، نه وهک قانون یا پیویستی مرۆف؛ بلا نه بیی ئهوه کهسهی که ری پيشاندهری من بۆ ریگاکانی مه له کووت و بهههشته.

ئهوهی که من ئهوینداری ئهوم، ئاکارباشیهکی زهوینییه؛ ژیری کهم تیدایه و ئهقلی گشتیش له هه موان که متر.

بهلام، ئهم مه له له په نای من هیلانهی چی کردوه: ههر بۆیه خۆشم دهوی و به خپوی دهکهم - نووکه له په نام له سه ر هیلکه زیرنهکانی هه لده نیشی.»

وهه ده بیی به زمانی تیکهالاوهوه به ئاکارباشی خۆت هه لبلیتی.

سه رده مایه ک تۆ تاسه گه لیکت هه بوو که ئه وان به خرا په یان ناو دهبرد. به لام نووکه، ته نیا خاوه نی ئاکاره باشهکانی خۆتی: ئه وان له کانگای تاسه کانه وه سه ر هه لده دن.

مه زنترین ئامانجت له دلّی ئه و تاسه یانه نا: ئه وده م ئاکاره باشهکان و

شادیه کانت گوران.

تۆ له رهگهزی توورپهکان بی یا له ههوه سبازهکان یا ئیمانداره توندهکان یا رق ئەستوورپهکان:

له ئاکام تاسه کانت هه موو بوونه ئاکارباشی و شهیتانه کانت هه موو بوونه فریشته.

سه رده مایهک سهگی درت له ژیرخانی خۆت دا هه بوون: کهچی له ئاکام ئەوان بوون به مهل و سترانیژانی دهنگخۆش.

به ژارهکانی خۆت هه توانت بۆ خۆت ساز کرد: مانگای غه مت دۆشی: نووکه شیرینی گوانی دهخۆیه وه.

له وه به دوا هیچ خراپهیهک له تۆوه سهه هه لنادا، مهگه ر ئەو خراپهیه که له کیشهی نیوان ئاکارباشیه کانت سهه هه لدهدا.

کاکه، ئەگه ر تۆ به ختیار بی تاکه ئاکاریکی باشت دهبی و بهس: ئاوا سووکتتر به سهه پرد دا دهپۆی.

ئاکارباشی زۆر هۆی پیک هینانی که سایه تییه، به لام چاره نووسیکی دلته زینه؛ که لیک کهس روویان له سارا کرد و خۆیان کوشت، چونکه له شهه ر و شهه رگه ی ئاکاره باشه کان وه گیان هاتبوون.

کاکه، ئایا شهه ر و کیشه خراپه؟ به لام ئەم خراپه، پیویسته. ئیره یی و به دگومانی و خراپه ویتژی له نیوان ئاکاره باشه کانت دا پیویسته.

پروانه چلۆن هه ر کام له ئاکاره باشه کانت ئاواته خوازی به رزترین جیگایه: ئەو هه موو گیانته دهوی، هه تا گیانته جا پرده ری ئەو بی. ئەو هه موو هیزی تۆی له توورپه یی، رق و ئەوین دا دهوی.

هه ر ئاکاریکی باش ئیره یی به ئاکاره باشه کانی دیکه دهبا و ئیره یی شتیکی به سامه، ویده چی ئاکارباشیه کان به ئیره یی بفه وتین.

که سیک که ناگری ئیره یی دایبگرئ، له ئاکام وهک دوو پشک چزووی ژارداری خۆی بۆ لای خۆی دهگه رینیتته وه.

ناخ براکه م، قهت ئاکارباشیه کت نه دیوه که باسی خراپه ی خۆی بکا و به

خۆیه وه بدا؟

مرۆف شتیکه که دهبی به سهه ری دا زال بی: و له بهر ئەوه دهبی ئاکاره باشه کانت خۆش بوئ - چونکه به وان دهفه وتی.

وهه ی گوت زه رده شت.

سه بارهت به تاوانکاری رهنگ بزپکاو

ئیه قازیه کان و قوربانیکه ران هه تا حه یوان مل که چ نه کا، ته مای کوشتنه وه ی ناگرن؟ پروانن، تاوانکاری رهنگ بزپکاو ملی که چ کردوه و له چاوه کانیه وه سووکایه تی که وره قسه دهکا.

ئو له نیو ئەو چاوه دا وهه دهلی: «منی من شتیکه که دهبی به سهه ری دا زال بی: منی من بۆ من سووکایه تی که وره ی مرۆقه.»

که ئەو له سهه ر خۆ قه زاوه تی کرد به رزترین ده می ئەو بوو. مه هیلن که پیاوی به رزه وه کراو بۆ نزمایی خۆی بگه ریتته وه!

ئو که سه ی که له وهه له خۆی داخداره، جگه له مه رگی له نه کاو ده روویه کی دیکه ی نیه.

کوشتاریک که ئیه قازیه کان ده یکه ن ده بی له بهر هاو ده ردی بی نه ک تۆله و بزنانن که به م کوشتاره، ئیه خودی ژیان به هه ق ده که ن!

ناشت بوونه وه ده گه ل ئەو که سه ی که ده یکووژن به س نیه؛ ئەگه ر په شیوییتان ئەوینی به رزه مرۆف بی، به مجۆره ئیه زیندوو مانه وه تان به هه ق ده که ن!

ده بی بیژن «دوژمن»، نه ک «به دخواز»، ده بی بیژن «نه خۆش»، نه ک «ره زیل»؛ ده بی بیژن «گه وج»، نه ک «گونا هکار».

و تۆ ئەی قازیی سوور، ئەگه ر ته واوی ئەوه ی که هه تا ئیستا له بیرت دا ئەنجامت داوه، به دهنگی به رز گوتبات، گشتیان هاواریان ده کرد که: «دوور بی ئەم چه په لیه، ئەم کرمه ژاراوییه!»

به لام بیر شتیکه، ئاکار شتیکی دیکه و وینه ی ئاکار شتیکی دیکه یه: چه رخی هۆکاریی له نیوانیان دا ناگه ری.

خه یالئیک ئەم پیاوه رەنگ بزړکاوهی رەنگ بزړکاو کرد. ئەودەم که دەستی بۆ کار دەبرد قهوهی به کاری خۆی دەشکا: بەلام کاتیک ئەو کاره کردرا، له خه یالی دا نه گونجا.

نووکە هەمیشە خۆی وەک کەسیک دەبینی که کاریکی کردو. من ئەوه به شیتایهتی ناو دەبەم. فەرع لەو دا وەک ئەسلی لیتاتوه.

جەغزیک به دەوری مریشک دا کیشان ئەو هەلده فریوینی؛ خه تیک که ئەو کیشای ئەقلی بەستەزمانی ئەوی هەل فریواند. من ئەوه به شیتایهتی دواى هەلۆیست دەزانم.

گوێ بگرن، ئەى قازیبهکان! شیتایهتییهکی دیکهش ههیه: شیتایهتی بهر له هەلۆیست. ئاخ که ئیوه ئەوند که پێویسته نهچوونه ناخی ئەو رهوانهوه!

قازیبی سوور وها دهلی: «ئەم تاوانبارە بۆچی دەستی له جەنایهت دا؟ ئەو به تەمای دزی بوو.» بەلام من به ئیوه دەلیم: رهوانی ئەو داواى خوین دەکا نهک دزی: ئەو تینووی نهشەى کێرد بوو!

بەلام ئەقلی بەستەزمانی ئەو، ئەم شیتایهتییهی هەست پێنهکرد و ئەوی ئاوا هەل فریواند و گوئی: «چ که لکی ههیه خوین؟ لانی کهم ناتەوی دزیه کیش بکهی؟ تۆلهیهک بستینیهوه؟»

ئەو گوئی له ئەقلی بەستەزمانی گرت و قسهی ئەو وەک سورب قورسایى له سەر کرد - بهمجۆره ههروا که جەنایهتی دهکرد، دزیشی دهکرد. ئەو نهیدهویست له شیتایهتییهکهی شهرمه زار بی.

نووکە دیسان سوربی گوناھ قورسایى له سەر دهکا و دیسان ئەقلی بەستەزمانی ئەو وها سست، وها له کهلک کهوتوو، وها قورس بوه.

ئەگەر تەنیا توانیبای سەری بلهقینتهوه، باری دادهکهوت: بەلام کى دهتوانی ئەم سەر بلهقینتهوه؟

چیە ئەم مرۆڤه؟ کۆمیهک نهخۆشی که له ریگای گیانهوه دونیا داگیر دهکەن و لهوی وهدواى نیچیری خویان دهکەون.

چیە ئەم مرۆڤه؟ ماشهریک ماری کتوی که دهگهڵ یهک کهمتر دهحاوینهوه - کهوايه، هەر کامیان ریی خویان دهگرنه بهر و له دونیا دا وهدواى نیچیری خویان

دهکەون.

ئەم لەشە بەستەزمانە چاوی لیکەن! ئەوهی که ئەم لەشەى تازار دەدا و داواى دهکرد، ئەم رهوانه بەستەزمانه له بهر خۆی لیکیداوه!، لیکیداوه که ئەوه تاسهى جەنایهتە و تەماحی نهشەى کێرد.

ئەوهی ئیستا نهخۆش بکهوی، ئەوهی ئیستا خراب بی، خراپه پهلماى دهدا: ئەوهی که تازاری بدا تازاری دهدا. بەلام رۆژگاری دیکهش ههبوه و چاکه و خراپهى دیکهش.

رۆژگارێک شک و ویستی خۆخواز خراپه بوو. لهو رۆژگاره دا نهخۆش دهبوو به دانهری ئایینی نوێ و جادووگەر و، وەک دانهری ئایینی نوێ و جادووگەر عەزابی دەدیت و دەیهویست که عەزاب بدا.

بەلام ئەم قسهیهتان به گوئی دا ناچی. به من دهلین که ئەم قسهیه زیان به پیاوچاکانی نیو ئیوه دهگهیهنی. بهلام پیاوچاکانی ئیوه لای من چ ریزیکیان ههیه!

له زۆر شتی پیاوچاکانی ئیوه بیزم ههلهدهستی؛ بهلام به راستی، نهک له خراپهیهک که له دهروونیان دایه. خۆزیا ئەوان شیتایهتییهکیان ههبا که پیتی فهوتابان وەک ئەم تاوانکاره رەنگ بزړکاوه.

به راستی، ئاواتم دهخواست شیتایهتییهکیان ناوی راستهقینه یا ئەمهگداری یا عهدهالت با. بهلام ئەوان ئاکارباشیان بۆ ئەوه ههیه که زۆر و له ئاسوودهیی خهفتهبار دا بژین.

من دهسگرهیهکم له پهنا لافاو، ئەوهی که توانای خۆ پیههلواسینی ههیه، با خۆم پیههلواسی! بهلام شهقهی بن ههنگلی ئیوه نیم.

وههای گوت زهردهشت.

سه‌بارت به خویندنه‌وه و نووسین

له نیوان گشت نووسراوه‌کان دا ته‌نیا ئه‌وم خوښ ده‌وئ که که‌سیک به خوینی خوئی نووسییتی. به خوین بنووسه هه‌تا به‌وه بگهی که خوین گیانه. ده خوینی بیگانه‌گه‌یشتن سانا نیه: له چاو پیداخشینهران بیزارم. ئه‌وهی که خوینهر بناسی، ئیدی بۆ خوینهر کاریک ناکا. سه‌ده‌یه‌کی دیکه له وه‌ها خوینهرانیک، گنخانی گیانی به دواوه ده‌بی. ئه‌وهی که هه‌ر که‌س ئیزنی فی‌ربوونی خویندنه‌وهی هه‌بی، له ئاکام دا نه‌ک هه‌ر نووسین، به‌لکه بیر کردنه‌وه‌ش ده‌فه‌وتینی.

روژگاریک گیان خودا بوو و له دواپی بوو به مروڤ و نووکه ده‌بیته عوام. ئه‌وهی که به خوین و زمانی بیر ده‌نووسی، نایه‌وئ نووسراوه‌کانی بخویننه‌وه، به‌لکه‌م ده‌یه‌وئ له‌به‌ری بکه‌ن.

کورتترین ری له کویتستان دا دوندادونده؛ به‌لام بۆ ئه‌وه تو قاجی دریژت پیویسته. زمانی بیره‌کان ده‌بی دونده‌کان بن و ئه‌وانه‌ی که روهی قسه‌یان تییه، که‌له‌گه‌ت و بالابه‌رز.

هه‌وا ناسک و پاکه، مه‌ترسی نزیک و گیان لیورپژ له به‌دخوازیه‌کی شاد: ئه‌وانه لیک دینه‌وه.

ده‌مه‌وئ جندۆکه له ده‌وره‌م بن، چونکه من بویرم. بویری که تاپۆکان ده‌تاریتی و بۆ خوین جندۆکه ده‌خولقین - بویری، ده‌یه‌وئ پیبکه‌نی.

من ئیدی له‌مه‌ پتر هه‌سته‌کانم ده‌گه‌ل ئیوه به‌ش ناکه‌م: ئه‌وه هه‌وره‌ی که من له ژیر پیم ده‌یبینم، ئه‌م ره‌شایی و قورساییه‌ی که پیبکه‌نینم پییدیتی - ئه‌وه هه‌مان هه‌وری به‌گرمه‌ی ئیویه.

ئیه‌وه ئه‌وه‌م که ئاواته‌خوازی عرووجن، چاو له سه‌ره‌وه ده‌که‌ن و من چاو له خواره‌وه - چونکه عرووجم کرده.

کی ده‌توانی له نیو ئیوه دا هه‌م پیبکه‌نی و هه‌م عرووجی کردبی؟

ئه‌وه که‌سه‌ی که ده‌چپته سه‌ر ترۆپکی به‌رزترین کیو، به هه‌موو نمایشه

غه‌مینه‌ره‌کان و به راستی دانانی غه‌مینه‌ره‌کان پیده‌که‌نی.

ئه‌قل ئیمه‌ی وه‌ها ده‌وئ: که‌مه‌ترخه‌م، فی‌له‌زان، دپ. ئه‌و ژنه و ته‌نیا هه‌ر شه‌رکه‌رانی خوښ ده‌وئ.

ئیه‌وه به من ده‌لین: «به‌رگه‌ی ژیان گرتن دژواره» که‌وايه غرووری به‌ره‌به‌یان و ته‌سلیمی شه‌وانه‌تان له چیه؟

به‌رگه‌ی ژیان گرتن دژواره: به‌لام خوڤت وا ناسک و نازدار مه‌نوینه! ئیمه هه‌موومان نیره‌که‌ر و ماکه‌ری باشی باره‌به‌رین!

ئیمه چ پیوه‌ندییه‌کمان به غونچه‌ی گوله‌باغی که‌وه هه‌یه که به ویکه‌وتنی ئاونگیک وه له‌شی، له‌شی ده‌له‌رزئی؟

ئه‌وه راسته: ئیمه ژیانمان خوښ ده‌وئ، نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که خوومان به ژیان گرتوه به‌لکه‌م له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که خوومان به خوښه‌ویستی گرتوه.

ئه‌وین هه‌میشه بریک شی‌تایه‌تی تیدایه. به‌لام شی‌تایه‌تییش هه‌میشه بریک ئه‌قلی تیدایه.

هه‌روه‌تر، به بروای من، که نیوانم ده‌گه‌ل ژیان هه‌یه، په‌پوله‌کان و پورگه‌کانی سابوون و هه‌مووی ئه‌وانه‌ی له نیو مروڤ دا له ره‌گه‌زی ئه‌وانن، به‌ختیاری له هه‌موو که‌س باشتر ده‌ناسن.

دیتنی باله‌فرکه‌ی ئه‌م ره‌وانه چووک و سووک و شی‌ت و بزۆزه زه‌رده‌شت ده‌خاته گریان و گۆرانی گوتن.

ته‌نیا بروام به‌و خودایه هه‌یه که سه‌ما کردن بزانی.

و کاتیک شه‌یتانه‌که‌ی خوڤم دیت، ئه‌وم به زیبک و زاگون، پر و ته‌واو، مه‌ند و به هه‌بیه‌ت هاته به‌ر چاو: ئه‌و گیانقورسی بوو - و به هۆی ئه‌وه‌وه‌یه که هه‌موو شت داده‌که‌وئ.

پیاو به پیبکه‌نینه‌وه ده‌کوورئی نه به رق. رابه هه‌تا «گیانقورسی» بکوورین!

که ری رویشتن فی‌ر بووم، ئه‌وسا خه‌ریکی راکردن بووم؛ که فی‌ره فرین بووم؛ ئه‌وسا ئیدی پیویستم به‌وه نیه که بۆ جوولانه‌وه، بمجوولینه‌وه.

نووکه سووکبارم، نووکه ده‌فرم، نووکه من خوڤم له ژیر پیی خوڤم دا ده‌بینم.

نووکە خودایەک لە دەروونی من دا سەما دەکا.

وەهای گوت زەردەشت.

سەبارەت بە داری سەر کێو

چاوی زەردەشت دیتبووی کە لاویک خۆی لێدەپاریزی. تاریکانیک، هەروا کە بەتەنێ لە سەر کێوکانی ئاقاری شارێک بە ناوی «مانگای رەنگاوڕهنگ» دەخولاو - بڕوانه! لە نیوان رێ لاوەکە دیت کە پالی وە داریک داو و بە نیگایەکی ماندوو چاوی لە دۆڵ بڕیوه. زەردەشت دەستی لەو داره دا کە لاوەکە لە پەنای هەلتروشکابوو و وەهای گوت:

«ئەگەر ویستبام ئەم داره بە دەستەکانم راتلەکینم، نەمدەتوانی.

بەلام بایەک کە ئیمە نایبیین ئازاری دەدا و بۆ هەر لایەک کە بیهوی لاری دەکاتەوه. دەستەکانی نادیار لە هەموان سەختتر ئیمە ئازار دەدن و لارمان دەکەنەوه.»

بەم وتەیه، لاو راچلەکا، هەستا و گوتی: «دەنگی زەردەشت دیتە گویم و هەنووکە بیرم لەو دەکردەوه.»

زەردەشت ولامی داوه: «بۆ لەوه دەترسیی؟ مروڤیش هەروەک ئەم داره وایه.

ئەو هەرچی پتر بیهوی بەرهو بەرزایی و رووناکی خۆ هەلکێشی، ریشەکانی بە هیژتر بۆ نیو زهوی دەکشین، بۆ نیو قوولایی، بۆ نیو تاریکی - بۆ نیو خراپه روڤچن.»

لاو هاواری کرد: «ئادی، بۆ نیو خراپه! تۆ چلۆن توانیت رهوانی من بدۆزییهوه؟»

زەردەشت بزەیهکی هاتی و گوتی: «هەندیک رهوان نادۆزیتەوه مەگەر لە پێشدا ئەوان ساز بکە.»

لاو جارێکی دی هاواری کرد: «ئادی، بۆ نیو خراپه!

راست دەکەهێ زەردەشت. لەو دەمهوه کە خوازیاری بەرزایی بووم ئیدی بروام بە خۆ نەما و چ کەسێش بڕوای بە من نیه. بۆ وای لێهات؟

بەلەز دەگوێدریم: ئەمرۆم دوینیم رەد دەکاتەوه. کاتی سەرکەوتن زۆر جار بە سەر پلیکانەکان دا باز دەدم - هیچ پلیکانیک لێم خۆش نابی.

ئەو دەم کە لە بەرزاییم، خۆم هەمیشە تەنیا دەبینم. کەس دەگەلم نادوی. سوژی تەنیا یی دەملەرزینیتەوه. لە بەرزایی چم دەوی؟

بە سووک دانان و تاسەم دەگەل یەک هەلەدەدن: هەرچی پتر سەردەکەوم، پتر رقم لەو کەسەیه سەر دەکەوی. ئەو لە بەرزایی چی دەوی؟

چ شەرمەزارم لە سەرکەوتن و هەلخلیسکانی خۆ! چەند بە هەناسەبڕکەم پێدەکەنم! چ بێزارم لەوهی دەفری! چ شەکەتم لە بەرزایی!

ئالێره دا لاو بێدەنگ بوو و زەردەشت لە داریک کە لە پەنای وەستا بوون، خورد بۆوه و وەهای گوت:

«ئەم داره لێره تەنیا لە سەر کێو وەستاوه. ئەو لە بەرزاییهکی دوور لە مروڤ و گیانلەبەرەن رسکاوه.

ئەگەر ویستبای دەم بکاتەوه، کەسی گیر نەدەکەوت کە تیببگا؛ ئەو وەها بەرز رسکاوه.

نووکە چاوه‌پێی و چاوه‌رێ - چاوه‌پێی چیە؟ ئەو لە نزیک شوینگەهێ هەورەکان دەژی: لەوانەیه چاوه‌پێی یەکەمین برووسک بی؟»

کە زەردەشت ئەم قسانەهێ گوت، لاو بە خۆ راوه‌شاندن هاواری کرد: «ئادی، زەردەشت، راست دەکەهێ. ئەو دەم کە خوازیاری بەرزایی بووم، تاسەهێ فەوتانی خۆم هەبوو و تۆی ئەو برووسکەهێ کە چاوه‌پێی بووم! بڕوانه! لەو ساتەوه تۆ لە نیومان پەیدا بووی، من چم لێهاتوه؟ ئێره‌یه‌ی بە تۆ بردنه کە منی تیکشکاندوه!»

لاو وەهای گوت و هۆرەوێ گریا. بەلام زەردەشت دەستی لە شانێ هالاند و ئەوی دەگەل خۆ برد. دواي ئەوه کە ماوه‌یه‌ک رویشتن. زەردەشت وەها وەقسە هات:

«ئەم [گریانه] کزەم لە جەرگ دینێ. چاوه‌کانت باشتر لە قسەکانت تەواوه‌تی ئەو مەترسیانەهێ کە لە بۆسەهێ تۆ دان بۆم باس دەکەن.

تۆ هیشتا ئازاد نی. تۆ لە ئازادی ده‌گه‌پێی و گه‌رانت تۆی شه‌که‌ت و بیخه‌و کردوه.

خوایاری به زاییه ههراوهکانی، رهوانت تینووی ههسیرانه. به لام خو
خراپهکانیشت تینووی نازادین.

سهگه درهکانت خوایاری نازادین؛ نهوهم که گیانت بۆ رها کردنی هه موو
گریهکان ههول ددهن، نهوان له لانهکانیان دا له خویشیان دهوهرن.

به چاوی من تو هیشتا زیندانییهکی که بیر له نازادی دهکاتهوه؛ ناخ، رهوانی
وهها زیندانییهکی زیرهک دهبی، به لام ههروهتر فیتلهزان و خراپیش دهبی.

پیاوی نازادهگیانیش دهبی خو پاک کاتهوه. چونکه له زیندان و چهپهلی
هیشتا شتگهلیکی تیدا ماوه. چاوهکانی هیشتا پیویسته پاک بنهوه.

نا، مهترسییهکی که له بوسهی تو دایه دهیناسم. به لام به نهوین و هیوام
سویندت ددهم که نهوین و هیوات دامهنی!

هیشتا خووت به نهجیب دهناسی و خه لکیش تو به نهجیب دهناسن، هه
نهوانهی که به دخوازی توون و به چاوی بهد دهرواننه تو. بزانه که نهجیب له مپهری
سه رپی هه موانه.

نهجیب له مپهری سه رپی پیاوچاکانیشه: و نهگه نهو به چاک ناو بهرن،
تهمایان له سه رپی لابرندی نهوه.

نهجیب دهیهوی شتیکی نوئی و ئاکارباشییهکی نوئی بخولقیینی. به لام
پیاوچاک، کوئهی دهوی و کوئه راگرتن.

مهترسییهکی که له بوسهی پیاوی نهجیب دایه پیاوچاک بوون نیه، به لکه
بیشهرمی گالتهجار و ویرانکه بوونه.

مخابن، نهجیبگه لیک دهناسم که بهرترترین هیوایان وهلا ناوه و نووکه به
خراپه باسی گشت هیوا مهزانهکان دهکن.

نووکه به بیشهرمی دهگه ل خووشی کهم خایه ن دهژین و له دریژیایی روژ دا به
دهگهمن ئامانجکیان ههپه.

نهوان گوتیان: «گیانیش ههوسه.» نهوهم بالهکانی گیانیان شکا: نووکه
گیانیان لیر و لهوی بهرله لایه و نهوهی دهیجوون چهپهلی دهکن.

سهردهمایهکی بیریان دهکردهوه ببنه پالنهوان: نووکه ههوهس په رستن.

پالنهوانهتی لای نهوان هوی مهینهت و ترسه.

به لام به نهوین و هیوام سویندت ددهم: پالنهوانی نیو گیانی خووت وهلا مهنی!
بهرترترین هیواکانی خووت به پیروژ دابنی! «
وههای گوت زهردهشت.

سهبارت به موعیزهکه رانی مهرگ

موعیزهکه رانی مهرگ هه ن: و زهوی پره له وانهی که دهبی ته رکی ژیانیان بۆ
موعیزه بکه ن.

زهوی پره له زیدهکان، فره - زوران ژیانیان فهوتاندوه. بلا له بهر ته ماحی
«ژیانی هه رمان» له م ژیانیهیان بکشینهوه.

موعیزهکه رانی مهرگ به «زهردهکان» و «رهشهکان» ناو دهبن. به لام ده مپهوی
نهوان به رهنهگهکانی دیکهش به نیوه نیشان بدهم.

کهسانی سامناکی وا هه ن که گیانداریکی درندهیان له دهروون دا ههپه و
جگه له ههوهس و خوخورری ریگایهکی دیکهیان نیه و ته نانهت ههوه سیشیان هه
خوخوریه.

نهوانه ته نانهت هیشتا نه بوونه مرؤف، نه م سامناکانه: بلا ههتا ته رکی ژیان
موعیزه بکه ن و خویمان کوچی دواپی بکه ن!

ههروهتر هه ن نهوانهی که رهوانیان سیلداره: نهوانه هیشتا نه هاتوونه سه
دنیا، مردن دهست پیدهکه ن و گیرودهی ئاموتهکانی ماندوویی و به شخوراویین.

نهوان ئاواتی مهرگیان ههپه و له سه ر نیمهیه که ئاواته که بیان به رهوا دابنیین!
وریا بن له به ئاگا هینانی نه م مردوانه و شکاندنی نه م تابووته زیندوانه!

تووشی نه خووشیک یا پیریک یا جهندهکیک دهبن و گورج ده لاین: «ژیان
پووجه!»

به لام نهوان ته نیا خویمان پوچن، خویمان و چاوهکانیان که جگه له یهک لایه نی
ژیان چ نابین.

نهوان له ژیر بارستی په شیوی دا نوقم بوون و تاسه باری کاره ساتگه لیک

چووکن که مهرگ هیئنه‌رن: به‌مجۆره چاوه‌رپین و ددانیان ده‌چیره‌وه ده‌بن.

یان ده‌ست له شیرنیات دده‌ن و به‌م کاره گالته به مندالته‌تی خو‌یان ده‌کن. به قانگه‌لاشکی ژیان‌ی خو‌یانه‌وه دهنووسین و به قانگه‌لاشکه‌وه نووسانیشیان به گالته‌ی ده‌گرن.

ئه‌قلیان وه‌ها ده‌لی: «بینه‌قله ئه‌وه‌ی که ده‌ژی. به‌لام، ئیمه‌ش ئاوا بینه‌قلین! و ئه‌وه دروست بینه‌قلانه‌ترین شته له ژیان دا!»

«ژیان هه‌ر ره‌نجه» - تاقمیکی دیکه وه‌ها ده‌لین و درۆ ناکه‌ن: که‌وايه چاره‌یه‌ک بدۆزه‌وه که کاری تو‌ دوایی بی! چاره‌یه‌ک بدۆزه‌وه که ئه‌م ژیانه، که هه‌ر ره‌نجه، دوایی پیتی!

بیله ئامۆته‌ی ئاکارباشیتان ئه‌وه بی: «تو‌ ده‌بی خو‌ بکوژی! تو‌ ده‌بی خو‌ برقینی!»

تاقمیکی له موعیزه‌که‌رانی مهرگ وه‌ها ده‌لین: «هه‌وه‌س گونا‌هه، وه‌ره‌ن خو‌ بپاریزین و بی مندال بمینینه‌وه!»

تاقمیکی دیکه ده‌لین: «زان به ژانه، بوچی دیسان بزین؟ مروّف ته‌نیا گیانداری به‌ده‌خت ده‌زینی!» ئه‌وانه‌ش موعیزه‌که‌رانی مهرگن.

تاقمی سیه‌م ده‌لین: «به‌زه‌بی پیویسته. ئه‌وه‌ی هه‌مه وه‌ریگرن، چۆنم ئاوام وه‌رگرن! به‌و پیتی که‌متر به ژیان ده‌به‌ستری‌مه‌وه!»

ئه‌گه‌ر به دل و به‌گیان به‌زه‌بیدار بان، ژیان‌یان له هه‌واسا‌کانیان تال ده‌کرد. به‌دخو‌ازی - چاکه‌ی راسته‌قینه‌ی ئه‌وان بو.

به‌لام ئه‌وان ده‌یانه‌ویست ژیان دوایی پیتی: چ په‌یوه‌ندییه‌کی به ئه‌وانه‌وه هه‌بوو که به زنجیر و خه‌لاته‌کانیان ئه‌وانی دی لیک به‌ستنه‌وه.

ئیه‌وه‌ش، ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که ژیان بو‌تان کاریکی سه‌خت و پر له‌عه‌زابه: ئایا له ژینی دریت ماندوو نه‌بوون؟ ئایا بو موعیزه‌ی مهرگ زۆر نه‌گه‌یون؟

ئیه‌وه که هه‌مووتان کاری دژوار و شتی زووتی‌په‌ر، نوئ و نامۆتان پیتخۆشه - ئیه‌وه ده‌گه‌ل خو‌تان هه‌لناکه‌ن، هه‌ولێ ئیه‌وه را‌کردنیکه و ویستتان فه‌رامۆش کردنی خو‌.

ئه‌گه‌ر بره‌وايه‌کی پته‌وترتان به ژیان هه‌با، که‌متر له‌م ساته دا خو‌تان به لا داده‌دا. به‌لام ئیه‌وه له خو‌تان دا نه‌ هیئنده تا‌قه‌تی چاوه‌روانیتان هه‌یه - نه تا‌قه‌تی ته‌نه‌لی!

ده‌نگی ئه‌وانه‌ی که موعیزه‌ی مهرگ ده‌کن، له هه‌موو شو‌ینیک ده‌نگ دده‌داته‌وه: و زه‌وی پره له‌وانه‌ی که ده‌بی موعیزه‌ی مهرگیان بو بکردری.

مهرگ یا «ژیان هه‌رمان» - ئه‌و دوانه لای من یه‌کن به‌لام به مهرجیک که زوو به‌ره‌و ئه‌ولا بارگیان تیکه‌وه‌پیتن.

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌بارته به شهر و شه‌رکه‌ران

ئیمه نامانه‌وی باشت‌ترین دوژمنه‌کانمان لی‌مان خو‌ش بن و هه‌روه‌تر ئه‌وانه‌ی که به‌دل و به‌گیان خو‌شمان ده‌وین. که‌وايه بی‌لن با راسته‌قینه‌که‌تان پیتیم.

برا شه‌رکه‌ره‌کانم! به‌دل و به‌گیان خو‌شم ده‌وین. منیش له ئیه‌وه بووم و هه‌م. هه‌روه‌تر من باشت‌ترین دوژمنی ئیه‌وم. که‌وايه بی‌لن با راسته‌قینه‌که‌تان پیتیم.

بیزاری و ئیره‌یی ده‌کانتان ده‌ناسم. ئیه‌وه هیئند گه‌وره نین که بیزاری و ئیره‌یی نه‌ناسن. که‌وايه هیئند گه‌وره بن که له هه‌بوونیان شه‌رمه‌زار نه‌بن.

ئه‌گه‌ر ناتوانن پیرۆزی چازان بن، لانی که‌م بینه‌ پیاوی شه‌رکه‌ری ئه‌وان. پیاوی وا هه‌ورپ و پیتشه‌نگی ئه‌و پیرۆزانه‌ن.

گه‌لیک سه‌رباز ده‌بینم: بریا گه‌لیکم پیاوی شه‌رکه‌ر دیتبا! پۆشاکه‌کانیان به جلی «یه‌کسان» ناو ده‌بن؛ بلا ئه‌وه‌ی که دایده‌پۆشن یه‌کسان نه‌بی!

ده‌بی وه‌ها که‌سانیک بن که چاوه‌کانتان هه‌میشه له دوژمن بگه‌رپ - له دوژمنه‌کانتان! و له یه‌که‌م نیگای تا‌قمیکی له ئیه‌وه دا بیزاریه‌ک هه‌یه.

ده‌بی دوژمنه‌کانتان بدۆزنه‌وه و شه‌ره‌که‌تان هه‌لایسین - شه‌ریک له‌به‌ر بره‌وا‌کانتان: و ئه‌گه‌ر بره‌واتان به‌زێ، راستو‌پیتێ ئیه‌وه ده‌بی هیشتا هه‌واری سه‌رکه‌وتن به‌رز کاته‌وه!

ناشتیتان ده‌بی وه‌ک چه‌کی شه‌ره‌تازه‌کان خو‌ش بوئ و ناشتی کورت پتر له

ناشتی دریژ.

په‌ندتان نادمه که کار بکن، به‌لکه خه‌بات بکن. په‌ندتان نادمه که ناشت بڼه‌وه، به‌لکه سهرکه‌وتوو بڼ. کارتان خه‌بات بڼ، ناشتیتان سهرکه‌وتن.

مرؤف ته‌نیا نه‌وده‌مهی ده‌توانی بیده‌نگ بڼ و ناسووده پال داتوه که تیر و که‌وانیکی هه‌بڼ: دنا قسه ده‌کا و به‌کیشه دڼ. ناشتیتان سهرکه‌وتن بڼ!

ئیوه ده‌لین: شتی باش ته‌نانه‌ت شه‌ریش پیروژ ده‌کا؟ به‌ئیوه ده‌لیم: شه‌ری باشه که ههر شتیک پیروژ ده‌کا.

شه‌ر و بویری پتر له «هاوساخوشه‌ویستی» کاری مه‌زنیان کردوه. به‌زه‌بیستان نا، به‌لکه دلیریتان چاره‌ریشه‌کانی رزگار کردوه.

ده‌پرسن: «چاک کامه‌یه؟» دلیری چاکه. بیلن با کیژوله‌کان بلین: «چاک بوون نه‌وه‌یه که هاوکات ههم جوانه و ههمیش بزوینه‌ره.»

ئیوه به‌دلره‌ق داده‌نین: به‌لام دلتان رووراسته و من شه‌رمی دلواپه‌تانم خوش ده‌وی. ئیوه له‌هه‌لکشانتان شه‌رم ده‌کن و خه‌لک له‌داکشانیان.

ئیوه ناحه‌زن؟ که‌واپه، براکانم، به‌پله‌به‌رزییه‌وه خوتان به‌جلی ناحه‌زان، داپوشن!

کاتیک ره‌وانتان گه‌وره بڼ، به‌فیز ده‌بڼ و له‌پله‌به‌رزی ئیوه دا به‌دخوازی هه‌یه. ئیوه ده‌ناسم.

له‌به‌دخوازی دایه که به‌فیز و بیهیز تووشی یه‌ک دین. به‌لام خراپ له‌یه‌کدی ده‌گن. ئیوه ده‌ناسم.

ئیوه ته‌نیا نه‌و دوژمنانه‌تان هه‌بڼ که لیان بیزارن، نه‌ک نه‌و دوژمنانه‌ی که به‌سووکیان بزائن. ده‌بڼ شانازی به‌دوژمنی خوتان بکن: نه‌وده‌م سهرکه‌وتنی دوژمنه‌کانتان سهرکه‌وتنی ئیوه‌ش ده‌بڼ.

راپه‌رین - شه‌ره‌فی به‌رده‌یه: بلا شه‌ره‌فی ئیوه فه‌رمانبه‌ر بڼ! فه‌رمانه‌کانتان هه‌مان فه‌رمانبه‌ریتان بڼ!

بو شه‌رکه‌ری باش زایه‌له‌ی «تو ده‌بڼ» خوشتره له‌«من ده‌مه‌وی» و نه‌وه‌ی که له‌لاتان ریژی هه‌یه ده‌بڼ له‌پیتشدا مه‌ودای فه‌رمانی پیبده‌ن.

نه‌وینتان به‌ژیان، نه‌وین به‌به‌رزترین هیواتان بڼ: و به‌رزترین هیواتان به‌رزترین بروای ژیان بڼ!

به‌لام بیلن با به‌رزترین برواتان فه‌رمان پیبده‌م - و نه‌مه‌ش نه‌وه‌یه: مرؤف شتیکه که ده‌بڼ به‌سهری دا زال بڼ.

وه‌های تپه‌ر بکن ژیانی فه‌رمانبه‌ری و شه‌رکه‌ری خوتان! چ که‌لکی هه‌یه ته‌مه‌نیکی دریژ؟ کامه شه‌رکه‌ر ده‌یه‌وی خوئی لیبویرن؟

له‌ئیوه نابویرم. به‌دل و به‌گیان خوشم ده‌وین، برا شه‌رکه‌ره‌کانم! وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌بارته به‌بوئی نوی

له‌شوینیک هیشتا گه‌له‌کان و میگه‌له‌کان هه‌ن، به‌لام لای ئیمه‌نا، برایان: لیره ده‌وله‌ته‌کان هه‌ن.

ده‌وله‌ت؟ ده‌وله‌ت چیه؟ که‌واپه گوی هه‌لخن هه‌تا نووکه وتاری خویم سه‌بارته به‌مه‌رگی گه‌له‌کان بو ئیوه ده‌ربرم.

ده‌وله‌ت ساردترین دیوه‌زمه‌ی سارده. هه‌روه‌تر به‌ساردی درویان ده‌کا: و نه‌م درویه له‌زاری بو ده‌روه ده‌خزی که «منی ده‌وله‌ت، هه‌مان گه‌لم.»

نه‌مه‌درویه! نه‌وانه‌ی که گه‌له‌کانیان ئافراند و له‌بان سه‌ریان نه‌وین و ئیمانکیان هه‌لواسی ئافرینه‌ران بوون: و به‌مجوره خزمه‌تی ژیانیان کرد.

به‌لام فه‌وتینه‌رانن نه‌وانه‌ی داو بو زوران ده‌نینه‌وه و ناوی ده‌نین ده‌وله‌ت: نه‌وان یه‌ک شمشیر و سه‌ده‌ته‌ماح له‌بان سه‌ری نه‌وان هه‌لداوه‌سن.

له‌و شوینیه‌ی که هیشتا گه‌لک ماوه، نازانن ده‌وله‌ت چیه و له‌وه‌ک چاوی پیس و پیتشیلکه‌ری داب و نه‌ریت و مافه‌کان بیزارن.

نه‌م دروشمه به‌ده‌ستی ئیوه ده‌سپیرم: ههر گه‌لک به‌زمانی «باش و خراپ»ی خوئی قسه ده‌کا. هاوساکه‌ی له‌م زمانه‌ناگا. نه‌و به‌پیی نه‌ریت و مافی خوئی نه‌م زمانه‌ی دارشته‌وه.

به‌لام ده‌وله‌ت به‌هه‌موو زمانه‌باش و خراپه‌کانیه‌وه درو ده‌کا؛ و هه‌رچی بیلی

درۆیه - و هه‌رچی که هه‌یه‌تی دزی‌تییه.

هه‌موو شتیکی درۆیه؛ ئەم گیانداره پتوه‌ده‌ره به‌و ددانانه‌ی که دزیویه‌تی پتوه دهدا، نێو ده‌روون و هه‌ناویشی درۆیه.

تیکه‌ل کردنی زمانی «باش و خراپ»: من ئەو دروشمه وه‌ک دروشمی ده‌ولت به نێوه ده‌سپێرم. به راستی، ئەوه دروشمی ویستی مه‌رگه! به راستی، ئەوه ئاماژه‌یه‌که به موعیزه‌که‌رانی مه‌رگ!

فره - زۆران ده‌زین: ده‌ولت‌یان بۆ زنده‌کان ساز کردوه!

بروانه که فره - زۆران چلۆن هه‌لده‌فریوینی، چلۆن ئەوان ده‌دری و ده‌یانجۆ و کاویژیان ده‌کا!

«له من مه‌زنتر له سه‌ر زه‌وی چی دیکه نیه؛ منم ئەنگوستی به پیتی خودا!» - دیوه‌ز مه‌ وها ده‌بۆلینی و ته‌نیا گوئی درێژه‌کان و بیرکورت‌ه‌کان نین که به چۆک داده‌که‌ون!

ئاخ، ئەو ته‌نانه‌ت له گوئی نێوه دا، نێوه مه‌زن ره‌وانه‌کانیش، درۆ بێشوقه‌کانی ده‌چرپینی! ئاخ، ئەو په‌ی به دلّه ئەنگراوه‌کان ده‌با که خوازیری فه‌وتاندنی خۆیان!

ئادی، ئەو په‌ی به نێوه ده‌با، نێوه زالّ یوان به سه‌ر کۆنه‌خودا دا! نێوه له خه‌بات ماندوو بوون و نووکه ماندوویه‌تیتان خزمه‌تی بوتی نوێ ده‌کا!

ئەو پێیخۆشه پال‌ه‌وانه‌کان و شوڤه‌سواره‌کان له ده‌وری خۆ کۆ کاته‌وه - ئەم بوته نوێیه! ئەو پێیخۆشه له به‌ر تینی هه‌تاوی ویژدانه‌کان خۆ گه‌رم کاته‌وه - ئەم دیوه‌ز مه‌ سارده!

ئەگه‌ر ئەو بپه‌رستن، هه‌موو شتیکتان ده‌داتی، ئەم بوته نوێیه: به‌مجۆره شوڤی زانیاری و زیت‌ه‌ی چاوه به شکۆکانتان لیده‌کریته‌وه.

به‌لام ئەو ده‌په‌وی نێوه وه‌ک دانیک بۆ هینانه نێو داوی فره - زۆران به کار بینی! ئادی، ئامرازیکی دۆزه‌خیان ساز کردوه، ئەسپیکی مه‌رگ که زرينگه‌ی زیڤ و زه‌مبه‌ری مه‌زنايه‌تی خودایی لێ به‌رز ده‌بیته‌وه!

ئادی، لێره بۆ زۆران مه‌رگ‌یکیان ساز کردوه که خۆی پێ ژيانه: به راستی، خزمه‌تیکی به دلّ و به گیانه بۆ هه‌موو موعیزه‌که‌رانی مه‌رگ!

ده‌ولت له‌و شوینیه‌یه که گشت که‌س، له چاک و خراپ، ژار بخۆنه‌وه: ده‌ولت له‌و شوینیه‌یه که گشت که‌س، له چاک و خراپ، خۆ به‌خت بکه‌ن: ده‌ولت له‌و شوینیه‌یه که خۆکوژی که‌م که‌مه‌ی گشت که‌س ناوی «ژیان» به خۆوه بگری.

بروانه ئەم زنده‌یانه! ئەوان کاره‌کانی سازینه‌ران و خه‌زینه‌ی زانایان ده‌دزن و دزراوه‌کانی خۆیان به «فه‌ره‌نگ» ناو ده‌به‌ن - و هه‌موو شتیکی له ده‌ستی ئەوان دا ده‌بیته نه‌خۆشی و به‌لا.

بروانه ئەم زنده‌یانه! هه‌میشه نه‌خۆشن. زه‌رداوی خۆیان دینه‌وه و ناوی ده‌نین رۆژنامه. یه‌کدی قووت ده‌دن، به‌لام ناتوانن یه‌کدی هه‌زم بکه‌ن.

بروانه ئەم زنده‌یانه! پاره کۆ ده‌که‌نه‌وه و سه‌ره‌رای ئەوه هه‌ژاتر ده‌بن. به شوین ده‌سته‌لاته‌وه‌ن، ئەم بیهیژانه، و یه‌که‌م که‌ره‌سه‌ی ده‌سته‌لات: پاره‌ی زۆره!

بروانه هه‌ل‌رووسکانی ئەم مه‌یموونه گورج و گۆلانه! له سه‌ر و گوێلاکی یه‌کدی سه‌رده‌که‌ون و به‌مجۆره یه‌کدی له قور و لیته هه‌ل‌ده‌کیشن و له قوولایی رۆده‌چن.

تیگرا خوازیری نزیک بوونه‌وه له ته‌ختن: ئەمه شیتایه‌تیانه؛ هه‌ر ده‌لێی به‌ختیاری له سه‌ر ته‌خت دانیشته‌وه! وا هه‌یه قور و لیته له سه‌ر ته‌خت دانیشته‌وه و واش هه‌یه که ته‌خت له سه‌ر قور و لیته‌یه!

ئەوانه هه‌موو له روانگه‌ی منه‌وه شیتگه‌ل و مه‌یموونگه‌لی هه‌ل‌رووسکا و گیانه‌به‌رانی به جموجۆلن. بوته‌که‌یان، ئەو دیوه‌ز مه‌ سارده، لای من بۆگه‌نه: لای من، ئەم بوته‌رستانه هه‌موویان بۆگه‌نن.

برایان، ئایا ده‌تانه‌وی له به‌ر هه‌لاوی لمبۆزه و ته‌ماحه‌کانیان قری بن؟ وا باشتره په‌نجه‌ره‌کان بشکینن و بۆ هه‌وا‌ی ئازاد باز به‌دن.

له بۆی گه‌ند خۆ بپاریزن! خۆ بپاریزن له بوته‌رستی زنده‌کان!

له بۆی گه‌ند خۆ بپاریزن! خۆ بپاریزن له دووکه‌لی ئەم قوربانیانه‌ی مرۆف! زه‌وی هیشتا بۆ مه‌زن ره‌وانه‌کان هه‌راوه. هیشتا گه‌لیک شوین بۆ ته‌نیاکان و جووته‌کان به‌تاله، شوینگه‌لیک که له ئاقاره‌کانی بۆنی خۆشی ده‌ریا ئارامه‌کان دی.

ده‌رگا‌کانی ژيانی ئازاد هیشتا له سه‌ر مه‌زن ره‌وانه‌کان ئاوه‌له‌یه. به راستی

ئەو دەی کەمتری هەبێ، ئەویان کەمتر دەبێ: بژی کەم هەژاری!

لەو جێیەیی که دەولەت کۆتایی دێ، مرۆفیک دەست پێدەکا که زێدە نیە؛ لەوێ سترانی مرۆفی پتویست - ئەم ورینگە تاکانە و بێهاتوایە - دەست پێدەکا.

لەو جێیەیی که دەولەت کۆتایی دێ - بڕوان، بڕایان! پەلکەزێرینە و پردهکانی بەرزەمرۆف نابین؟

و هەهای گوت زەر دەشت.

سەبارەت بە مێشەکانی بازار

راکە، هاوڕێم، بۆ نێو تەنیا ییت راکە! تۆ لە بەر هات و هەرای گەورە پیاوان کەپ و لەبەر چزووی بچووکان بریندار دەبینم.

لێرەوار و رەوێز باش دەزانن که چلۆن دەبێ دەگەڵ تۆ بێدەنگ بن: بێهەو بە دارێک که خۆشت دەوێ، هەر ئەو دارە بە لک و پۆیە که ئارام و گوێزراپەڵ بە سەر دەریا دا شوێر بۆتەو.

لەو جێیەیی که تەنیا یی کۆتایی دێ بازار دەست پێدەکا و لەو جێیەش که بازار دەست پێدەکا، هات و هەرای دەورگێرانی گەورە و وزەیی مێشە ژاردارەکان دەست پێدەکا.

لە دنیا دا شتە هەرە باشەکانیش بێنرخن ئەگەر کەسێک نەبێ نمایشیان بدا: خەلک ئەم نمایشدەرانی بە «گەورە پیاو» ناو دەبن.

خەلک لە گەورە، لە ئافرێنەر، ناگەن. بەلام بۆ تەواوی نمایشدەرەکان و دەورگێرانی شتە گەورەکان، هەستیان دەبزوێ.

دنیا، بە دەوری داھێنەرانی بایەخە نوێیەکان دا دەگەرێ: بە گەرێکی نادیار. بەلام خەلک و ناوبانگی، بە دەوری نمایشدەرانی دا دەگەرێ: وەھایە «گەرێ دنیا».

نمایشدەر خاوەن رووحە؛ بەلام وێژدانی رووحەکەیی کەمە. ئەو هەمیشە بڕوای بەو شتە هەییە که پتر لە هەر شتێکی دیکە بڕوا پێک دینێ - بڕوا بە ئەو!

سبەیی ئەو بڕوایەکی تازەیی هەییە و دووسبەیی بڕوایەکی تازەتر. ئەو، هەر وەک

خەلک، هەستێکی تیزیی هەییە و ئاو و هەوایەکی چۆراوچۆر.

بە بڕوای ئەو ئاوەژوو کردنەو، سەلماندنە. شیت کردن، رازی کردن. و خوین لای ئەو باشتەری بەلگەییە.

راستەقینەییەک که هەر بگاتە گوێی هەستیارەکان، بە درۆ و پووچی دەزانێ. بە راستی، ئەو تەنیا بڕوای بەو خودایانە هەییە که لە دنیا دا قاوہقاوی زۆر ساز دەکەن!

بازار پڕە لە ویشکەپنە بە فیزەکان - و خەلک شانازی بە پیاو گەورەکانی خۆیان دەکەن! ئەوان بۆ خەلک خوداکانی ئەم کاتەن.

بەلام کات زۆریان بۆ دینێ و ئەوانیش زۆر بۆ تۆ دینن و لە تۆش ئا یا نایان دەوێ. مخابن، تۆ دەتەوێ کورسیەکەت لە نێوان لاگری و دژایەتی دابنێ؟

ئەیی ئەوینداری راستەقینە، ئێرەیی بەم موئلەقخوازانە و زۆرەینەرانی مەبە! راستەقینە قەت خۆی بە باسکی هیچ موئلەقخوازیکەو هەلناوہسیوہ.

لە دەست ئەم لەنەکاوانە بۆ پەناگای خۆت بگەرێتوہ: تەنیا لە بازار دا یە که بە «ئا؟» یا «نا؟» هێرش بۆ سەر کەسێک دەبن.

چالاوہ قوولەکان گشتیان لە سەرەخۆ بە ئەزموون دەگەن: دەبێ درێژماوہییەک چاوہرێ بماننەوہ هەتا بزائن که چ لە قوولاییان کەوتوہ.

کارگەلی گەورە هەموویان دوور لە بازار و ناوبانگی دەگردین. دامەزرینەرانی بایەخە نوێیەکان هەمیشە دوور لە بازار و ناوبانگی دا ژیاون.

راکە، هاوڕێم، بۆ نێو تەنیا ییت راکە! دەبینم که مێشە ژاردارەکان پێیانەوہ داوی. راکە بۆ ئەو شوینەیی که بای توند و فینکی لیدێ.

بۆ نێو تەنیا ییت راکە! تۆ لە بچووک و بەزەیی بزۆینەرانی گەلیک نزیکی ژیاوی. لە تۆلەیی شاراوہیان راکە! ئەوان لە ئاست تۆ دا جگە لە تۆلە چی دیکە نین.

پتر لەوہ بۆ تارانندیان دەست رامەوہشینە! ئەوان گەلیکن و چارەنووسی تۆ مێش تارانن نیە.

ئەم بچووک و بەزەیی بزۆینەرانی لە رادە بەدەرن و، گەلیک بینای سەرکەش بە دلۆپەکانی باران و گایبازارەکان کاول کراون.

تۆ بەردى، كەچى بە گەلىك دۆپ نىبۆش بوى و هېشتاش دۆپگەلىكى زۆرى دىكە دەتقەلەشىن و لەتت دەكەن.

تۆ لە دەست مېشەكانى بازار جاپز دەبىنم و لە سەر سەد جېي لەشت برىنى خويناوى دەبىنم، بەلام غروروت تەنەت نايەوئى توورپەش بى.

ئەوان بەوپەرى بېگوناھىيە داواى خوين لە تۆ دەكەن. رەوانە بېخوينەكانيان تىنوى خوينە و لەبەر ئەويە بەوپەرى بېگوناھىيە پىوئەدەن.

بەلام تۆ ئەي قوول، رەنجت لە برىنە بچووكەكانىش دا گەلىك قوولە و بەر لەوى چاك بېيەوئە هەمان كرمە ژاردارەكە لە سەر دەستت دەخزى.

غروروت پتر لەويە كە ئەم وركەخۆرانە بكووژى. بەلام وريا بە كە چارەنووست هەلگى هەموو بېداده ژاراويەكەيان نەبى.

لە دەورت بە وزەوز پىتەلەلەين: بەلام پىتەلكوتنجان جگە لە خۆ رېك خستن چى دىكە نىە. دەبانەوئى لە پىست و خوينت نزيك بنەو.

وەك خودايەك يا شەيتانىك بە تۆ هەلدەلەين، لە لات دەپارېنەو، هەرەك لاي خودا يا شەيتانىك. ئەمە چ كەلكى هەيە! ئەوانە دەلالەنەو و دەپارېنەو و هېچى دىكە.

لەوانەيە بە رووخۆشەو بۆ لات بېن. بەلام ئەمە هەمىشە زىرەكى ترسەنۆكانەيە. بەلى، ترسەنۆكەكان زىرەكن!

بە رەوانە تەنگەكەيان زۆر بېر لە تۆ دەكەنەو - و هەمىشە لە تۆ سامناكن! ئاكامى زۆر بېر كردنەو لە هەر شتىك، سامناكيە.

تۆ لەبەر تەواوى ئاكارەباشەكانت سزا دەدەن و تەنيا لە خەتاكانت خۆش دەبن.

لەبەر ئەو كە دلاوا و دادگەرى، دەلئى: «چ تاوانىكيان هەيە كە ژيانيان بچووكانەيە.» بەلام رەوانى تەنگيان بېر دەكاتەو كە «هەر ژيانىكى گەورە تاوانە.»

تەنەت ئەودەم كە چاكەشيان دەگەل دەكەى وا هەست دەكەن كە رقت لىيانە و لە بنەو چاكەكەت بە خراپە ولام دەدەنەو.

غروروى بېدەنگىيان پى ناخۆشە؛ ئەگەر جارىك خۆت وەها بە چووك دابىنى كە پوچ ديارى بدەى، شاد دەبن.

بە ناسىنى شتىك لە كەسىك دا ئەو شتە لەو دا دەسووتىن. كەوايە، لە بچووكان خۆ بپاريزە!

لە ئاستت دا هەست بە چووكى دەكەن و نزمایەتبان لە تۆلەى شاراوەيان دا شۆق دەداتەو و دەگەشىتەو.

نەتەزانى گەلىك جارەن كە لىيان نزيك دەبوويەو، لال دەبوون و هيزيان، هەرەك دووكەلى ئاگرى دامرگا، جېي دەهشتن؟

ئادى، هاورىم، تۆ بۆ هاورەگەزەكانت وەك وپژدانىكى عەزابدەرى، لەبەر ئەو كە شياوى تۆ نىن. هەر بۆيە لە تۆ بىزارن و تاسەبارى مژتنى خوينى تۆن.

هاوساكانت هەمىشە مېشە ژاردارەكان دەبن و، ئەوى كە لە تۆ دا گەورەيە، هەر ئەو دەبى كە ئەوان ژاردارتر و مېشانەتر بكا.

راكە، هاورىم، بۆ نيو تەنيايت راکە - بۆ ئەو جىيەى كە باى توند و فېنكى لىدى! چارەنووسى تۆ مېش تارانن نىە.

وہاى گوت زەردەشت.

سەبارەت بە داوئىياكى

لىرەوارم خۆش دەوى. ژيان لە شارەكان خراپە: لەوئى هەوسباز زۆرن. ئايا باشتەر نىە كە وەگىر قاتلئىك كەوى هەتا وەگىر خەيالەكانى ژنىكى

هەوسباز؟

برواننە ئەم پياوانە: چاوەكانيان دەلئىن كە لە سەر رووى زەوى شتىكى باشتەر لە خەوتن دەگەل ژنىك ناناسن.

بنى رەوانەكانيان لىتەيە؛ و ئامان ئەگەر لىتەكەشيان خاوەن گيان بى.

خۆزيا ئىوہ لانى كەم هەرەك گيانداران كامل بووبان! بەلام گياندار بېگوناھن.

ئايا ئىوہ بۆ كوشتنى هەستەكانتان پەند دەدەم؟ پەندى من بە ئىوہ ئەمەيە كە

هسته‌کان بیگوناهن.

ئایا ئیوه به داوینپاکی په‌ند دده‌م؟ داوینپاکی لای هندیکی کهس ئاکارباشییه، به‌لام لای گه‌لیک کهس که‌متاکورت ره‌زیلییه.

ئه‌وان زور له سه‌ره‌خون: به‌لام دیله‌سه‌گی هه‌وه‌س له نیو هه‌ر کاریکیانه‌وه به ئیره‌بیه‌وه دهروانیته دهره‌وه.

له به‌رزاییه‌کانی ئاکارباشیه‌وه هه‌تا بیه‌ستیگی گیان، ئه‌م گیانداره و بیئوقره‌بیه‌که‌ی به‌دوایانه‌وه.

کاتیکی دیله‌سه‌گی هه‌وه‌س پلیکی گوشت نه‌دریته‌ی، زور چاک ده‌زانی که چلۆن کوته رووچیک گه‌دایی بکا.

شین و شه‌پۆر و هه‌رچی که دلته‌زینه پیتان خو‌شه؟ به‌لام من له دیله‌سه‌گه‌که‌تان به‌دگومانم.

چاوگه‌لیکی گه‌لیک بیه‌زه‌تان هه‌یه و به‌تە‌ماحه‌وه دهروانته دهره‌داران. مه‌گه‌ر ته‌ماحی ئیوه جلیکی دیکه‌ی ده‌به‌ر نه‌کردوه و ناوی خو‌ی نه‌ناوه به‌زه‌یی؟

هه‌روه‌ها ئه‌و مه‌ته‌له‌تان بۆ دینمه‌وه: گه‌لیک که‌س ده‌یانه‌ویست شه‌یتانی نیو دهروونی خو‌یان بتاریین و خو‌یان بوونه به‌راز.

بۆ هه‌ر که‌س که داوینپاکی دژواره، ده‌بی خو‌ی لای بپاریزی: هه‌تا داوینپاکی ئه‌و نه‌بیته ریگی دۆزه‌خ - یانی ریگی گلاو و لیته‌ی ره‌وان.

ئایا له شتگه‌لی چه‌په‌ل دده‌ویم؟ به‌لام ئه‌مه، به‌بروای من، خرابترین کار نیه، نه‌ک ئه‌وده‌م که راسته‌قینه چه‌په‌ل، به‌لکه ئه‌وده‌م که ته‌نکه، پیاوی زانا به

نابه‌دلیه‌وه له ئاوه‌که‌ی ده‌په‌ریته‌وه.

به‌راستی، که‌سانی وا هه‌ن له بنه‌په‌ته‌وه داوینپاکن: ئه‌وان دلاسه‌وده‌ترن و له ئیوه باشتر و پتر پیده‌که‌ن.

ئه‌وان به داوینپاکیش پیده‌که‌ن و ده‌پرسن: «داوینپاکی چه‌یه؟»

ئایا داوینپاکی گه‌وجایه‌تی نیه؟ به‌لام ئه‌م گه‌وجایه‌تی خو‌ی رووی له ئیمه‌ کرد نه‌ک ئیمه‌ له ئه‌و.

ئیمه‌ جیگا و دل‌مان دا به‌م میوانه: نووکه ده‌گه‌ل ئیمه‌ ده‌زی - بلا هه‌ر چه‌ند

ده‌یه‌وی بمینتیه‌وه!»

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌بارته به‌دۆست

زاهیدی خه‌لوه‌نشین وه‌ها بی‌سه‌ده‌کاته‌وه: «یه‌ک له لای من هه‌میشه زۆره؛ هه‌میشه یه‌ک جار یه‌ک - له ئاکام دا ده‌بیته دوو!»

من و من هه‌میشه ده‌گه‌ل یه‌ک نو‌قمی وتوین. ئه‌گه‌ر دۆستیکی له ئارا دا نه‌بی، چۆن ده‌توانم به‌رگه‌ی ئه‌وه بگرم؟»

بۆ زاهیدی خه‌لوه‌نشین، دۆست هه‌میشه که‌سی سی‌هه‌مه. که‌سی سی‌هه‌م چی‌په‌مه‌یه‌که که ناهیلی وتوین ئه‌و دوانه‌ی دی نو‌قم بی.

ئاخ، چه‌نده قوولایی بۆ خه‌لوه‌نشینان هه‌یه. له‌به‌ر ئه‌وه ئاوا تاسه‌باری دۆستیکی و به‌رزایی ئه‌ون.

بروای ئیمه سه‌بارته به‌خه‌لکی دی، ده‌یدرکینی که له کو‌ی پیمان خو‌شه برومان به‌خۆ هه‌بی. تاسه‌ی ئیمه بۆ دۆستیکی درکینه‌ری ئیمه‌یه.

گه‌لیک جار که ته‌نیا ده‌مانه‌وی به‌خو‌شه‌ویستییه‌وه به‌سه‌ر ئیره‌یی دا بازده‌بین، وا هه‌یه که هه‌رش ده‌به‌ین و دوژمنیک بۆ خو‌مان داده‌تاشین هه‌تا هه‌رشکه‌رییمان داپۆشین.

«لانی که‌م دوژمن به!» وه‌ها ده‌لی ریزیکی راسته‌قینه که ناویری خو‌زایی دۆستاییه‌تی بی.

ئه‌وه‌ی خو‌زایی دۆستیکی بی، ده‌بی ئاماده بی شه‌ریشی بۆ بکا، بۆ شه‌ر هه‌لایساندینیش پیاو ده‌بی بتوانی بی به‌دوژمن.

پیاو ده‌بی ریزی دوژمنی نیو دۆسته‌که‌ی بگری. ده‌توانی هه‌یند له دۆسته‌که‌ت نزیک بیه‌وه که لایه‌نی نه‌گری؟

له دۆسته‌که‌ت دا ده‌بی باشترین دوژمنت هه‌بی. ئه‌وده‌م که دژایه‌تی ده‌که‌ی ده‌بی پتر له هه‌میشه دل‌تی لیتی نزیک بی.

ده‌ته‌وی له لای دۆسته‌که‌ت رووت بیه‌وه؟ له‌به‌ر ریزی دۆسته‌که‌ته که خو‌ت وه‌ها

که هه‌ی دهنوینی؟ به‌لام ئەو له‌بەر ئەو کارهت تۆی به‌فه‌وتای دهنوینی!

ئەوه‌ی که له‌خودی خۆی شتیکی ناشاریته‌وه، خویین وه‌کۆل دینێ: ئەو هه‌موو هۆیه‌تان بۆ ترسان له‌رووتی هه‌یه! ئادی، ئەگه‌ر خودا بووبان، ده‌تانتوانی له‌جله‌کانتان خه‌ج‌اله‌ت بنه‌وه!

تۆ قه‌ت ناتوانی خۆت بۆ دۆسته‌که‌ت ئەوجۆره‌ی که‌ شیاهه‌ بر‌ازینیه‌وه: که‌وايه تۆ ده‌بی بۆ ئەو په‌یکانیکی و تاسه‌یه‌ک بی بۆ به‌رزه‌مرۆف.

هه‌تا ئیستا دۆسته‌که‌ت به‌خه‌وتوویی دیوه‌ تا بزانی روخساری چلۆن دهنوینی؟ روخساری دۆسته‌که‌ت به‌هه‌ر حال چۆنه؟ هه‌ر ئەو روخساره‌ی تۆیه‌ له‌ئاوینیه‌که‌ی ناساف و ناته‌واو دا.

هه‌تا ئیستا دۆسته‌که‌ت به‌خه‌وتوویی دیوه‌؟ ئایا له‌وه‌ی که‌ دۆسته‌که‌ت وه‌ها دهنوینی رانه‌چله‌کاو؟ ئەی دۆست، مرۆف شتیکی که‌ ده‌بی به‌سه‌ری دا زال بی. دۆست ده‌بی له‌په‌ی پێبردن و بیده‌نگی دا شاره‌زا بی: نابێ بخوازی که‌ هه‌موو شت ببینی. خه‌ونه‌که‌ت ده‌بی بۆت روون کاته‌وه‌ که‌ دۆسته‌که‌ت له‌به‌خه‌به‌ری دا چ ده‌کا.

به‌زه‌یی تۆ ده‌گه‌ل ئەو ده‌بی په‌ی بردن به‌وه‌ بی که‌ له‌پێشدا بزانی ئایا دۆسته‌که‌ت داخوازی به‌زه‌یه‌ یا نا. له‌وانه‌یه‌ ئەو له‌تۆ دا ته‌نیا چاوی گه‌ش و نیگای هه‌رمانی خۆش بوی.

به‌زه‌بی ده‌گه‌ل دۆست ده‌بی خۆ له‌ژێر توپکلیکی ئەستور دا بشاریته‌وه‌ وه‌ها که‌ بۆ قه‌له‌شانندی، ددانیکت له‌پیناوی دا بشکی. وه‌ها به‌زه‌یه‌ک جوانی و چیژیکی ده‌بی.

ئایا تۆ بۆ دۆسته‌که‌ت هه‌وا‌ی پاک و ته‌نیایی و نان و ده‌رمانی؟ گه‌لیک که‌س هه‌ن که‌ ناتوانن زنجیری خۆیان بپسین، به‌لام ده‌توانن زنجیرپسینی دۆسته‌که‌یان بن.

ئایا کۆیله‌ی؟ که‌وايه ناتوانی دۆست بی. ئایا زۆرداری؟ که‌وايه ناتوانی دۆستت هه‌بی.

له‌میژه‌ که‌ کۆیله‌تی و زۆرداری له‌ژن دا شاراهه‌ن. له‌بەر ئەوه‌یه‌ که‌ ژن توانای دۆستایه‌تی نیه: ئەو ته‌نیا ئەوین ده‌ناسی.

ئەوه‌ینی ژن له‌به‌رابه‌ر هه‌رچییه‌کی که‌ خۆشی نه‌وی بێدادگه‌ر و کویزه. ته‌نانه‌ت له‌ئەوه‌ینی ورپایانه‌ی ژن دا هیشتاش هه‌ر هه‌لمه‌ت و برووسک و شه‌و له‌په‌نای رووناکی دان.

ژن هیشتا توانایی دۆستایه‌تی نیه. ژنه‌کان هیشتا پشیله‌ و مه‌لن. یا به‌لانی زۆره‌وه، مانگان.

ژن هیشتا توانایی دۆستایه‌تی نیه. به‌لام ئیوه‌ پیاوه‌کان، پیم بلین، کامه‌تان توانایی دۆستایه‌تیتان هه‌یه؟

ئاخ له‌ده‌ست ده‌ستکورتی ئیوه‌ پیاوه‌کان و له‌چه‌ری ره‌وانتان! ئەوه‌ندی که‌ ئیوه‌ ده‌یده‌ن به‌دۆسته‌که‌تان من ده‌یده‌م به‌دوژمه‌که‌م و پنی ده‌ستکوریش نابم.

دۆستایه‌تی هه‌یه: بلا که‌ دۆستیش هه‌بی!

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌باره‌ت به‌هه‌زار و په‌ک ئامانج

زه‌رده‌شت گه‌لیک ولات و گه‌لیک گه‌لی دیت: به‌مجۆره‌ چاکه‌ و خراپه‌ی زۆریک له‌گه‌له‌کانی دۆزیه‌وه. زه‌رده‌شت له‌سه‌ر رووی زه‌وی هیژیکی مه‌زنتری له‌چاکه‌ و خراپه‌ نه‌دیت.

هیچ گه‌لیک بی هه‌لسه‌نگاندن ناتوانی بی؛ به‌لام ئەگه‌ر خوازیاری پاراستنی خۆی بی نابێ به‌مجۆره‌ هه‌لیسه‌نگینی که‌ هاوسا‌که‌ی ده‌یکا.

زۆر شت که‌ ئەم گه‌له‌ به‌چاکه‌ی ناو ده‌با؛ ئەوی دی به‌هۆی شه‌رم و ئابرووچوونی داده‌نی: من وه‌هام دیتوه. گه‌لیک شتم بینیه‌ که‌ لیتره‌ به‌خراپه‌ ناوی ده‌بن و له‌هۆی به‌جلی رازاوه‌ بالایی داده‌پۆشن.

قه‌ت هاوسا له‌هاوسا‌که‌ی نه‌گه‌یشته‌وه؛ ره‌وانی ئەو هه‌میشه‌ له‌هه‌له‌ و خراپه‌ی هاوسا‌که‌ی سه‌ری سوپماوه.

له‌بان سه‌ری هه‌ر گه‌لیک ده‌پیک له‌کاره‌ چاکه‌کان هه‌لواسراوه. بپروانه! ئەمه‌ ده‌بی زال بوونه‌کانی ئەوه؛ بپروانه! ئەمه‌ ده‌نگی «ویستی ده‌سته‌لاتی» ئەوه.

شیاهی په‌سن لای ئەو شتیکی که‌ دژوار دهنوینی و ئەوه‌ی که‌ دژوار و ناچار

خو دهنوینې، به چاکه‌ی داده‌نې؛ و نه‌وهی که له دهر وونی به‌رترین نیازیه‌وه هه‌لده‌قولې، نه‌وه دگم‌نه، نه‌وه دژوارترینه - به پیرۆز داده‌نې.

نه‌وهی که نه‌وه ده‌کاته فه‌رمانده‌ر و سه‌رکه‌وتوو و دره‌وشاوه، هاوسا‌که‌ی لپی ده‌ترسی و ئی‌ره‌یی پی‌ده‌با، لای نه‌وه به‌رز و یه‌که‌مین و پی‌وانه و مانای هه‌موو شتی‌که.

به راستی، کاکه، به ناسینی نیاز و ولات و ناسمان و هاوسا‌کانی گه‌لی‌که که ده‌کرې په‌ی به قانونی ده‌سته‌لاته‌کان و په‌ی به‌وه به‌ری که بوچی به‌م په‌ی‌زه‌یه دا بو لای هیوا‌کانی هه‌لده‌کشې.

«هه‌میشه یه‌که‌م به و سه‌رت‌ر: گیانی بویرت نابې چ که‌سی خو‌ش بوې، جگه له دۆست» - نه‌م [وته‌یه] گیانی یوونانی ده‌له‌رژینیت‌ه‌وه: نه‌وه به‌م [رینوینیه] ری‌بازی گه‌وره‌یی خو‌ی ده‌برې.

«راستوینې و نه‌نگی‌وه‌یی له که‌مانگه‌ری دا» - نه‌وه دوانه له روانگه‌ی نه‌وه گه‌له‌وه که ناوی من له‌وانه‌وه، به‌ریز و دژوار بوو: ناویک که بو منیش هه‌م به‌ریزه و هه‌میش دژوار.

«ریز له دایک و باوک نان و به‌دل و به‌گیان سه‌ر له‌سه‌ر ویستی نه‌وان دانان»: گه‌لی‌کی دیکه نه‌م ده‌پی زال بوونه‌یان له بان سه‌ری خو‌یان هه‌ل‌واسی و پی‌ی به‌هیز و هه‌رمان بوون.

«نه‌مه‌گ دانه‌وه و بو خاتری نه‌مه‌گ، خوین و شه‌ره‌ف له سه‌ر نامانجه خراپ و پر مه‌ترسیه‌کانیش له مه‌ترسی خستن»: گه‌لی‌کی دیکه به وه‌ها نامو‌ته‌یه‌ک به سه‌ر خو‌یان دا زال بوون و به وه‌ها زال بوونیک له هیوا‌گه‌لی گه‌وره، پر بار و به‌بار بوون.

به راستی، مرو‌ف گشت چاکه و خراپه‌یه‌کیان، خو‌یان به خو‌یان داوه. به راستی، نه‌وه‌یان وهرنه‌گرتوه، نه‌وه‌یان نه‌دیوه‌ته‌وه و وه‌ک ده‌نگی‌کی ناسمانی بو‌یان نه‌هاتو‌ته خواره‌وه.

بو‌یه‌که‌م جار مرو‌ف بایه‌خی بو شته‌کان دانا هه‌تا خو‌ی پی‌بپاریزی - بو یه‌که‌م جار نه‌وه بوو که مانای بو شته‌کان ئافراند، مانایه‌کی مرو‌فانه! له‌به‌ر نه‌وه خو‌ی به «مرو‌ف» ناو ده‌با، یانی: هه‌ل‌سه‌نگینه‌ر

سه‌نگاندن ئافراندنه: بی‌سن، نه‌ی ئافرینه‌ران! سه‌نگاندن خو‌ی گه‌نج و گه‌وه‌ری‌کی پر بایه‌خه بو هه‌موو شتی‌کی هه‌ل‌سه‌نگیندراو.

ته‌نیا له ری‌گای هه‌ل‌سه‌نگاندنه که بایه‌خ دهرده‌که‌وې و: بی هه‌ل‌سه‌نگاندن گو‌یزی بوون بووک ده‌بې. بی‌سن، نه‌ی ئافرینه‌ران!

گو‌رانی بایه‌خه‌کان - یانی گو‌رانی ئافرینه‌ران. نه‌وهی که ده‌بې ئافرینه‌ر بی هه‌میشه ده‌فه‌وتینې. له پی‌شدا گه‌له‌کان ئافرینه‌ر بوون له دوا‌یی تاکه که سه‌کان. به راستی، که‌س خو‌ی تازه‌ترین ئافراوه‌یه.

سه‌رده‌مایه‌ک گه‌له‌کان ده‌پیک له کاره چاکه‌کانیان له بان سه‌ری خو‌یان هه‌ل‌ده‌واسی. نه‌وینیک که داخو‌زی فه‌رمانده‌ری بوو و نه‌وینیک که داخو‌زی فه‌رمانبه‌ری، پیکه‌وه نه‌م ده‌په‌یان ده‌خول‌قاند.

له‌زه‌تی می‌گه‌ل بوون کو‌نتره له له‌زه‌تی «من» بوون و هه‌تا سه‌رده‌مایه‌ک که ویژدانی ئاسووده به می‌گه‌ل دابنن، ته‌نیا ویژدانی ناسووده‌یه که ده‌لی «من».

به راستی، منی فی‌له‌زانی بی نه‌وین، که قازانجی خو‌ی له قازانجی زوران دا ده‌بینی، سه‌ره‌تای می‌گه‌ل نیه، به‌لکه فه‌وتانی نه‌وه.

هه‌میشه نه‌وینداران و ئافرینه‌ران چاکه و خراپه‌یان ئافراندوه. ناگری نه‌وین و ناگری تووره‌یی له ناوی گشت ئاکارباشیه‌کانه‌وه گر ده‌گری.

زه‌رده‌شت گه‌لیک و لات و گه‌لیک گه‌لی دیت: زه‌رده‌شت له سه‌ر زه‌وی هی‌زیکی مه‌زنتری له کاره‌کانی نه‌وینداران، که چاکه و خراپه‌یان ناو ناوه، نه‌دیت.

به راستی، هی‌زی نه‌م په‌سن و لو‌مه‌یه غو‌لی‌که. برایان، پی‌م بلین، کی ده‌توانی ده‌سته‌موی بکا؟ کی ده‌توانی زنجیر له هه‌زار مله‌که‌ی نه‌م غو‌له‌ بخا؟

هه‌تا نیستا هه‌زار نامانج له ئارا دابوون، چونکه هه‌زار گه‌ل له ئارا دا بوون. ته‌نیا نه‌وهی هی‌شتا له ئارا دا نیه زنجیری‌که بو هه‌زار مل، نه‌وهی له ئارا دا نیه نامانجی‌که. مرو‌فایه‌تی هی‌شتا نامانجی‌کی نیه.

به‌لام، برایان، پی‌م بلین، نه‌وهی که مرو‌فایه‌تی هی‌شتا نه‌وه نامانجه‌ی نیه، نایا جگه له‌وه‌یه که «مرو‌فایه‌تی» خو‌ی هی‌شتا له ئارا دا نیه؟

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سبارت به هاوساخوشهويستی

له دورهی هاوسا کۆ دهبهوه و بۆ ئەم مەبەستە وشەگەلی جوانتان ههیه. به لآم به ئیوه ده لآیم: هاوساخوشهويستی ئیوه ناخوشهويستی ئیوهیه دهگه ل خۆتان.

له خۆتانوه بۆ لای هاوسا رادهگه ن و ده تانهوئ له وه دا ئاكارباشیهك ساز كه ن: به لآم من له وه دا «له خۆبوردوویی» ئیوه ده بینم.

«تۆ» كۆنتره له «من»؛ «تۆ» به پیرۆز داندراوه، به لآم «من» هیشتا نا؛ له بهر ئەوه مرۆف روو له هاوسا ده ئی.

ئایا ئیوه بۆ هاوساخوشهويستی په ند ده دم؟ به لکه په ندتان ده دم كه له هاوسا راکه ن و ئەوینداری دوورترین بن!

به رزتر له ئەوینی هاوسا ئەوین به دوورترین و داهاتوانه. ئەوین به شته كان و تاپۆكان له بهر چاوم هیشتا به رزتر له ئەوین به مرۆفه.

كاكه، ئەم تاپۆیهی كه له پشت سه ری تۆ به رپوهیه، له تۆ جوانتره. بۆچی گۆشت و ئیسكه كانتی نادهیهی؟ به لآم تۆ هه راسانی و بۆ لای هاوسا كه ت رادهكه ی.

تاقه تی خۆتان نیه و ئەوه ند كه پێویسته خۆتان خۆش ناوئ: نووكه ده تانهوئ هاوساتان به ئەوین هه لفریوئین و خۆتان به خه تای ئەو زێراوی بکه ن.

بریا تاقه تی هیه چ هاوسایهك و هه روه تر هاوساكانی ئەوانیشتان نه با، ئەوه دم ناچار بۆ خۆتان له خۆتان هاوڕیبه كتان به دلی لیوریژوه ده خو لقا ند.

هه ر كات بتانهوئ چاكه كانی خۆتان هه لده ن، شاهیدیك بانگ ده كه ن و كاتیك ئەوتان ناچار كرد كه ئیوه به باش دابنئ، خۆشت خۆ به باش داده ئی.

درۆزن ته نیا ئەوه نیه كه دژی زانایی خۆی قسه بكا، به لکه راست ئەوهیه كه دژی نه زانی خۆی قسه ده كا. ئیوه ئاوا به پێچه وانه له خۆتان ده دوین و درۆ دهگه ل خۆتان و هاوسا كه تان ده كه ن.

كه هوج وه ها ده ئی: «تیکه لاو بوون دهگه ل خه لك كه سایه تی ده فه وتینئ به

تایبه ت ئەگه ر كه سیك كه سایه تییه کی نه بی.»

یهك بۆ دۆزینه وهی خۆ روو له هاوسا ده ئی و ئەویدی بۆ ده رباز كردنی خۆ. ناخوشهويستی ئیوه دهگه ل خۆ ته نیاییتان لیده كاته زیندان.

دوره كان تاوانی ئەوینی ئیوه به هاوساكان ده بژێرن، و كاتیك پینچ كه س له دهووری یهك بن، ئەوهی كه شه شه مه هه میشه ده بی بمری.

جه ژن و ئاههنگه كانیشتانم خۆش ناوئ: چونكه دهوورگییری زۆرم تیدا دیون و بینره كانیش له كردار دا هه ر دهوورگیرن.

هاوړی فییره ئیوه ده كه م كه هاوسا. بلا هاوړی بۆ ئیوه جه ژنی زهوی بی و به ركوتیک له به رزه مرۆف.

هاوړی فییره ئیوه ده كه م و دلله لیوریژه كه ی ئەو، به لآم ئەوهی كه دهیهوئ خۆشهويستی دلله لیوریژه كان بی، ده بی بزانی كه چلۆن [وهك] هه وری [هه لمژ] بی.

ئەو هاوړییه فییره ئیوه ده كه م كه جه هان له و دا ساز و ته یار كراوه و بۆته مه كۆی چاكه - ئەو هاوړی ئافراوهی كه هه میشه جه هانیکی ساز و ته یار كراوی بۆ دیاری كردن پتییه.

و هه ر ئەوچۆرهی كه جه هان له بهر ئەو لیک بلاو ببۆوه، دیسان له بهر ئەو چین چین ویکدیته وه، هه ر وهك گوورانی چاكه له خراپه و ئامانج له پیشهات.

داهاتوو و دوورترین، بلا هانه ی ئەم رۆت بی؛ له هاوړییه كه ت دا ده بی به رزه مرۆقت هه ر وهك هانه یه کی خۆت خۆش بوئ.

برایان، ئیوه به هاوساخوشهويستی په ند ناده م: په ندی من به ئیوه ئەوین به دوورترینه.

وه های گوت زه رده شت.

قانونی خۆت بی؟

سامناکه تهنیا مانهوه له ئاست چوار چاوی قازیبی و به پیره بهری قانونی خو. وههایه حالی ههسیرهیهکی توور هه لدر او بو نیو بوشایی فهزا و بو نیو هه ناسهی ساردی تهنیایی.

ئه مرق هیشتا له زوران دلشیاوی، تو ئهی تاکانه: ئه مرق هیشتا خاوهنی تهواوی بویری و هیواکانتی!

به لام روژیک تهنیایی وه تهنگت دینی. روژیک غروورت پشتی دهچه میته وه و بویریت دانی دهچیره وه دهبا. روژیک هاوار دهکهی: «من تهنیام!»

روژیک ئیدی بهرزایی خۆت نابینی و نزمی خۆت له بهر چاو دهبینی. تهنانهت بهرزاییت وهک تاپویهک تو هه راسان دهکا. روژیک هاوار دهکهی که «هه موو شت درۆیه!»

هه سنگه لیک هه ن ته مای کوشتنی خه لوه نشینیان هه یه، که چی ئه گهر سه رنه که ون خۆیان ده بی بمرن! به لام تو توانایی جه نایه تکار بوونت هه یه؟

کاکه، ئایا هه تا ئیستا وشه ی «به سووک دانان» ت ناسیوه؟ هه روه تر عه زابی دادخوازیت بو دادخواز بوون له به رانه ر ئه وانه ی که تو به سووک داده نیتن؟

زور که س ناچار دهکهی رای خۆیان سه بارهت به تو بگورن. ئه وان ئه وهت به گران له سه ر دهنووسن. تو له وان نزیک بوویه وه و به و حاله ش له وان تیپه ری. قهت له وه لیت خۆش نابن.

تو له وان پیشتر و سه رتر ده ری: به لام هه تا زیاده تر سه ر که وی چاوی ئیره یی، به چوو کترت ده بینی. به لام ئه وه ی که ده فری له هه مو ان بیتر تره.

ده بی بلایی: «ئیه چلۆن ده توان ده گه ل من دادخواز بن که من بیدادی ئیه وهک به شی خۆم هه لده بژیرم.»

زولم له خه لوه نشین ده که ن و پیسایی پیداده دن. به لام، کاکه، ئه گهر ده ته وی هه سیره یه که بی، له بهر ئه وه نابی له سه ریان که متر بدره وشیتیه وه!

له چاکان و دادخوازان خو بپاریزه! ئه وان هه ر که س که خۆی ئاکارباشی خۆی بنیات بنی به دل و به گیان له خاچی ده دن - ئه وان له خه لوه نشین بیزارن.

سه بارهت به ریبازی ئافریه ر

کاکه، ده ته وی بچی نه نیو خه لوه وه؟ ده ته وی ریگایه ک بو نیو خۆت بدو زیه وه؟ تاویک وچان بگه ر و گویم لیبگه ر.

گه له وه ها ده لی: «ئه وه ی که ده گه ری، خۆی چ سانا ون ده بی. هه ر چه شنه خه لوه یه که خه تابه.» - و تو ماوه یه کی زور له نیو گه له دابووی.

دهنگ و هه رای گه له هیشتا له نیو تو دا دهنگ ده داده وه، و ئه وده م که ده لی: «ویژدانی من ئیدی ده گه ل ئیه یه که نیه» له م وته یه دا ده ریک و گارنده یه که هه یه.

بروانه، ئه م ده رده خۆی گووراوی هه مان ویژدانه و دوایین پرشنگی ئه و ویژدانه هیشتا ش رووناکی ده خاته سه ر مهینه تت.

به لام، تو به ته مای که به ریبازی مهینه تی خۆت دا برۆی که ریبازی که به ره و خۆیی خۆت؟ که وایه ماف و هیزی خۆتم بو ئه و پینیشان بده!

ئایا تو هیزیکی تازه و مافیکی تازه ی؟ یه که مین جووله؟ چه رخیکی خۆگه ر؟ ده توانی هه سیره کان ناچار بکه ی له ده ورت بگه ریتن؟

ئاخ، ته ماحی بهرزایی چ زوره و موچرکی به رزه فران چ زور! نیشانم بده که تو یه کی که له و ته ماحکار و به رزه فرانه نی!

ئاخ، چه نده بیروباوه ری مه زن هه ن که کاریان پتر له کاری پاده م نیه: با ده رده دن و به تالتر ده بن.

خۆت به ئازاد ناو ده به ی؟ ده مه وی بیروباوه ری فه رمانده ر به سه ر تو دا ببیسم، نه ئه وه که تو له به ندیک رزگار بووی.

ئایا وه ها که سیک هه ی که **شایه نی** رزگاری له به ندیک بی؟ گه لیک که س هه ن که به فری دانی [به ندی] به ندایه تی، دوایین شتی به نرخی خۆیان فری داوه.

ئازاد له چی؟ زه رده شت چ ئیشی به مه داوه؟ به لام چاوه کانت ده بی به روونی خه به رم پیدهن: ئازاد **بو چی**؟

ئایا ده توانی «چاکه و خراپه» ی خۆت بده یه خۆت؟ ده توانی ویستی خۆت وهک قانونیک له بان سه ری خۆت هه لواسی؟ ده توانی قازیبی و به پیره بهری

سه‌بارت به ژنانی پیر و جحیل

«زهردهشت بۆ وا شهرمن و به په‌نامه‌کی به نیوان تاریکان دا دهرۆی؟ ئه‌وه چیه که وا به وریایی له بن‌عه‌باکهت دا شار‌دووته‌وه؟

ئایا خه‌زینه‌یه‌که که خه‌لاتیان کردووی؟ یا مندالیکه بۆ تو ژاندراو؟ یا ئه‌ی هاوریی به‌دکاران، خۆشت نووکه ریی دزانت گرتۆته به‌ر؟»

زهردهشت گوتی: «کاکه، به راستی، ئه‌وه خه‌زینه‌یه‌که پیم خه‌لات کراوه: راسته‌قینه‌یه‌کی بچوکه ده‌گه‌ل خۆم ده‌یبه‌م.

به‌لام وه‌ک مندالیکه بچووک بزۆزه و ئه‌گه‌ر به‌ر زاری نه‌گرم به‌ ده‌نگی به‌رز ده‌قیژینی.

ئه‌مرو، هه‌روا که به ریی خۆم دا دهرۆیشتم، له‌وکاته‌ی دا که هه‌تاو ئاوا ده‌بی، ژنیکی پیرم تووش هات و وه‌ها ده‌گه‌ل ره‌وانم دوا:

«زهردهشت ده‌گه‌ل ئیمه ژنه‌کانیش زۆر دواوه؛ به‌لام سه‌بارت به‌ ژن هیچی به‌ ئیمه نه‌گوتوه.»

من ولامم داوه: «سه‌بارت به‌ ژن ته‌نیا ده‌گه‌ل پیاوان ده‌بی قسه‌ بکه‌ی.»

ئه‌و گوتی: «ده‌گه‌ل منیش سه‌بارت به‌ ژن بدوی. من ئه‌وه‌نده پیرم که ده‌ستبه‌جی له‌ بیری ده‌که‌م.»

من داوا‌ی پیریژنم به‌ جی هینا و ئاوام پیگوت:

هه‌موو شتیکی ژن په‌رده‌که و هه‌موو ئه‌وشته‌نه‌ی ژنیش ته‌نیا یه‌ک چاره‌ی هه‌یه - ئه‌ویش ناوی زگپریه.

پیاو بۆ ژن که‌ره‌سه‌یه‌که: ئامانج هه‌میشه منداله. به‌لام ژن بۆ پیاو چیه؟

پیاوی ره‌سه‌ن دوو شتی ده‌وی: مه‌ترسی و کایه. هه‌ر بۆیه ژنی وه‌ک پر مه‌ترسیتیرین کایه ده‌وی.

پیاو ده‌بی بۆ شه‌ر بار بێنن و ژن بۆ حه‌ساندنه‌وه‌ی شه‌رکه‌ران: ئیشه‌کانی دیکه‌ گه‌وجایه‌تین.

شه‌رکه‌ر میوه‌ی زۆر شیرنی پیخۆش نیه. هه‌ر بۆیه ژنی خۆش ده‌وی؛ ته‌نانه‌ت

له‌ ساویلکه‌ی پیرۆزیش خۆ بپاریزه: ئه‌و هه‌ر شتیکی ناساویلکه به‌ ناپیرۆز داده‌نی، بیشک، ئه‌و کایه به‌ ئاگریشی پیخۆشه - کایه ده‌گه‌ل ده‌سته‌چیله‌ی ئاگر.

له‌ هیرشی ئه‌وینیششت خۆ بپاریزه! خه‌لوه‌نشین ده‌ستبه‌جی ده‌ستی دۆستایه‌تی بۆ لای هه‌ر که‌سیک که تووشی ده‌بی درێژ ده‌کا.

ده‌ستت نا به‌لکه ده‌بی په‌نجه‌ت له‌ نیو ده‌ستی گه‌لیک که‌سان بنی: و پیم خۆشه که په‌نجه‌ت جنجرووکیشی هه‌بی.

به‌لام خراپترین دوژمنیک که تووشی ده‌بی، هه‌میشه خودی خۆتی؛ خۆت له‌ ئه‌شکه‌وت و لێره‌واره‌کان دا له‌ بۆسه‌ی خۆ دا ده‌بی.

ئه‌ی ته‌نیا، تو به‌ره‌و خۆیه‌تی خۆ به‌رپوه‌ی! و ریگات به‌ په‌نا خۆیه‌تی و حه‌وت شه‌یتانه‌که‌ت دا تیده‌په‌ری.

خودی خۆت له‌ دین وه‌رگه‌راو و جادووگه‌ر و په‌یامبه‌ر و گه‌وج و گومانکه‌ر و ناپیرۆز و رژد ده‌بی.

ده‌بی خوازیاری سووتن له‌ ئاگری خۆ دابی. بی بوونه خۆله‌میش، چۆن ده‌ته‌وی ئوی بیه‌وه؟

ئه‌ی ته‌نیا، تو به‌ ریباری ئافرینه‌ری دا دهرۆی: ده‌ته‌وی له‌ حه‌وت شه‌یتانه‌که‌ت خودایه‌ک بۆ خۆت بافرینی.

ئه‌ی ته‌نیا، تو به‌ ریی ئه‌وینداری دا دهرۆی: ئه‌وینداری خۆتی و له‌به‌ر ئه‌وه سووکایه‌تی به‌ خودی خۆت ده‌که‌ی، هه‌روه‌ک ئه‌وینداران که سووکایه‌تی ده‌کن.

ئه‌ویندار ده‌یه‌وی بافرینی چوونکه‌ بیزاره! ئه‌وه‌ی که قه‌ت له‌ خۆشه‌ویستی خۆی بیزار نه‌بوه له‌ ئه‌وین چ ده‌زانن؟

کاکه، به‌ ئه‌وین و ئافرینه‌ریته‌وه برۆ خه‌لوه‌وه؛ و عه‌داله‌ت ماوه‌یه‌ک دوا‌ی تو به‌ لۆزه‌لۆژ به‌ دوات دا دی.

کاکه، به‌ فرمیسه‌که‌کانی منه‌وه برۆ خه‌لوه‌وه. خۆشم ده‌وی ئه‌وه‌ی که ده‌یه‌وی سه‌رت‌تر و به‌رت‌تر له‌ خۆ بافرینی و به‌مجۆره‌ فه‌نا ده‌بی.

وه‌های گوت زهردهشت.

شیرنترین ژنیش تالّه.

ژن له پیاویک باشتر مندال دهناسی، به لّام مندالیتی له پیاو دا پتره له ژن.

له پیاوی رهسهن دا مندالیک شاراوویه که دهیوی کایه بکا. رابن، ژنهکان، مندال له پیاو دا بدوژنهوه!

بلا ژن لهیستووکیک بی پاک و گهش، وهک گهوهریک، پرشنگذار له ئاکارباشی دونیایه که هیشتا له ئارا دا نیه.

بلا له ئوینتان دا تیشکی هسیره بدرهوشیتهوه! هیواتان ئه مه بی: «بلا که بهرزمروث بزینم!»

له ئوینتان دا بلا بویری بی! به ئوینتان دهبی هلمهت بهر نه سهر ئه وه کهسهی که خوفتان تیدهخا.

بلا ئوینی ئیوه شانازی ئیوه بی! هتا پتر له وه خوشتان بوین که خوشیان دهوین و له م کاره دا قهت دووهمین مه بن.

پیاو دهبی له ژن بترسی، کاتیک که ژن بیزاره: چونکه پیاو ته نیا له قوولایی رهوانی دا دره، که چی ژن بهدزاته.

ژن له هموان پتر له کئی بیزاره؟ ئاسن به ئاسنرفین ئاوی گوت: «له هموان پتر له تو بیزارم، چونکه رادهکیشی، به لّام ئه وهند توانا نی که بو خوئی بکیشی.»

بهختیاری پیاو ئه مهیه: من دهمه وی. بهختیاری ژن ئه مهیه: ئه وه دهیوی.

ژنیک که به هممو ئوینیوه گوپرایه له ئاوا بیر دهکاتهوه: بروانه، ههنووکه جههان کامل بوه!»

ژن دهبی گوپرایه له بی هتا بو سهرایی خوئی قوولاییه که بدوژیتهوه. دهررونی ژن سهراییه، توژیکی بزوک و پر له فرهته نه له سهر ته نکاویک.

به لّام دهررونی پیاو قووله و رووباره که له له ئه شکه وته کانی ژیرزهوینی دا هارهی دی، ژن ههست به هیزی دهکا، به لّام تیناگا.

ئوهدم پیریژن ولامی دامه وه: «زهردهشت گه لیک وتهی ناسکی دهربری، به تاییهت بو ئه وه که سانهی که هیشتا بو ئه مه زور لاون.

سهیره که زهردهشت ژنان کهم دهناسی و سهره رای ئه وه سه بارهت به وان راست دهکا! به لّام ئایا ئه مه له بهر ئه وه نیه که هیچ کردهوهیه که له ژنان به دور نیه؟

ئیتستا بو سپاس، راسته قینه یه کی بچووک وهر بگره! هه لبهت من بو ئه وه ئه وهند که پیویست بی پیرم.

بیپیچه وه و دهمی بگره: دهنه به دهنگی بهر زهوار دهکا، ئه م راسته قینه بچووکه!

گوتم: «ئهی ژن، راسته قینه بچووکه کهت بده به من!» پیریژن وه های گوت:

«بو لای ژنان دهچی؟ قه مچی له بیر مه که!»

وه های گوت زهردهشت.

سه بارهت به مارانگهسته

روژیک زهردهشت له گهرمان له بن داره ههنجیریک خه وتبوو و باسکه کانی له سهر رووی دانابوو که ماریک گه یشته سهری و به ملیه وه دا، وه ها که زهردهشت له ئیشان قیژاندی. که باسکی له سهر رووی لابرد، ماره که ی دیت. مار چاوه کانی زهردهشتی ناسیه وه و خه جلاو له خوئی هالا و ته های هه لانتی گرت.

زهردهشت گوتی: «نا، راوهسته! هیشتا سپاسی منت وهر نه گرتوه! تو له کاتی خوئی دا منت له خه وه ستاند. من هیشتا ریگه یه کی دور و دریژم له به ره.» مار غه مین گوتی: «ریگه کهت کورته. ژاری من ده تکوژی.» زهردهشت بزیه کی هاتی و کوتی: «له کوئی ئه ژدیها یه که به ژاری ماریک مردوه! وهر ژاره کهت وهر گره وه! تو ئه وهند دهوله مند نی که ئه وه م پیببه خشی.» ئه وه دم مار جاریکی دیکانه له ملی هالاوه و برینه که ی لیسته وه.

که زهردهشت روژیک ئه م به سه هاته ی بو مریده کانی گیراوه، پرسیان: «زهردهشت: حیکه تهی حیکایه تی تو چیه؟» زهردهشت له م باره وه وه های ولام داوه:

پیاوچاکان و دادخووانان من به فهوتینه ری ئه خلاق داده نین: حیکایه تی من دژی ئه خلاقه.

که دوژمنیکت هه‌یه، خراپه‌ی به چاکه ولام مه‌ده‌وه: چونکه پیی ده‌شکیتته‌وه. له جیات ئه‌وه بیسه‌لمینن که ئه‌و له هه‌قی ئیوه دا چاکه‌ی کردوه. رق هه‌لگرتن باشتره له شکاندنه‌وه! ئه‌گه‌ر تووکتان لیبکه‌ن، پیم خو‌ش نیه که له ولام دا دوعا بکه‌ن. ئیوه‌ش که‌میک تووکی لیبکه‌ن!

ئه‌گه‌ر بیدادیکی گه‌وره‌تان لیبکه‌ن، ئیوه‌ش له‌بری ده‌ستبه‌جی پینج بیدادی چووکه بکه‌ن. دلته‌زینه دیتنی که‌سیک که بیداد ئه‌و ئازار دهدا.

ئایا پیشتر ئه‌وه‌تان بیستبوو که بیدادی به‌شکراو نیوه‌ی داده؟ و ئه‌و که‌سه‌ی که ده‌توانی تاقه‌تی بیدادی بی‌نی ده‌بی به‌رگه‌شی بگرئ!

هه‌ندیک تۆله ستاندنه‌وه مرو‌فانه‌تره له هه‌یج و سزا دانتانم پینخو‌ش نیه ئه‌گه‌ر ئه‌و سزایه بۆ تاوانبار ماف و شه‌ره‌فیکی تیدا نه‌بی.

به ناهه‌ق دانانی خو‌ مه‌زنانه‌تره له به هه‌ق دانان، به تاییه‌ت ئه‌وه‌دم که هه‌ق به تۆ بی. بۆ ئه‌م مه‌به‌سته ته‌نیا ده‌بی به قه‌در پیویست ده‌وله‌مه‌ند بی.

عه‌داله‌تی ساردی ئیوه‌م خو‌ش ناوی؛ و له چاوی قازیکانتان دا هه‌میشه جه‌لاد و پۆلا سارده‌که‌ی ده‌بینم.

پیمبلین، له کوئی ده‌توانم عه‌داله‌تیک بدۆزمه‌وه که ئه‌وینیکه به چاوی ئاوه‌له‌وه. که‌وايه ئه‌وینیکم بۆ بدۆزنه‌وه که نه ته‌نیا باری گشت سزاکان به‌لکه باری گشت گونا‌هه‌کانیش هه‌لگرئ.

که‌وايه عه‌داله‌تیکم بۆ بدۆزنه‌وه که هه‌موو که‌س ته‌بره‌ئه ده‌کا، جگه له قازیه‌کان!

ده‌تانه‌وی ئه‌وه‌ش بیسن؟ لای ئه‌و که‌سه که ده‌یه‌وی هه‌تا ناخی خوئی لاگری داد بی، درۆزنییش به مرو‌فدۆستی داده‌ندرئ.

به‌لام چۆن هه‌تا ناخی خو‌م ده‌توانم دادخواز بم؟ چلۆن ده‌توانم به‌شی هه‌موان بدهم؟ بۆ من هه‌ر ئه‌وه به‌سه که ئه‌وه‌ی هی منه به هه‌موانی بدهم.

له ئاکام، برایان، له بیداد کردن له دووره‌په‌ریزان خو‌ بپاریزن. دووره‌په‌ریز چلۆن ده‌توانی له بیر بکا؟ چلۆن ده‌توانی تۆله‌ی بکاته‌وه؟

دووره‌په‌ریز وه‌ک چالوویکی قووله. سانایه به‌ردیکی تیب‌اوئی: به‌لام کاتیک

بگاته بنی، پیم بلین، کی ده‌توانی ده‌ریینته‌وه؟

له ئازار دانی دووره‌په‌ریز خو‌ بپاریزن! به‌لام ئه‌گه‌ر واتان کرد، خو‌شی بکوژن!

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌بارده‌ت به ژن و می‌ردایه‌تی و مندال

کاکه، ته‌نیا پرسیاریکم لیت هه‌یه؛ ئه‌م پرسیاره وه‌ک قوولپوویک داویمه نیو ره‌وانت هه‌تا بزاتم چه‌نده قووله.

تۆ لاوی و ئاواته‌خو‌ازی مندال و زه‌ماوه‌ندی. به‌لام لیت ده‌پرسم: ئایا تۆ ئه‌و پیاوه‌ی که ئاواتی مندالیکت شایه‌ن بی؟

ئایا تۆ سه‌رکه‌وتوو، به سه‌ر خو‌ دا زال، ریبه‌ری هه‌سته‌کان و سه‌روکی ئاکاره‌باشه‌کانتی؟ وه‌هات لیده‌پرسم.

یا ئه‌وه‌ی که له ده‌روونی ئاواته‌کانتیه‌وه وه زمان دی حه‌یوان و نیاز؟ یا ته‌نیایی؟ یا نه‌سازان ده‌گه‌ل خو‌یه؟

داواکارم سه‌رکه‌وتوویی و ئازادییت تاسه‌ی مندالیکیان له دل دابی. بۆ سه‌رکه‌وتوویی و ئازادی خو‌ ده‌بی یادمانی زیندوو بینا بکه‌ی.

ده‌بی به‌رتر و سه‌رتر له خو‌ت بینا بکه‌ی. به‌لام من ده‌مه‌وی له پیشدا خو‌ت بینا بکردی، به له‌ش و ره‌وانیکی ریک و پیک.

نه ته‌نیا وه‌ک خو‌، به‌لکه ده‌بی سه‌رتر له خو‌ برسکیینی. بلا باغی ژن و می‌ردایه‌تی له‌م کاره دا یاریده‌ده‌رت بی.

له‌شیکی به‌رتر ده‌بی بافرینی، یه‌که‌م جووله، چه‌رخیکی خو‌گه‌ر - ئافرینه‌ریک ده‌بی بافرینی.

ویستی ئه‌و دووکه‌سه به ژن و می‌ردایه‌تی ناو ده‌بم که که‌سیک ده‌ئافرینه‌ن له ئافرینه‌رانی خو‌یان سه‌رتر. ئه‌وه‌ی من به ژن و می‌ردایه‌تی داده‌نیم، ریزی ئه‌م دوو که‌سه‌یه بۆ یه‌کدی وه‌ک داواکارانی وه‌ها ویستیک.

ئه‌وه‌بی مانا و راسته‌قینه‌ی ژن و می‌ردایه‌تی تۆ. به‌لام، ئه‌وه‌ی که فره‌زۆران،

ئەم زىدەيانە، ژن و مېردايەتى پىدەلېن، ئاخ من دەبى چ ناويكى لېينىم؟

ئاخ لەم جووت بوونەى ھەژارايەتى رھوان! ئاخ لەم جووت بوونەى چەپەلایەتى رھوان! لەم جووت بوونەى ئاسوودەبى خەفەتبار!

ئەوان گشت ئەمانە بە ژن و مېردايەتى ناو دەبەن و دەلېن پەيوەندى ژن و مېردايەتياں لە ئاسمان بەستراوہ.

دەى، من ئەوہم پىخۆش نيە، ئەم ئاسمانەى زىدەکان! نا، ئەوانەم خۆش ناوين، ئەم گياندارانەى لە داوى ئاسمان كەوتوو!

دوور بى لە من ئەو خودايەى كە بە شەلەشەل بۆ پىرۆزبايى شتىك دى كە خۆى پىكى نەھيناوہ.

بە ژن و مېردايەتییەكى وھا پىمەكەنن! كامە مندال بيانوى گريان بۆ دايك و باوكى خۆى پىنيە؟

ئەم پياوہم ھىژا ھاتە بەر چاۋ و بۆ ماناى زەوى پىگەيشتوو: بەلام كاتىك كە خىزانىم بىنى، زەويم چەشنى مالى گىژ و دەبەنگان ھاتە بەرچاۋ.

ئادى، كاتىك رووحانىيەك و قازىكى مى دەگەل يەك جووت دەبن پىمخۆشە زەوى لە داخان بەھژى.

ئەمىيان وەك پالەوانىك وە شوپىن راستەقىنە كەوت و لە ئاكام درۆيەكى چووكى رازاۋەى وە چنگ خست: ئەوہى بە ژن و مېردايەتى خۆى ناو دەبا.

ئەوى دى لە ھەلسوكەوت دا سارد بوو و يەكى وەك خزمەتكار ھەلېژارد بەلام بە جارىكى دۆستايەتى خۆى فەوتاند: ئەو بە ژن و مېردايەتى خۆى ناو دەبا.

ئەوى دى كلفەتتىكى دەويست فرىشتەخوو. بەلام لەپر خۆى بوو بە غولامى ژنىك و، ئىستا خۆى دەبى بىتتە فرىشتە!

كړپارانم بە گشتى پى وريان و ھەموويان چاۋگەللىكى زىرەكيان ھەيە: بەلام ھەرە زىرەكەكەشيان ژنى خۆى لە گۆترە دەكړى.

ئەوہى كە ئىوہ پىدەلېن ئەوين، گەوجايەتییەكانى كەم خايەنن و، ژن و مېردايەتى ئىوہ نەفامىيەكى درىژ كە دوايى بە گەوجايەتى كەم خايەنەكان دىنى.

ئەوينى ئىوہ بە ژن و ئەوينى ژن بە پياۋ، برىا ھاودەردى دەگەل خوداكانى

دەردەدار و شاراوہ با! بەلام لە ھەموان پتر مەيلى راکىشەرى دوو ھەيوان بۆ لای يەكديە.

ھەرۋەتر، باشتريں ئەوينى ئىوہش جگە لە چىرۆكىكى راکىشەر و خۆشبيەكى بە ژان نيە. كەچى ئەوين مەشخەللىكە كە دەبى رىگاكانى سەرۋوتان رووناك بكا.

دەبى لە رادەبەدەر ئەويندار بى! كەوايە، لە پىشدا ئەويندار بوون فىر بن! و بۆ ئەوہى جامى تالى ئەوينتان بخۆنەوہ!

لە جامى باشتريں ئەوينەكانىش دا تالايى ھەيە: بەمجۆرە تاسەى بۆ بەرزەمرۆف پىكىدنى؛ بەمجۆرە لە تۆ دا، ئەى ئافرینەر، تىنوايەتى پىك دىنى.

تىنوايەتى ئافرینەر، تىر و تاسەيەكە بۆ بەرزەمرۆف: پىمبلى، كاكە، ئايا ئەوہيە ويستى تۆ لە ژن و مېردايەتى؟

بە پىرۆزى دادەنم وھا ويستىك و وھا ژن و مېردايەتییەك. وھاى گوت زەردەشت.

سەبارەت بە مەرگى خۆخاۋ

زۆران گەللىك درەنگ دەمرن و ھەندىك گەللىك زوو. بەلام «بە كاتى خۆ بمرە!» پەندىكە كە ھىشتا زاپەلەيەكى نامۆى ھەيە.

بە كاتى خۆ بمرە! زەردەشت وھا فىر دەكا.

بە راستى ئەوہى كە قەت دە كاتى خۆى دا ناژى، چلۆن دەتوانى بە كاتى خۆ بمرى؟ برىا قەت لە دايك نەبووبا! زىدەكان وھا پەند دەدەم.

بەلام زىدەكانىش مەرگى خۆيان پى گرینگە و تەنانەت پووچتريں گويزىش خوازيارى شكاندە.

ھەموو مەرگ بە گرینگ دادەنن: بەلام ھىشتا جەژنى مەرگيان نەگرتوہ. مرۆف ھىشتا فىر نەبوون كە جوانتريں جەژنەكان بە پىرۆز دابنن.

مەرگى كاملكەر بە ئىوہ نىشان دەدەم، ئەو مەرگەى كە بۆ زىندوہكان دەبىتتە چزۋويەك و بەللىنىك.

ئەوہى كە بە كەمال گەيشتوہ سەرکەوتوانە دە نىوان گەمارۆى چاۋەرۋانان و

به لئیندهران دا به مهرگی خوی دهمری.

مرؤف وهها دهبی فییره مردن بی؛ و نابی جه ژنیش لهو شوینانه هه بی که سه رهمه رگه کان سویندی زیندوان به پیروژ دانائین.

وهها مهرگیک باشترین مهرگه؛ به لام دووهه مین، مهرگ له شه ر دایه و به فیروژ دانی رهوانیکی مهن.

به لام، نهوهی ههم خه باتکار و ههم سه رکه وتوو لئی بیزارن، مهرگی گالته جار ی ئیوهیه که وهک دزان به نه سپایی دئ - و سه ره رای نهوه، نه ربابا به دئ.

مهرگی خوم بو ئیوه داوا دهکه م، مهرگی خو خواز، چونکه له بهر نهوه بو لام دئ که من خواز توومه.

و کهی دهیخو ازم؟ - نهوهی که نامانج و میراتبه ریکی ههیه مهرگ نهوده م دهخو ازی که بو نامانج و میراتبه رکهی به کاتی خوی بی.

و بو ریزدانان له نامانج و میراتبه ری خو ئیدی له په رستگای ژیان تاجه گوئیکی ژاکاو هه لئاوه سی.

به راستی، نامه وی وهک شریت ریسه کان بم که هه رچی ریسه راوی خو یان دریزتر دهکن، خو یان بو دواتر دهکشینه وه.

گه لیک کهس بو سه رکه وتنه کان و راسته قینه کانی خو یان زور پیر دهبن؛ زاریکی بیددان ئیدی مافی ده برینی هه ر راسته قینه کی نیه.

هه ر کهس که خو ازیاری ناوه، ده بی به کاتی خو له شانازی بکشیتته وه و هونه ری دژواری به کات کشانه وه ده کار بیئی.

نهوده م که خو شترین تامه کانت ههیه نابی بیلی که تو به ته وای بخون؛ نه وانه ی که ده یانه وی دریز ماوهیه که له سه ر دلان بن نهوهی ده زان.

سیوی ترشی وا هه ن که چاره نووسیان نهوهیه که هه تا دواین روژی پاییز چاوه ری بمیننه وه؛ و له پر گه ییو و زهرد و گه نیو ده بن.

هه ندیک له پشدا دلایان پیر ده بی و هه ندیک له پشدا گیانیان؛ و هه ندیک له لاوه تی دا پیرن: به لام لاوه تی که درهنگ بی، زور ده خایه نی.

ژیان بو گه لیکان ناخوشه: کرمیکی ژاروی دهروونی دلی دهجوی، که وایه لیکه ری با بیینی که مهرگ بو نه و گه لیک باشتره.

گه لیک قهت شیرین نابن و هه ر له هاوین دا دهگنخین، ترسه که نهوان به لکه وه ده لکینی.

گه لیک فره زور ده ژین و ماوهیه کی دریز له سه ر لکه کانیان به هه لئاوه راوی ده میننه وه. بریا باهوزیک هه لیکر دبا به و هه مو نه م گنخاو و کرمیونانه ی له دار هه لته کاندبا!

بریا موعیزه که رانی مهرگ به پرتاو بین و باهوزی راستی و ته کینه رانی داری ژیان بن! به لام نهوهی که به گویم دهگا ته نیا موعیزه ی نارام - مردنه و سیبووری دهگه ل نهوهی که «زهوینی» یه.

ناخ، ئیوه سیبووری دهگه ل نهوهی که زهوینییه موعیزه دهکن؛ نهوه شته زهوینییه کانه که دهگه ل ئیوه پتر له راده ی پیویست سیبوورن، دهگه ل ئیوه کفرویزان!

به راستی، زور زوو مرد نه و عیبرانییه ی که موعیزه که رانی نارام - مردن شانازی پیوه دهکن و هه ر نه و مهرگه زوگه ییوه به لای گیانی زور که سان بوو.

نه و، نه و عیسا عیبرانییه، له بهر نهوهی که ته نیا فرمیتسک و مالیخولیای عیبرانییه کانی ده ناسی، و هه روه تر رقی چاکان و دادخو ازان: تاسه ی مهرگ به سه ری دا زال بوو.

خوزیا له بیوان ماباوه دوور له چاکان و دادخو ازان! نهوده م له وانه یه ژیان و نه وینداری زهوی بوون فیتر بوویا - و هه روه تر، پیکه نین!

بروام پیکه ن، بریایان! نه و زور زوو مرد؛ نه گه ر نه و به قهرا من ژیا با، بو خو ی ناموته کانی خو ی رهد ده کرده وه. نه و نه وهنده نه جیب بوو که رهدی کاته وه!

به لام نه و هیشتا خاو بوو. نه وینی لاوه تی خاوه و بیزاری نه و له مرؤف و له زه ویش هه ر خاوه. هه نا و باله کانی گیانی هیشتا به ستر او و قورسن.

به لام له پیاو دا، منداله تی له چاو لاو پتره و مالیخولیا که متر: نه و ژیان و مهرگ باشتر ده ناسی.

نه و نازاده بو مهرگ و نازاد له مهرگ دا؛ و نهوده م که جییه که بو نا نه مابی،

ناى پيروژ دهلئى: ئەو مەرگ و ژيان ئاوا دەناسى.

هاورپياني من: نهكا مەرگتان كفرانى مروؤف و زهوى بئى. له ههنگوينى رهوانتان ئاوا دهپارپيمهوه.

له مەرگتان دا دهبئى هيشتا گيان و ئاكارباشيتان، وهك سوورايى شهبع به دهورى زهوى دا بدرهوشپتهوه: دهنه تووشى مەرگيكي خراپ بوون.

من خوم داخوازي وهها مەرگيكم، ههتا ئهوه كه ئيوه، هاورپياني، له بهر دلئى من زهويتان پتر خوؤش بوئى؛ و من جاريكى دى بو سهر زهوى دهگه پيمهوه، ههتا لهو دا كه منى زاند، بحهسيمهوه.

به راستى، زهردهشت ئامانجىكى ههبوو ئەو گۆى خوئى هاويشت: نووكه ئيوه هاورپيان، ميراتبهرانى ئامانجى من بن؛ من گۆى زييرين بو لاي ئيوه دههاويژم.

پتر له ههر شتيك پيمخوشه كه ئيوه هاورپيكانم له حالئى هاويشتنى گۆى زييرين دا ببينم. كهوايه ههنديك پتر له سهر زهوى دهميتمهوه: بو ئهمه له من ببورن!

وههاى گوت زهردهشت.

سهبارت به ئاكارباشى بهخشينه

١

چونكه زهردهشت شارىكى كه پئى دلبنه بوو و ناوى «مانگاي رهنگاورهنگ» بوو، به جئى دههيشت، كوومهلك، كه خوئيان به مريدى ئەو دادهنا، بو بهرئى كردنى به دوايهوه بوون. كه گهيشته چوارپيانيك، زهردهشت به ئەوانى گوت كه دهيهوئى لهوه به دواوه بهتهنى بروا، چونكه تهنيا رويشتنى پيخوش بوو. بهلام مريدهكاني بو مالوايى وهكازيكيان پيشكهش كرد كه له سهر مشتووى زييرينى ماريك له دهورى ههتاويك پاپووكهئى خواردبوو. زهردهشت له وهكاز رازى بوو و پالئى ويدا؛ ئەوهدم وههاى به مريدهكاني گوت:

پيمبليئن، چلؤن زيير بهرزترين بايهخى دهست كهوت؟ له بهر ئەوه كه درهنگ دهست دهكهوئى و بيكهلك و بهشوؤقه و، ورشه و گرشهيهكى ههيه؛ ئەو ههميشه دهبخشپتهوه.

زيير به وينهئى بهرزترين ئاكارباشى، بهرزترين بايهخى دهست كهوت. نيگاي بهخشينه ميناى زيير دهرهوشپتهوه. ورشهئى زيير، مانگ و ههتاو دهگه ل يهك ئاشت دهكاتوه.

بهرزترين ئاكارباشى درهنگ دهستكهوتووويه و بيكهلك؛ بهشوؤقه و ورشه و گرشهيهكى ههيه؛ بهرزترين ئاكارباشى، ئاكارباشيهكى بهخشينه ره.

به راستى، من ئيوه چاك ناسيوه، مريدانى من؛ ئيوهش وهك من، ئاواتهخوازي ئاكارباشى بهخشينهرن. ئيوه چ هاوبهشيهكتان دهگه ل پشيله و گورگهكان ههيه.

ئيوه تينووى بهخشينهوه و بهخهلات دانى خوئانن: له بهر ئەوه تينووى كو كردنهوهئى تهواوى سامانهكان له رهوانى خوئان دان.

رهوانتان تامه زرويانه به شوپن گهنج و گهوه رهويه، چونكه ويستى بهخشينهوهئى ئاكارباشيتان تامه زرويه.

هه‌موو شته‌کان ناچار ده‌کن که بۆ لای ئیوه بێن و ئاویتته‌ی ئیوه بن، هه‌تا جاریکی دی وه‌ک دیارییه‌کانی ئه‌وینی ئیوه له‌ کانیای ئیوه‌وه هه‌لقوڵینه‌وه.

به‌ راستی وه‌ها ئه‌وینیکی به‌خشینه‌ر ده‌بی رفینه‌ری هه‌موو بایه‌خه‌کان بی؛ به‌لام من وه‌ها خۆخوارییه‌ک به‌ ته‌واو و پیرۆز داده‌نیم.

خۆخوارییه‌کی دیکه‌ش هه‌یه، له‌ راده‌به‌ده‌ر هه‌ژار و برسی، که هه‌میشه به‌ شوین دزییه‌وه: خۆخواری نه‌خۆشان، خۆخواری نه‌خۆش.

ئهو به‌ چاویکی دزانه سه‌یری هه‌ر شتیکی دره‌وشاوه ده‌کا، و هه‌ر که‌سیک خۆراکی زۆر بی، به‌ چاوجنۆکی برسیانه‌وه هه‌لیده‌سه‌نگینی و هه‌میشه له‌ ده‌وری خوانی به‌خشینه‌ران ده‌خولیتته‌وه.

ئهو‌ی له‌ زمان ئه‌م چاوجنۆکییه‌وه ده‌دوێ، نه‌خۆشی و دارزانی شاراو‌هیه، چاوجنۆکی دزانه‌ی ئه‌م خۆخوارییه له‌ له‌شیکی نه‌خۆشه‌وه ده‌دوێ.

پیمبلین، برایان، خراب و خراپترین شت له‌ روانگه‌ی ئیمه‌وه چیه؟ مه‌گه‌ر دارزان نیه؟ و هه‌میشه له‌ دارزانه‌وه شک ده‌مانگرێ که ده‌بی له‌ کوێ ره‌وانی به‌خشینه‌ر ون بووی.

ریگای ئیمه به‌ره‌و بان ده‌روا، له‌ شیوه‌وه به‌ره‌و به‌رزترین شیوه. به‌لام لای ئیمه سامناکه مه‌به‌ستی دارزاویک که ده‌لی: «هه‌موو شتیکی بۆ من.»

مه‌به‌ستی ئیمه بۆ سه‌روو بال ده‌گرێ: و به‌مجۆره ئه‌وه شوپه‌اندنیکه له‌ له‌شه‌کانی ئیمه ، شوپه‌اندنیکی له‌ به‌رز. شوپه‌اندنی به‌رزى ئاوا، ناون بۆ ئاکارباشی.

له‌ش وه‌ها ته‌یار و خه‌باتکارانه، به‌ نیوان میژوو دا تیده‌په‌رێ. گیان چی؟ گیان لای ئه‌و چیه؟ گیان هاوار و هاوړی و زایه‌له‌ی جه‌نگه‌کان و سه‌رکه‌وته‌کانی ئه‌وه.

ناوه‌کان به‌ چاک و خراپه‌وه به‌ گشتی شوپه‌اندن: زمان ناکه‌نه‌وه، ته‌نیا ئاماره ده‌کن. نه‌زانه ئه‌وه‌ی خواری زانیی ئه‌وانه.

وریا بن، برایان، ئه‌و ساتانه‌ی که گیانتان ده‌یه‌وێ به‌ زمانی کینایه قسه بکا: سه‌رچاوه‌ی ئاکارباشی ئیوه له‌وێهیه.

ئهو‌ده‌م له‌شتان راست و به‌رز بۆته‌وه‌و به‌ گیرۆده‌ی گیان ده‌بزوین هه‌تا ئه‌وه

که گیان بیته ئافرینه‌ر و هه‌لسه‌نگینه‌ر و ئه‌ویندار و چاکه‌کار به‌ هه‌موو شتیکی. ئه‌وده‌م که دلتان، وه‌ک رووبار هه‌راو و پراو ده‌بی و بۆ به‌ستین نشینان ره‌حمه‌ت و مه‌ترسییه‌ک پیک دینی: سه‌رچاوه‌ی ئاکارباشی ئیوه له‌وێهیه.

ئهو‌ده‌م که له‌ به‌رزایی ریز و لۆمه جیتان گرت و خواستی ئیوه، وه‌ک خواستی ئه‌وینداریک، ویستی که ده‌سته‌لاتی به‌ سه‌ر هه‌موو شتیکی دا هه‌بی: سه‌رچاوه‌ی ئاکارباشی ئیوه له‌وێهیه.

ئهو‌ده‌م که شتی خۆش و نوینی نه‌رمتان پی په‌ست بوو و نه‌تانتوانی هینده‌ش دوور له‌ نوینی نه‌رم هه‌لکه‌ن: سه‌رچاوه‌ی ئاکارباشی ئیوه له‌وێهیه.

ئهو‌ده‌م که ویستاری یه‌ک ویست بوون و گوړانی هه‌موو پیداو‌یسته‌کانتان به‌ یه‌ک پیداو‌یستی به‌ ته‌نیا پیویستی خۆتان زانی: سه‌رچاوه‌ی ئاکارباشی ئیوه له‌وێهیه.

به‌ راستی، ئه‌مه چاکه و خراپه‌ی نوێه! به‌ راستی، هاواریکی قوول و نوێ و هاژه‌ی کانیایکی نوێه!

ئه‌مه هیزه، ئه‌م ئاکارباشه نوێه؛ بیرکی ده‌سته‌لاتداره و به‌ ده‌وری دا ره‌وانیکی وریا: هه‌تاوی زێرن و ماری زانست له‌ ده‌وری پاپوکه‌ی خواردوه.

۲

لیره دا زه‌رده‌شت ماوه‌یه‌ک بیده‌نگ بوو و به‌ خۆشه‌ویستییه‌وه روانیه مریده‌کانی. ئه‌وده‌م وه‌های درێژه به‌ قسه‌کانی داوه - و ده‌نگی گوړابوو.

برایان، به‌ هیزی ئاکارباشییتان به‌ زه‌وی ئه‌مه‌گدار بمیننه‌وه: بلا ئه‌وینی به‌خشینه‌ر و زانایی ئیوه مانای زه‌وی بی! ئاواتان داوا لیده‌که‌م و سویندتان ده‌ده‌م.

مه‌هیلن ئاکارباشییتان له‌وه‌ی که زه‌وینییه‌ بفری و بال له‌ دیواره‌کانی ئه‌به‌دیته بکوئی. مخابن هه‌میشه چ ئاکارگه‌لیکی باش فریون!

هه‌ر وه‌ک من ئاکارباشی هه‌لفریو بۆ سه‌ر زه‌وی بگه‌ریننه‌وه. ئادی،

بیگه پرنهوه بۆ لهش و بۆ ژیان: ههتا مانای خوئی بدا به زهوی - مانایهکی مرۆفانه!

گیان وهک ئاکارباشی ههتا کوو ئیستا سهه که پهرت فریوه و فریو دراوه. ئاخ هیشتا هه مووی ئهم گومان و فریوانه له لهشی ئیمه دا دهژین: و خویمان لهوئ بوون به لهش و به ویست.

گیان وهک ئاکارباشی ههتا کوو ئیستا سهه که پهرت ههولئ داوه و ههلهی کردوه. ئادی، مرۆف خوئی ههولئیک بوه. ئاخ، که چهنده نه زانی و ههله له ئیمه دا بوته لهش.

نه ته نیا ههقلئ هه زارهکان - به لکه شیتایه تیشیان له دهروونی ئیمه دا پهت دهپسینئ. میراتبهر بوون پر مهترسییه.

هیشتا ههنگاو به ههنگاو دهگه ل غوولی کارهسات به شه ر دین و ههتا ئیستا کهش به سهه تهواوی مرۆفایهتی دا بیمانایی حاکم بوه.

برایان، بلا گیان و ئاکارباشیتان خزمهتکاری مانای زهوی بی و هه موو شت له سههراوه به دهستی ئیوهوه بنرخئ! له بهر ئهوه پیویسته خهبات بکه ن! له بهر ئهوه ده بی ئافرینه ر بن!

لهش به زانست خوئی خاوین دهکاتهوه؛ به زانست، به ئهزموونهوه خو هه لدهکیشئ. لای زانا هه موو غه ریزهکان به پیروژ دادهنرین؛ رهوانی پیای هه لکشاو شاد ده بی.

ئهی بزیشک، یاریدهی خوئ بده ههتا بتوانی یارمهتی نه خو شه کهی خو شت بدهی. باشترین یارمهتی به و ئه وهیه که به چاوی خوئی که سیک ببینی که خوئی ده رمان دهکا.

ههزار ریباز ههیه که هیشتا ههنگاویان وینه که وتوه؛ ههزار چه شنه سلآمتهی و دورگه شاراوهکانی ژیان. مرۆف و زهوی مرۆف هیشتا نه براوه تهوه و هه مووی به تهواوی نه دۆزراوه تهوه.

راپه رن و گوئی بدیرن؛ ئهی ته نیایان! له نیو دا هاتوو هه باگه لیک به بال وه شانندی نه یینه وه دین و مزگینیان بۆ گوئیگه لی هه ستیار پییه.

ئهی ته نیایانی ئه مرۆ، ئیوه لاده ران، خو تان روژیک ده بنه گه لیک و له نیوان

ئیه، که خو تان هه لباژاردوه، گه لیک هه لباژارده راده په ری و: له نیو ئه و دا - به رزه مرۆف.

به راستی، روژیک زهوی ده بیته ده رمانخانه یه که! هه نووکه بو ن و به رامه یه کی نوئ له ده وره ی بلا و بو ته وه، بو ن و به رامه یه کی چاره که ر - و هیوا یه کی نوئ!

۳

کاتی که زه رده شت ئه م وتانه ی گوت، وهک که سیک که هیشتا دوا قسه ی ده رنه بریبی، بیده نگ بوو؛ و ماوه یه کی دوور دیریژ به دوو دییه وه وه کا زه که ی له ده ست دا هه لسه نگاند و له ئاکام وه های گوت - و دهنگی گو رابوو:

نووکه ته نیا ده رو م، مریدانی من! ئیوهش نووکه برۆن و ته نیا برۆن! من وه هام ده وئ.

به راستی، په ندتان ده دم که خو له من دوور خه نه وه و له زه رده شت خو پیاریژن! و ئه وه باشتره هه تا له بوونی شه رمه زار بن! به شکم ئیوه ی هه لفریواندی.

پیای زانا نه ته نیا ده بی دوژمنی خوئی خو ش بوئ، به لکه ده بی بتوانی له هاوړیی خو شی بیزار بی.

ئه وهی که هه میسه شاگرد ده مینیته وه، پاداشتیکی شایه ن نادا به مامۆستا که ی. بوچی تاجه گوله کانی بان سه رم فری ناده ن؟

ریزی من ده گرن، به لام چ ده بی ئه گه ر روژیک [په یکه ره ی] ئه م ریزگرته دا که وئ؟ وریا بن، ئه م په یکه ره یه پانتان نه کاته وه!

ده لئین ئیمان تان به زه رده شت هه یه؟ به لام زه رده شت کییه! ئیمان دارانی من: به لام ئیمان داران کین!

ئیه ئه وده م که منتان دیته وه هیشتا خو تان نه دیتبو وه. ئیمان داران هه موویان ئاوا ده که ن: له بهر ئه وه یه ئیمان وه ها که م نرخه.

نووکه پیتان ده لئیم که من بزر بکه ن و خو بدۆز نه وه و؛ ته نیا ئه وساکه

هه مووتان منتان رهد کردهوه، بۆ لای ئیوه دهگه پیمهوه.

به راستی، براین، ئه ودهم به چاویکی دیکه وه بۆ بزربۆوه کانم دهگه پیم؛
ئه ودهم به ئه وینیکی دیکه وه ئه وینداری ئیوه دهیم.

جاریکی دی هاوپی من دهبن و رۆله کانی هیوایه ک: ئه وسا سییه هم جار
دیمه وه لاتان هه تا نیوه پۆی مه زن دهگه ل ئیوه جه ژن بگرم.

نیوه پۆی مه زن ئه ودهم ده بی که مرۆف له نیرینه ی ریگای خۆی، له نیوان
حه یوان و به رزه مرۆف دا، وه ستابی و، وه پیکه وتنی خۆی به ره و تاریکان وه ک
به رزترین هیوای خۆی، جه ژن ده گری: چونکه ئه مه ریگایه که به ره و به یانییه کی
نوی.

ئه وهی که ئاوا ده بی، دوعا بۆ خۆی ده کا هه تا هه لپی! و هه تاوی زانیاری ئه و
له بهر ئه و له نیوه پۆ دا ده وه ستی.

«خوداكان گشتیان مردوون: نووکه دهمانه وی که به رزه مرۆف بژی!» بلا ئه وه

دوایین ویستی ئیمه بی له نیوه پۆی مه زن دا.

وه های گوت زه رده شت.

وده‌های گوت زهردهشت

به‌شی دووهه‌م

ته‌نیا ئه‌وسا که هه‌مووتان منتان ره‌د کرده‌وه، بۆ لای ئیوه ده‌گه‌پیمه‌وه. به راستی، برایان، ئه‌ودهم به چاویکی دیکه‌وه بۆ بزربۆوه‌کانم ده‌گه‌پیم؛ ئه‌ودهم به ئه‌وینیتیکی دیکه‌وه ئه‌وینداری ئیوه ده‌بم.

زهردهشت، به‌شی یه‌که‌م، ئاکار باشی به‌خشینه‌ر

مندال به ئاوینهوه

پاشان زهردهشت دیسان بۆ کویتستان و تهنیایی ئەشکەوتەکی خۆی گهراوه و خۆی له مروڤ کیشاوه و وهک جووتیریکی که تومی خۆی پڕژاندبێ، چاوه‌روان دانیشت. به‌لام گیانی بۆ دیداری خوشه‌ویسته‌کانی بیئوقره و تاسه‌بار بوو، چونکه هیشتا گه‌لیک شتی پیبوو که بیاندا تی. به راستی، دژوارترین کار ئه‌وه‌یه که مروڤ له خوشه‌ویستیان دهستی ئاوه‌له بقووچینێ و وهک به‌خشینه‌ر شهرم راگرێ.

به‌مجۆره سال و مانگیکی زۆر به‌سه‌ر ئه‌م تهنیایه‌ دا تیپه‌ری؛ به‌لام زانایی پتر بوو و پراییه‌که‌ی ئازاری هه‌دا.

به‌لام، به‌یانیه‌که‌ به‌ر له‌ کازیوه‌ وه‌ئاگا هات و، هه‌روا له‌ سه‌ر نوین، درێژماوه‌یه‌که‌ ده‌ بیره‌وه‌ چوو و له‌ ئاکام به‌ دلێ خۆی گوت:

له‌ خه‌ونم دا له‌ چی سه‌رسام بووم که‌ وه‌ها له‌ خه‌و راپه‌ریم؟ ئایا مندالێکی ئاوینه‌ به‌ ده‌ست نه‌هاتبوو لام؟

مندال به‌ منی گوت: «زهردهشت، خۆت له‌ ئاوینه‌ دا چاو لێکه!»

به‌لام که‌ چاوم له‌ ئاوینه‌ کرد، هاواریکم کرد و دل‌م داخوړیا؛ چونکه‌ خۆم نا، به‌لکه‌ بزه‌ی ته‌وساوی و گه‌پجاری شه‌یتانیکم دیت.

به‌ راستی من چاک هه‌ست به‌ نیشانه‌ و په‌یامه‌کانی خه‌ون ده‌که‌م: **ئامۆته‌کانم** له‌ مه‌ترسی دان؛ گيا‌بژار وه‌ک گه‌نم خۆ ده‌نوین.

دوژمنه‌کانم هێزبان گرته‌وه‌ و ئامۆته‌کانی منیان به‌ پێچه‌وانه‌ نوانده‌؛ هه‌تا ئه‌و راده‌یه‌ که‌ ئازیزترین که‌سانیشم له‌و دیاریانه‌ی که‌ پیمداون، شه‌رمه‌زار بوون.

هاوریکانم بزر بوون و ئه‌و ساته‌ داهاوته‌ که‌ له‌ بزره‌وه‌کانم بگه‌ریم!

به‌م قسانه‌ زهردهشت له‌ سه‌ر جیی راپه‌ری، به‌لام نه‌ک وه‌ک پشووسواریک به‌ شوین هه‌وا دا، به‌لکه‌ وه‌ک پێشگۆ و سترانبیژیک که‌ رووح ئه‌وی هه‌ژاندبێ. هه‌لۆ و ماره‌که‌ی هه‌یران چاویان لێکرد، چونکه‌ به‌ختیاری ئه‌وده‌مه‌ وه‌ک شه‌به‌قی به‌ره‌به‌یان، له‌ سه‌ر روخساری خۆی نواند.

زهردهشت گوتی: «گيانداره‌کانم، چم لێقه‌وماوه‌؟ نه‌گۆراوم؟ شادی وه‌ک باهۆزیک تیی هه‌لنه‌کردووم؟»

به‌ختیاریم دیناسایه‌ و ده‌یه‌وئ دیناسایانه‌ قسه‌ بکا: هیشتا زۆر گه‌نجه‌ - ده‌گه‌لی له‌سه‌ره‌خۆ بن!

له‌ به‌ختیاری خۆم برینم ویکه‌وتوه‌: ده‌رده‌داران هه‌موویان ده‌بێ بینه‌ بژیشکی من!

جاریکی دی هه‌لم بۆ هه‌لکه‌وتوه‌ که‌ بچمه‌وه‌ لای هاوړیکانم و هه‌روه‌تر دوژمنه‌کانم! زهردهشت جاریکی دی هه‌لی بۆ ره‌خساوه‌ که‌ بدوئ و ببه‌خشیته‌وه‌ و ئازیزه‌کانی خۆش بوئ.

ئه‌وینی بێقه‌راری من رووبار رووبار به‌ره‌و خوار، به‌ره‌و تاوه‌نگوت و زهرده‌په‌ر، به‌رپه‌یه‌. ره‌وانم له‌ تاو کویتستانی بیده‌نگ و برووسکی ژان، شالۆ بۆ دۆله‌کان ده‌با.

درێژماوه‌یه‌که‌ تاسه‌بارم و چاوم له‌ دووره‌ده‌ستان برپوه‌، درێژماوه‌یه‌که‌ هی تهنیایی بووم: هه‌ر بۆیه‌ بیده‌نگیم له‌ بیر چۆته‌وه‌.

به‌ ته‌واوی بوومه‌ زار و هاژهی جۆباریک له‌ بان ره‌وه‌زه‌ به‌رزه‌کانه‌وه‌: ده‌مه‌وئ قسه‌م بۆ نێو دۆله‌کان هه‌ل‌رێژم.

له‌وانه‌یه‌ رووباری ئه‌وینم په‌نگاو بخواته‌وه‌؛ به‌لام کام رووبار له‌ ئاکام ریی ده‌ دریا ناکه‌وئ؟

بیشک، له‌ من دا ده‌ریاچه‌یه‌که‌، گۆشه‌گر و سه‌ره‌به‌خۆ؛ به‌لام رووباری ئه‌وینم ئه‌و ده‌گه‌ل خۆ به‌ره‌و خوار - به‌ره‌و دریا ده‌با!

رێگا نوپیه‌کان ده‌برم؛ په‌یفیکی نوئ رووی تی‌کردووم؛ وه‌ک هه‌موو ئافرینه‌ران له‌ زمانه‌ کۆنه‌کان وه‌گیان هاتووم. گیانم ئیدی نایه‌وئ به‌ پیلایوی کۆنه‌وه‌ بگه‌رئ.

په‌یفه‌کان هه‌موو هه‌نگاو شلن - بلا خیرا بێ، باز ده‌ده‌مه‌ سه‌ر فایتوونی تۆ و به‌دخوازی خۆم تۆش وه‌به‌ر قه‌مچی ده‌ده‌م!

وه‌ک قیژه‌ و هه‌رای خوشیی ده‌مه‌وئ پانتایی دریا هه‌راوه‌کان بېرم هه‌تا دوپه‌گه‌کانی به‌خته‌وه‌ری بدۆزمه‌وه‌ - هاوړیکانی من له‌وئ دامه‌زراون.

و له نیوان ئهوان دا دوژمنهکانم! نووکه چهندهم خوښ دهوئې ئهوهی که هر ئیزنی قسه کردنم پیدهدا! دوژمنهکانیشم هوئې خوشحالی من.

هر کات که دهمهوئې سواری توژترین ئهسپی خوځم بم؛ نهیزهکه پتر له هر شتیک یاریدهدرمه: ئهوه همیشه بهندهی خزمهتکاری پتیهکانمه.

هر ئهوه نهیزهیهی که بۆ لای دوژمنهکانمی داوژم! چهنده سپاسم بۆ دوژمنهکانم ههیه، له بهر ئهوه که دهتوانم نهیزهیان پیدادم.

بارستی ههورهکه گهلیک قورس بوه: له نیوان قاقای برووسکه، گلپرهکان بۆ قوولایی دادهبارینم.

سینگم فهرتهنهیهکی سهختی لیدهبیتهوه و باهوژیکي سهخت ههلهکاته سهر چیاکان: پاشان سووک دهبئ.

به راستی، بهختیاری و ئازادیم وهک باهوژ دادین! بهلام دوژمنهکانم پتیهان وادهبئ که ئهوه بهدخوازه به سهریان دا دهگرمیتئ.

ئادی، ئیوه هاوړیکانیشم له زانایی توژی من کاس و وړ دهبن، و لهوانهیه ئیوهش وپرای دوژمنهکانم دهست به راکردن بکه.

خوژیا زانیام ئیوه چلۆن به سیحری شمشالی شوان بگهړینمهوه! خوژیا دهلهشیری زانیام ئارام - نه راندنی دهزانی! تاکوو ئیستا گهلیک شت به یهکهوه فیر بووین!

زانایی توژی من له کویتستانی چۆل ئاوس بوو و له سهر گابه ردهکان ساواترین ساوای زاند.

نووکه دیناسا به نیو سارای رهقهن دا غار دها و له میرغوزاری زهنویر دهگهړئ و دهگهړئ - زانایی پیری توژی من.

هاوړیانی من، ئهوه دهیهوئې له میرغوزاری زهنویری دللهکانی ئیوه، له سهر ئهوینی ئیوه، ئازیزترین کهسی بخهوینئ.

وههای گوت زه ردهشت.

له دورگهکانی بهختهوهی

ههنجیرهکان له دار دهوهرین، شیرین و بهتام؛ و ههروا که دهوهرین توپکی سووریان دهقهلهشی. زریانیکم من بۆ ههنجیرهگهیهوهکان.

بهمجوره ئهوه نامۆتانه وهک ههنجیر بۆ ئیوه دادهکهون. هاوړیانی، شیرهکهیان بمژن و گوشته شیرنهکهیان بخۆن! ههموو لایهک پایزه و ئاسمان ساو و پاش نیوهپویه.

سهیر کهن، ئاقارمان چ پره! چ خوښه به تهسهلی و دهولهمندی له دووردهریاکان روانین.

روژگاریک که چاویان له دووردهریاکان دهبری، دهیانگوت: خودا؛ بهلام نووکه ئیوه فیر کردوه که بلین: بهرزهمروځ.

خودا خهیا لیکه؛ بهلام نامهوئې خهیا لتان له ویستی ئافرینهری ئیوه دوورتر بپروا.

دهتوانن خودایهک **بافرین**؛ کهواپه له مهه ههموو خوداکان دا بیدهنگ بن! بهلام باش دهتوانن بهرزهمروځ بافرین.

برایان، لهوانهیه خوستان نهتوانن؛ بهلام دهتوانن خوستان وهها سهر له نوئ بافریننهوه که بینه باب و باپیرانی بهرزهمروځ: و ئهوه بی بهرزترین ئافراندنی ئیوه!

خودا خهیا لیکه: بهلام دهمهوئې خهیا لتان بهوهی که شیواوی بیر کردنهوهیه بیهستریتهوه.

دهتوانن **بیر** له خودایهک بکه نهوه؛ که وایه مانای ویستی راستهقینه بۆ ئیوه ئهوه بی که ههموو شت وههای لیبی که بۆ مروځ شیواوی بیر کردنهوه بی، بۆ مروځ شیواوی بینین، بۆ مروځ شیواوی ههست پیکردن بی! دهبی ههتا دوایین مهززی ههستی خوستان بیر بکه نهوه!

ئهوهی که ناوتان ناوه دنیا، دهبی له پیتشدا به دهستی ئیوه بافریندرئ: ئهوه خوئ دهبی ببیتته ئهقلی ئیوه، خهیا لئ ئیوه، ویستی ئیوه، ئهوینی ئیوه، و به راستی هوئې شادی ئیوه، ئیوه ههلهنگینه ران!

ئىۋە ھەلسەنگىنەران، بى ئىۋە ھىۋايە چلۆن دەخوازن بەرگەى ژيان بگرن؟ نه ئىۋەى كه له خەيال بەدەرە، دەۋىرى پەناگاتان بى و نه ئىۋەى كه له جەغزى ئەقل بە دەرە.

بەلام دەمەۋى پرىسكەى دلم بە تەۋاۋەتى بۆ ئىۋە ھاورپىيان بگەمەۋە: ئەگەر خوداكان ھەبان، چلۆن دەمتوانى تاقەتم ھىنابا كه خودا نەبام؟ كەۋايە خوداكان نىن!

وا ئەم ئاكامە من گرتوومە؛ بەلام نووكە ئەو منى گرتو.

خودا خەيالئىكە: بەلام كى دەتوانى تەۋاۋى عەزابى ئەم خەيالە بنۆشى و نەمرى! ئايا دەكرى ئافرینەر لە ئیمان و ھەلۆ لە بەرزەفرى بۆ بەرزايىەكانى ھەلۆى، بىبەش بگەن؟

خودا بىروايەكە كه ھەر راستىك خوار و ھەر ۋەستاۋىك تووشى سووران دەكا. چلۆن؟ زەمان تىپەرە و ئىۋەى كه تىدەپەرچى جگە له درۆ نىە؟

ۋەھا بىروايەك ھۆى سەرگىژە و سوورى ئەندامەكانى لەش و دل بوورانەۋەى: بە راستى، من ۋەھا خەيالئىك بە نەخۆشى سەرگىژە ناو دەبەم.

من ئەو بە خراپە و بە دژى مرۆف دادەنم: تەۋاۋى ئەو ئامۆتانهى كه لەمەر تاكانە و كامل و بىبزۋوت و بىنياز و ھەرمان دان!

ئىۋەى كه ھەرمانە - جگە له مەجازىك نىە! و شاعىرەكان زۆر درۆيان دەكەن. بەلام، باشترىن مەجازەكان دەبى لە زەمان و لە ھەبوون بدوین: دەبى پەسن و پاكانەىك بن بۆ تەۋاۋى تىپەرەبۋەكان.

ئافراندن: ئەۋەى بەرزگارى گەرە له رەنج و ھۆى ھەسانەۋەى ژيان. بەلام رەنج و گەلىك گۆرانى گەرەكە ھەتا ئافرینەرئىك سەر ھەلدا.

ئادى، ئىۋە له ژيان دا گەلىك فرىۋى دلئەزىنتان گەرەكە، ئىۋە ئافرینەرەران، ھەتا لاگر و پاكانەكەرانى ھەموو تىپەرەبۋەكان بن.

ئافرینەر بۆ ئىۋەى كه خۆى بىتتە مندالىكى تازەزاو، دەبى داخۋازى زەىستان بوون و ژانى زان بى.

بە راستى، من بە نىۋان سەد رەۋان و سەد لانك و سەد ژانى زان دا رىى

خۆم بىۋە. گەلىك جار مالاۋاىم كردو؛ ساتە دلشكىنەكانى دواىن دەم دەناسم.

بەلام ۋەھاى دەۋى وىستى ئافرینەرئىى من، چارەنووسى من. يا دروستتر بلىم: وىستى من دروست ۋەھا چارەنووسىكى دەۋى.

ھەستەكان، ھەموو لە من دا له رەنج و له بەند دان؛ بەلام وىستى من ھەمىشە ۋەك رزگاریدەر و شادیدەر بۆ لام دى.

وىستن، رزگاریدەرە: ئەۋەىە ئامۆتەى دروست لەمەر وىست و ئازادى - زەردەشت ئىۋە ۋەھا فىر دەكا.

ئىدى - نەوىستن، ئىدى - بايەخ - دانەنان، ئىدى - نافراندن: ئاخ، بلا ئەم ماندوۋىتە گەرەىە ھەمىشە لىم دوور بى!

له كارى زانست دا تەنبا تاسەى وىستم بۆ بەرھەم ھىنان و «مەىلى بوون» ھەست پىدەكەم؛ و ئەگەر له زانستم دا بىگوناهىيەك ھەىە، لەبەر ئەۋەىە كه وىستى بەرھەم ھىنانى تىداىە.

ئەم وىستە من بۆ دوور بوونەۋە له خودا و خوداكان رادەكىشى؛ چ پىۋىستىيەك بە ئافراندن ھەبوو ئەگەر خوداكان - ھەبان!

بەلام وىستى تامەزۆى ئافرینەرئىم، ھەردەم من بۆ لای مرۆف رادەكىشى؛ چەكوچ ۋەھا بۆ لای بەرد رادەكىشى.

ئاخ، ئەى مرۆقىنە، له بەرد دا پەىكەرەىەك خەوتو، پەىكەرەى خەيالەكانم! ئاخ، بۆچى دەبى ئەو له سەختترىن و دزىوتترىن بەرد دا خەوتبى؟

نووكە چەكوچەكەم بىۋچان ھەلدەكوتتتە سەر زىندانى ئەو، له بەرد كوت دەپەرئىنى: ئەۋە بە من چى؟

دەمەۋى پەىكەرەكە تەۋاۋ بگەم: چونكە سىبەرئىك بۆ لای من ھاتو - ئەو بىدەنگتر و سووكتر له گشت شتىك، جارىك بۆ لای من ھاتو!

جوانەتى بەرزەمرۆف مىنا سىبەرئىك بۆ لای من ھاتو. ئاخ، برايان، نووكە ئىدى چ كارم بە خوداكان داو؟

ۋەھاى گوت زەردەشت.

سه‌بارت به به‌زده‌بیداره‌گان

هاورپییانی من، تیر و تانه‌یه‌کیان له هاورپیی ئیوه داوه: «بروانه زه‌ده‌شت! ئایا له نیو ئیمه‌ش دا وه‌ها ناخولیت‌ه‌وه، هه‌روه‌ک له نیو گیانداران دا؟»

به‌لام باشتر بوو که گوت‌بایان: «هه‌لسه‌نگینه‌ر له نیو مروؤف دا وه‌ها ده‌خولیت‌ه‌وه که له نیو گیانداران دا.

هه‌لسه‌نگینه‌ر مروؤف وه‌ها ناو ده‌با: گیانداریک که کولمی سووری هه‌یه.

ئه‌و چلۆن وای لیهات؟ ئایا له‌به‌ر ئه‌وه نه‌بوو که زۆرجار شه‌رمه‌زاری بیوه؟

هاورپیکانم! هه‌لسه‌نگینه‌ر وه‌ها ده‌لی: شه‌رم، شه‌رم، شه‌رم - ئه‌وه‌یه میژووی مروؤف!

له‌به‌ر ئه‌وه پی‌اوی نه‌جیب له سووک کردن خو ده‌پاریزی و خوئی له ئاست ده‌رده‌داران شه‌رمه‌زار ده‌بیت‌ه‌وه.

به راستی، ئه‌وانه‌م خو‌ش ناوین، ئه‌م لیبوورانه، که له به‌زه‌یی خو‌یان شادن: له‌وانه دا شه‌رم زۆر که‌مه.

ئه‌گه‌ر پی‌ویسته که به به‌زه‌م، نامه‌وی که به سه‌ر زارم دا بی، ئه‌گه‌ر پی‌ویسته که به‌زه‌بیم هه‌بی، وا باشتره که له دووره‌وه بی.

وا باشتره به‌ر له‌وه‌ی که بمناسن، روو بشارمه‌وه و راکه‌م: هاورپیکانم، به ئیوه‌ش ده‌لیم که وا بکه‌ن.

بلا که چاره‌نووسم هه‌میشه له دهرد رزگار بوانیکی وه‌ک ئیوه‌م تووش بکا تا کوو بتوانم ده‌گه‌لیان هاوهیوا و هاوخو‌راک و هاوه‌ه‌نگوین بم!

به راستی که بق ده‌رده‌داران چه‌ام نه‌کرده، به‌لام له‌م کاته‌وه که فیر بووم خو‌م شادتر بکه‌م ئه‌م کاره‌م هه‌میشه به کاریکی باشتر هاتۆته به‌ر چاو.

مروؤف له سه‌ره‌تای هه‌بوونییه‌وه، خوئی گه‌لیک که‌م شاد کرده برایان، ته‌نیا ئه‌مه «گوناه‌ی به‌میراتبراوی» ئیمه‌یه!

کاتیک فیر بین که خو‌مان باشتر شاد بکه‌ین؟ ئازار دانی خه‌لکی دی و بی‌ری ئازار پی‌گه‌یاندن باشتر له یاد ده‌که‌ین.

له‌به‌ر ئه‌وه، کاتیک ده‌ستم یاریده‌ی ده‌رده‌داریک بدا، ده‌یشۆمه‌وه و به‌م کاره ره‌وانیشم ده‌شۆمه‌وه.

کاتیک ده‌رده‌داریکم له کاتی دهرد کیشان دا دیت، له شه‌رمی ئه‌و شه‌رمه‌زار بووم؛ و کاتیک به هانایه‌وه چووم زۆر توند غرووریم پیشیل کرد.

منه‌تباری ئه‌رکه گه‌وره‌کان بوون، رق ئه‌ستووری پی‌کدینی نه‌ک سپاس: و کاتیک چاکه‌یه‌کی چووکه له بیر نه‌چیت‌ه‌وه کریمیکی جاوینه‌ری لی ساز ده‌بی.

«له وهرگرتن دا سارد و بیهه‌ست بن! به وهرگرتنتان منه‌تی له سه‌ر دابنن!» - وه‌ها په‌ند ده‌ده‌م ئه‌وانه‌ی که شتیکیان بق به‌خشین نیه.

به‌لام من که به‌خشینه‌رم، به دل‌ه‌وه ده‌به‌خشمه‌وه، وه‌ک دۆستایه‌تی به دۆستان. به‌لام، غه‌ریبه و ده‌ستکورت‌ه‌کان وا باشتره که خو‌یان به‌ر له داره‌به‌ری من بکه‌نه‌وه: ئاوا که‌متر شه‌رمه‌زار ده‌بینه‌وه.

به‌لام گه‌داکان ده‌بی به ته‌واوی بنه‌بر بکدرین! به راستی مروؤف له پی به‌خشینیان تووره ده‌بی و له پی نه‌به‌خشینیان تووره.

هه‌روه‌تر تاو‌نباران و ویزدانه نه‌هه‌ساوه‌کان! بروام پی‌بکه‌ن، هاورپییان! چزووی ویزدان، پیوه‌دان فیر ده‌کا.

به‌لام، خرابترین شت بروا بچووکه‌کانن. به راستی، به‌دغه‌ری له چووک بروایی باشتره!

بیشک ده‌لین: «رازی بوونیک که له به‌دخو‌ازی چووک پی‌کدی ئیمه له گه‌لیک کرده‌وه‌ی خراپی گه‌وره ده‌پاریزی.» به‌لام لیره پی‌او نابی هه‌ولی پاشه‌که‌وت بدا.

کرده‌وه‌ی خراپ هه‌روه‌ک کوانه: ده‌خوری و ده‌کزیته‌وه و سه‌ر ده‌کاته‌وه - ئه‌و راست قسه ده‌کا.

«بروانه! من نه‌خۆشییم» - کرده‌وه‌ی خراپ وه‌ها ده‌لی؛ و ئه‌مه راستو‌یژی ئه‌وه.

به‌لام چووک بروایی وه‌ک قارچک وایه: ده‌خزی و شاراو ده‌میت‌ه‌وه و له هه‌یج کوئی خوئی نیشان نادا - هه‌تا ئه‌وه که ته‌واوی له‌ش به قارچکه چووکه‌کان ویشک هه‌لی و برزی.

به لّام ئەو قسه‌یه به گوئی ئەو کهسه ده لّیم که گیرۆده‌ی شه‌یتانه: «وا باشتره که شه‌یتانه‌کهت کهوره که‌ی! له‌م کاره دا بۆ تۆش ریگایه‌ک به‌ره‌و مه‌زنایه‌تی هه‌یه!»

ناخ برایان! خه‌لک هه‌ندیک پتر له‌وه که پتویسته سه‌باره‌ت به‌یه‌کدی ده‌زانن! و له‌وانه‌یه که لیک کهس هه‌بن که ده‌روونیان بۆ ئیمه ئاشکرا بێ و سه‌ره‌رای ئەمه هه‌تا دریزماوه‌یه‌ک نه‌توانین په‌ی به‌ نیو ده‌روونیان به‌رین.

ژیان ده‌گه‌ل مرۆف دژواره، چونکه بیده‌نگ بوون که لیک دژواره.

که‌وره‌ترین زولمی ئیمه له‌ که‌سیک که لێ بیزارین نیه، به‌لکه له‌ که‌سیک که هه‌یج په‌یوه‌ندیه‌کمان ده‌گه‌لی نیه.

ئه‌گه‌ر تۆ هاوڕییه‌کی ده‌رده‌دارت هه‌یه، بۆ ده‌رده‌که‌ی هه‌ساوگه‌یه‌ک به، به‌لّام هه‌ساوگه‌یه‌ک وه‌ک ته‌ختیکی قایم، ته‌ختیکی پان و به‌رین: به‌مجۆره تۆ پتر له‌ هه‌موان به‌ که‌لکی ئەو دێی.

کاتیک هاوڕییه‌ک ده‌گه‌ل تۆ خراپه‌ی کرد، وه‌ها بیژه: «ئوه‌ی که ده‌گه‌ل منت کردوه لیتده‌بوورم، به‌لّام تۆ ئەمه‌ت ده‌گه‌ل خۆت کرد - له‌مه‌ چلۆن ده‌توانم ببوورم؟»

ئه‌وینی مه‌زن وه‌ها ده‌دوێ: ئەو به‌ سه‌ر لیبوردن و به‌زه‌بیش دا زال ده‌بێ.

ده‌بێ دلی خۆ راگری: دل که برۆا ده‌ستبه‌جێ سه‌ریش به‌ دوا‌ی دا ده‌روا!

ناخ له‌ دنیا دا که‌ی که‌و‌جایه‌تییه‌کی پتر له‌ که‌و‌جایه‌تی به‌زه‌بیداران هه‌بوه؟ و چ شتیک له‌ دنیا دا پتر له‌ که‌و‌جایه‌تی به‌زه‌بیداران ره‌نجی پیک هه‌یناوه؟

هاوار له‌و ئەویندارانه‌ی که سه‌رتر له‌ به‌زه‌بیان، پیگه‌یه‌کیان نیه!

شه‌یتان جارێک وه‌های پیگوتم: «خوداش دۆزه‌خی خۆی هه‌یه: دۆزه‌خی ئەو ئەوین به‌ مرۆفه.»

به‌م زوانه بیستم که گوئی: «خودا مردوه! به‌زه‌بی خودا به‌ مرۆف ئەوی کوشت.»

که‌وايه، له‌ به‌زه‌بی خۆ بپاریزه: له‌ لاهه هه‌شتا هه‌وریکی قورس به‌ره‌و لای مرۆف دێ! به‌ راستی، من نیشانه‌کانی شێوانی هه‌وا ده‌ناسم!

به‌لّام له‌م قسه‌یه‌ش رامین: هه‌ر ئەوینیکی که‌وره له‌ سه‌رووی ته‌واوه‌تی به‌زه‌بی خۆی دا وه‌ستاوه، چونکه ده‌یه‌وی خۆشه‌ویستی خۆی بافرین!

«من خۆم بۆ ئەوینی خۆم به‌خت ده‌که‌م و هاوساکه‌شم هه‌ر وه‌ک خۆم لیده‌که‌م.» - ئەوه‌یه قسه‌ی گشت ئافرینه‌ران.

به‌لّام ئافرینه‌ران گشتیان سه‌خت و پته‌ون.

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌باره‌ت به‌ قه‌شه‌کان

جارێک زه‌رده‌شت ئاماژه‌یه‌کی دا مریده‌کانی و ئەم قسانه‌ی پیگوتن:

لیره‌ن قه‌شه‌کان؛ هه‌رچه‌ند ئەوان دۆزمنی من، به‌ په‌نایان دا ئارام تپه‌رن و شیر له‌ کالان هه‌لمه‌کیشن!

له‌ نیو ئەوانه‌ش دا پالنه‌وانانیک هه‌ن؛ که‌لیک له‌وان ره‌نجیکی زۆریان کیشاوه: له‌به‌ر ئەمه‌یه که ده‌یانه‌وی ئەوانی دیش تووشی ره‌نج بکه‌ن.

ئه‌مانه دۆزمنانیک خراپن. هه‌یج شتیک به‌رقت له‌ خۆ به‌ چووک دانانی ئەوان نیه و هه‌ر که‌س که ده‌ستریژیان به‌ریته سه‌ر، به‌ سانایی خۆی بیحورمه‌ت ده‌کا.

به‌لّام خوینی من ده‌گه‌ل خوینی ئەوان خزمایه‌تی هه‌یه و پیمخۆشه‌ بزانه‌ که خوینی من ته‌نانه‌ت له‌ نیو ئەوانیش دا ریزی هه‌یه.

کاتیک ئەوان تپه‌رن، زه‌رده‌شت ژان و برکیکی پیدا هات. به‌لّام ئەم ژانه زۆری نه‌خایاند و جارێکی دی وه‌های ده‌ست به‌ قسه‌ کرده‌وه:

دل‌م به‌م قه‌شانه‌ ده‌سووتی. ئەوانه‌م وه‌به‌ر دل‌ناکه‌ون، به‌لّام له‌و ساته‌وه که له‌ نیو مرۆف دا ده‌ژیم، ئەوه که‌مترین نابه‌دلی منه.

به‌لّام من ده‌گه‌ل ئەوان ره‌نج کیشاوه و ره‌نج ده‌کیشم: ئەوانه به‌ندیی و داغ کراوه‌کانن. ئەو که‌سه‌ی که ئەوان رزگایه‌ری پیده‌لین ئەوانه‌ی له‌ به‌ند خستوه:

له‌ به‌ندی بایه‌خه‌ درۆینه‌کان و په‌یفه‌ نااشکراکان! ناخ، بریا که‌سیک ئەوانه‌ی له‌ ده‌ست رزگایه‌ره‌که‌یان رزگار ده‌کرد!

کاتیک ده‌ریا ئەوانی بۆ لایه‌ک فری دا، وایانزانی پێیان له‌ دورگه‌یه‌ک ناوه:

«رزگاریدەر» پیکدی.

به راستی، هه‌بوون که‌سانیکێ گه‌وره‌تر و مه‌زنت‌ر له‌وانه‌ی که‌ خه‌لک به رزگاریدهریان ناو ده‌بن، له‌م گه‌ژه‌لووکه راکه‌شه‌رانه!

ئێوه برایان، ئێوه‌ش ئه‌گه‌ر ده‌تانه‌وێ رێگای ئازادی بدۆزنه‌وه، هه‌شتاش ده‌بێ به‌ ده‌ست که‌سانیکێ گه‌وره‌تر له‌ هه‌موو رزگاریدهرانی که‌ هه‌بوون، رزگار بن!

تا‌کوو ئێستا به‌رزهمرۆفیک له‌ ئارا دانه‌بوه. هه‌ر دووکیانم به‌ رووتی دیون؛ مه‌زنت‌رین و چووکت‌رین مرۆف -

ئه‌وان هه‌شتا گه‌لێک وه‌ک یه‌ک ده‌چن. به‌ راستی، هه‌ره‌ مه‌زنه‌که‌شیانم زۆر مرۆفاسا دیوه!

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سه‌بارت به‌ ئاکارباشه‌کان

به‌ هه‌ستیکی سست و خه‌وتوو ده‌بێ ده‌گه‌ل برووسک و گرگرانی ئاسمانی بدوێی.

به‌لام ده‌نگی جوانیی، ئارام قسه‌ ده‌کا: ئه‌و هه‌ر به‌ ئه‌سپایی خۆ ده‌گه‌یه‌نێته‌ نێو وه‌ئاگاهاتووترین ره‌وانه‌کانه‌وه.

ئه‌مرۆ سپه‌ره‌که‌م ئارام له‌رزاهه‌ و پیکه‌نی؛ ئه‌مه‌ پیکه‌نینه‌ پیرۆز و له‌رزهی جوانییه‌.

ئه‌مرۆ جوانییم به‌ ئێوه‌ پیکه‌نی، به‌ ئێوه‌ ئاکارباشان و ده‌نگی ئاوا به‌ گویم گه‌یشت: «ئه‌وان ده‌سمزیشیان ده‌وێ!»

ئێوه‌ ده‌سمزیشتان ده‌وێ، ئێوه‌ ئاکارباشان؟ ئێوه‌ ده‌تانه‌وێ پاداشیک له‌ به‌راهه‌ر ئاکارباشی، ئاسمان له‌ به‌راهه‌ر زه‌وی و هه‌رمانیتان له‌ به‌راهه‌ر ئه‌مرۆتان دا، هه‌بێ؟

نووکه‌ له‌ من توورهن که‌ فیرتان ده‌که‌م پاداش و ده‌سمزه‌دیک له‌ ئارا دا نیه‌؟ به‌ راستی، ته‌نانه‌ت ئه‌وه‌شتان فیر ناکه‌م که‌ ئاکارباشی خۆی پاداشی خۆیه‌تی.

ئاخ، داخه‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ سزا و پاداشیان به‌ درۆ له‌ ناخی شته‌کانه‌وه‌ ناوه‌ و -

نووکه‌ له‌ ناخی ره‌وانه‌کانی ئێوه‌، ئێوه‌ ئاکارباشان!

به‌لام وته‌کانم، وه‌ک شفره‌ی به‌راز، ناخی ره‌وانه‌کانی ئێوه‌ ده‌کێلێ، ده‌مه‌وێ به‌ گاسنی ئێوه‌ بناسریم.

گشت رازی ناختان ده‌بێ ئاشکرا بێ و کاتیک شیو و وه‌ردکراو و شکاو له‌به‌ر هه‌تاو که‌وتن، درۆکه‌تان له‌ راستیه‌که‌تان جوێ ده‌بیته‌وه‌.

چونکه‌ ئه‌مه‌ راستیه‌که‌ی ئێوه‌یه: ئێوه‌ پاکتر له‌وه‌ن که‌ به‌ چه‌په‌لایه‌تی وشه‌گه‌لی توڵه‌، سزا، پاداش گلاو بن.

وه‌ها ئه‌وینداری ئاکارباشی خۆتانن هه‌روه‌ک ئه‌وینی دایک به‌ منداڵ؛ به‌لام کێ بیستویه‌تی که‌ دایکێک له‌به‌ر ئه‌وینی خۆی داوای ده‌سمز بکا؟

ئاکارباشی ئازیزترین شتی ئێوه‌یه. تینوایه‌تی ئالقه‌ له‌ ئێوه‌ دایه: هه‌ر ئالقه‌یه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ ده‌خولیته‌وه‌ و هه‌ول دده‌ا که‌ بگاته‌وه‌ سه‌ر خۆی.

هه‌ر کاریکێ ئاکارباشیتان چه‌شنی هه‌سه‌یره‌یه‌کی کووژاوه‌یه‌ که‌ شوقی هه‌روا بیوچان له‌ سه‌یر و گه‌شت و گه‌ران دایه - و که‌ی له‌ گه‌ران ده‌وه‌ستی؟

وه‌ها شوقی ئاکارباشی ئێوه‌ش ته‌نانه‌ت داوای ته‌واو کردنی کاره‌که‌ی هه‌شتا له‌ گه‌ر دایه‌ و ئه‌گه‌رچی خۆی مردبێ و له‌ بیر چووینته‌وه‌، تیشک و شوقی هه‌روا ده‌ژی و له‌ گه‌شت و گه‌ران دایه‌.

ئاکارباشی ئێوه‌ خودی ئێوه‌ن، نه‌ شتیکی بیگانه‌، نه‌ پێستییک، نه‌ پۆششیک: ئه‌وه‌یه‌ راسته‌قینه‌یه‌ک که‌ له‌ ناخی ره‌وانی ئێوه‌، ئێوه‌ ئاکارباشان، هه‌لده‌قولی.

سه‌ره‌رای ئه‌وه‌، که‌سانی وا هه‌ن که‌ ئاکارباشی بویان رهنج و ئه‌شکه‌نجه‌ی قه‌مچیه‌: و ئێوه‌ قه‌یژه‌ی ئه‌وانتان زۆر بیستوه!

که‌سانی دیکه‌ی وا هه‌ن که‌ ته‌نه‌ه‌ل بوونی خوو خراپه‌کانیان به‌ ئاکارباشی ناو ده‌بن؛ و کاتیک بیزاری و دل‌پرسییان خۆی لیک بکیشیته‌وه‌، «دادخوازی»یان گیان ده‌گرێ و چاوی خه‌والووی هه‌لده‌گلۆفی.

که‌سانی وا هه‌ن که‌ داده‌کیشریین: شه‌یتانه‌کانیان ئه‌وان داده‌کیشن: به‌لام هه‌رچی نوقمتر ده‌بن زیتیه‌ی چاوه‌کانیان و مه‌یل به‌ خودا که‌یان پیر شوقت‌ر ده‌بێ.

ئاخ، قه‌یژه‌ی ئه‌وانیش به‌ گوێی ئێوه‌ گه‌یشتوه‌، ئێوه‌ ئاکارباشان: «ئه‌وه‌ی

من نيم، ئەو بۆ من ئاكارباشى و خودايە!

هې واش ھەن كە داتەپيون و بە گىرەگىر دېنە سەر، ھەروەك عەرەبەيەك بە بارى بەردەوہ لە سەربەرەولتۇ: ئەوان سەبارەت بە بايەخ و ئاكارباشى زۆر دەدوين - ئەوان بەرھەلستيان بە ئاكارباشى ناودەبەن!

كەسانى دى ھەن وەك سەعاتە قورمىشىيەكان كە دەبى قورمىشىيان بەكەي: ئەودەم چركەچركيان دى و دەيانەوئى كە خەلك چركەچركيان بە ئاكارباشى دابنئەن.

بە راستى، ئەوانە ھۆى دلخۆشى من: لە ھەر كوئىيەك سەعاتى وا بدۆزەمەوہ بۆ پىراپورەن قورمىشى دەكەم؛ و ئەوان وپەرەم بۆ دەكەن.

كەسانى دى بە كەمووچكەيەك دادخووزى خۆيانەوہ وەھا بايەن كە لەبەر ئەوہ دەستدريژى بۆ ھەموو شتەك دەكەن؛ وەھا كە دونيا لە بيداديان دا نوقم بوە.

ئاخ كە وشەي «ئاكارباشى» چەندە ناخۆش لە زاريان دیتە دەر! كاتىك كە دەلئەن: «من دادخووزم»، ھەميشە وا دەنوئى كە دەلئەن: «تۆلە خۆشە!»

ئەوان دەيانەوئى بە ئاكارباشيان چاوى دوژمنەكانيان ھەلكۆلن و خۆيان تەنيا لەبەر ئەوہ ھەلدەكيشن كە خەلكى دى داكيشن.

ديسان كەسانىك ھەن كە لە زۆنكاوہكەيان دا ھەلدەترووشكەن و لە نىوان قاميشەلانەوہ دەلئەن «ئاكارباشى - بيدەنگ لە نيو زۆنكاو ھەلترووشكانە.

ئىمە بە كەسەوہ نادەين و لە كەسانىك كە بيانەوئى پىمانەوہ بدەن خۆ دەپارىژين: و لە ھەر مەسەلەيەك دا راى ئىمە ھەر ئەوہيە كە فىريان كرووين.»

ديسان كەسانىك ھەن كە ئوين و ئەدا دەرھىنانيان پىخۆشە و پىيانوايە كە ئاكارباشى چەشنىك ئوين و ئەدا دەرھىنانە.

ئەژنۆكانى ئەوانە ھەميشە نوشتاوى عىبادەت و دەستەكانيان دوعاپىژى ئاكارباشىيە بەلام دلئان لەوہ پىخەبەرە.

ديسان كەسانىك ھەن كە ئەوہ بە ئاكارباشى دادەنئەن كە بلئەن «ئاكارباشى پىويستە» بەلام لە نيو دلئان دا تەنيا لەم بروايە دان كە پۇليس پىويستە.

كەلەك كەس چاوى دىتنى بەرزايى مرۆفیان نيە و ئەوہى كە نزمى ئەو پتر لە رادە نزىك دەبينئى، بە ئاكارباشى دادەنئى: وەھا چاوپىسى خۆى بە ئاكارباشى ناو دەبا.

ھەندىك دەيانەوئى وەستاو و سازكراو بن و ئەوہ بە ئاكارباشى دادەنئەن، ھەندىكى دىكە دەيانەوئى تىكدراو بن و - ئەمەش بە ئاكارباشى ناو دەبەن.

بەمجۆرە، كەمتاكورتىك ھەموو لە سەر ئەم باوەرەن كە ئاكارباشىيەكيان تىدا ھەيە: و لانى كەم دەيەوئى كارناسىكى «چاكە» و «خراپە» بى.

بەلام زەردەشت نەھاتوہ ھەتا بە ھەموو ئەم درۆزن و گەوجانە بلئى: «ئىوہ لە ئاكارباشى چ دەزانن؟ ئىوہ لە ئاكارباشى چ دەتوانن بزائن؟»

بەلكە، لەبەر ئەوہ ھاتوہ تاكوو ئىوہ، ھاوپىيانى من، لە وتە كۆنەكان كە لە درۆزنەكان و گەوجەكان فىر بوون، بىزار بن.»

ھەتا بىزار بن لە وشەگەلى «پاداش»، «كەن»، «سزا»، «تۆلەى عادلانە».

ھەتا بىزار بن لەوہ كە دەلئى: «كردەوہى چاك ئەوہيە كە بىبەرى لە خۆخووزى بى.»

ئاخ، ھاوپىكانم! ئىوہ «خۆتان» لە كردەوہتان دا وەھا بن كە دايك لە مندالى خۆى دايە: ئەوہ بى وتەتان سەبارەت بە ئاكارباشى.

بە راستى، من لە ئىوہ سەد وتە و ئازىزترين لەيستۆكەكانى ئاكارباشىتانم ستاندوہ و نووكە ئىوہ لە من توورەن ھەروەك توورەبى مندال.

ئەوان لە بەستىنى دەريا يارىيان دەكرد كە شەپۆل ھات و لەيستۆكەكانى وە بن دان: نووكە دەگرين.

بەلام ھەر ئەو شەپۆلە لەيستۆكىكى نوئيان بۆ دىنى و گوئىماسى رەنگاوپرەنگى نوئيان لەبەر ھەلدەپىژى!

بەمجۆرە ژير دەبنەوہ؛ و ئىوہ، ھاوپىكانى منىش وەك ئەوان، ھىمنايەتى خۆتان دەست دەكەوئتەوہ - و گوئىماسىيە رەنگاوپرەنگە نوئىيەكانىش.

وہاى گوت زەردەشت.

سه‌بارت به بووده‌له‌کان

ژیان کانی له‌زته؛ به‌لام له‌و شوینه که بووده‌له‌ش ئاو ده‌خواته‌وه، چال‌او‌ه‌کان گشتیان ژاروین.

من لاگری پاکیه‌کانم؛ به‌لام پیمخووش نیه لمبوژی داپچراو به بزهی ته‌وساوی و تینوایه‌تی ناپاکان ببینم.

ئه‌وان له چال‌او‌یان روانیوه: نووکه بزهی به بیژیان له چال‌او‌وه به‌ره‌و لای من ده‌گه‌ریته‌وه!

ئاوی پیروژیان به ته‌ماحی خو‌یان ژاروی کردوه؛ و چونکه خه‌ونه چه‌په‌له‌کانی خو‌یان به «له‌زه‌ت» دانا؛ وشه‌کانیشیان ژاروی کرد.

کاتیک دله شیداره‌کانیان له‌بهر ئاگر راگرن، گر دادمه‌مرکی. کاتیک بووده‌له له ئاگر نزیك بئته‌وه، گیانیش وه پرته‌پرت ده‌که‌وی و دووکه‌لی لیه‌ده‌ستی.

میوه له ده‌سته‌کانیان دا بلّ ده‌بی و ده‌گنخی: نیگایان وه‌ک با داره‌بهر ده‌شکیننی و سه‌رله‌کانی ویشک ده‌کا.

روو وه‌رگیتانی گه‌لیک که‌س له ژیان ته‌نیا روو وه‌رگیتان له بووده‌له‌کان بوو؛ ئه‌و نه‌یده‌ویست چال‌او و گر و به‌ر، ده‌گه‌ل بووده‌له‌کان به‌ش بکا.

گه‌لیک که‌س روویان له بی‌اوان کرد و ده‌گه‌ل گیانداره کئوییه‌کان تینوایه‌تیان چیژت؛ چونکه نه‌یاند‌ه‌خواست ده‌گه‌ل وشتره‌وانه دژوینه‌کان له دوری ئه‌ستیریک دانیشن.

گه‌لیک که‌س وه‌ک ویرانه‌ریک هاتن و وه‌ک گلپره به سه‌ر هه‌موو بی‌ستانیک دا دابارین ته‌نیا له‌بهر ئه‌وه که پی له سه‌ر شتویله‌کانی بووده‌له دانین و ئه‌وکی به‌هستن.

پاروویه‌ک که بوم له هه‌موان چه‌ورتر بوو زانینی ئه‌وه نه‌بوو که ژیان خو‌ی پیویستی به دوژمنایه‌تی و مه‌رگ و خاچه‌کانی ئه‌شکه‌نجه هه‌یه:

به‌لام جاریک پرسیاریکم کرد و وه‌ختابوو له‌م پرسه هه‌ناسه‌بر بم: چلۆن؟ ئاخۆ بووده‌له‌کانیش بۆ ژیان پیویستن؟

ئایا چال‌او‌ه ژاروویه‌کان و ئاگره بۆگه‌نه‌کان و خه‌ونه چه‌په‌له‌کان و کرمه‌کانی نیو نانی ژیان پیویستن؟

ئه‌وه بی‌زاریم نیه به‌لکه بی‌زمه که وه‌ک برسیان ژیان قووت ده‌دا! ئاخ، چه‌نده له گیانیش بی‌زار بووم چونکه بووده‌له‌کانیشم خاوه‌ن گیان ده‌دیت!

پشتم له فه‌رمانده‌ره‌کان کرد چونکه دیتم که ئه‌وه‌ی که نووکه فه‌رمانده‌ری پی‌ده‌لین: چه‌نه‌لیدان و سه‌ودا له سه‌ر ده‌سته‌لات - ده‌گه‌ل بووده‌له‌کانه!

له نیوان گه‌له‌کان دا به زمانیکی نامۆ و به گو‌یچکه‌یه‌کی ئاخ‌راو ژيام، هه‌تا زمانی سه‌ودا و چه‌نه‌لیدانیا‌ن له سه‌ر ده‌سته‌لات ده‌گه‌ل من نامۆ بمینیته‌وه.

لووتم گرت و به دل‌یشاوی به نیوان سه‌راسه‌ری دویننی و ئیمرو دا تیه‌پیم: به راستی، سه‌راسه‌ری دویننی و ئیمرو پر له بۆگه‌نیوی نووسه‌ره بووده‌له‌کانه.

دریژماوه‌یه‌ک وه‌ک گرده‌نشینیکی که‌ر و کو‌یر و لال ژيام هه‌تا ده‌گه‌ل بووده‌له‌ی خاوه‌ن ده‌سته‌لات، خاوه‌ن قه‌له‌م و خاوه‌ن له‌زه‌ت نه‌ژیم.

گیانم به سه‌ختی و به په‌نامه‌کی له پلی‌کانه‌وه سه‌ر که‌وت. سه‌ده‌قه‌کانی له‌زه‌ت ده‌یبووژانده‌وه؛ ژیانی ئه‌م کو‌یره به دارده‌سته‌وه به‌ره‌و پیش ده‌خزا.

چم لیقه‌وما؟ چۆن خو‌م له بی‌ز رزگار کرد؟ کی لاوه‌تی داوه به چاوه‌کانم؟ چلۆن هه‌تا به‌رزاییه‌ک فریم که هیچ بووده‌له‌یه‌ک له په‌نا کانی‌اوه‌که‌ی دانه‌نیشتبوو؟

ئایا بی‌زم بوو که بالی بۆ ئافراندم و توانایی خو‌ به ئاو دادانی پیدام؟ به راستی بۆ دیتنه‌وه‌ی کانی‌اوی له‌زه‌ت ده‌بی هه‌تا به‌رزترین به‌رازیی بفرم.

ئه‌های، من ئه‌وم دۆزیه‌وته‌وه، برایان! لی‌ره له به‌رزترین به‌رازیی کانی‌اوی له‌زه‌ت بۆ من هه‌لده‌قو‌لی! و لی‌ره ژیانیکه که هیچ بووده‌له‌یه‌ک ده‌گه‌ل من لی‌یناخواته‌وه.

تۆ ئه‌ی کانی‌اوی له‌زه‌ت! هه‌ندیک خیراتر له‌وه‌ی که پیویسته، بوم ده‌رژیی! زۆر جار هه‌ر ئه‌وده‌م که ده‌ته‌وی جامه‌که‌م پر که‌ی دیسان به‌تالی ده‌که‌یه‌وه.

هیشتا ده‌بی فی‌ر بم که به شه‌رم و حه‌یایه‌کی پتره‌وه له تۆ نزیك بمه‌وه؛ دلم هیشتا توندتر له‌وه‌ی که پیویسته بۆ لای تۆ به‌رئوه‌یه.

دلی من ئهوهی که هاوینی منی تیدا دایسی؛ هاوینیکی کورت، گهرم، راری و گهلیک شادم: دلی هاوینیم چ تاسهیهکی بۆ فینکایی تۆ ههیه!

خهفهتی بههاری دواکهوتووم، تیپهپیهوه. بهدفری کلۆبهفرهکانی ئاخری بههارم، تیپهپیهوه! به تهواوتهی بوومه هاوین و نیوهپۆیهکی هاوینی!

هاوینیکی له بهرزترین بهرز، به کانیاوه ساردهکان و بیدنهگی شادخوازانهوه: ئههاری وهرن، هاویریان، ههتاکوو بیدنهگی شادخوازانهتر بی!

چونکه ئهوهیه بهرز ئیمه و مالی ئیمه: ئیمه لیره بهرزتر و ههوازتر لهوهی دهژین که ناپاکهکان و تینوایهتی ئهوان ری تیکهوی.

هاویریان! به چاوه پاکهکانتان پروانه چالوی لهزتم! کهی له نیگای ئیوه لیلی تیدهکهوی! بهلکه به پاکی خوی بهرهو رووتان پیدهکهنی.

له سهر داری داهاتوو هیلانهی خۆمان چی دهکهین؛ ههلوکان به دندووی خۆیان خۆراک بۆ ئیمه تهنیاان دین!

به راستی، نه ئهوه خۆراکهی که ناپاکهکان بتوانن لیبخۆن! ئهوان وادهزان ناگر دهخۆن و زاریان دهسووتی!

به راستی، لیره بۆ ناپاکهکان مالیک ساز ناکهم! لهش و گیانیان بهختیاری ئیمه وهک مغارهی سههۆل ههست پیدهکهن.

وهک گژهبا له بان سهریان دهژین؛ نزیک به ههلوکان، له نزیک بهفر، له نزیک ههتاو: گژهبایهکان وهها دهژین.

روژیک دهمهوی وهک گژهبا ههلهکهمه سهریان و به گیانم پشووه له گیانهکانیان وهرگرم: داهاتووم وههاری دهوی.

به راستی، زهردهشت بۆ ههموو نزماییهک گژهبایهکه؛ و دوژمنهکان و ههموو ئهوانهیی کخ و تف دهکهن وهها پهند دها: له ئاست با له تف کردن خۆ بپاریزن!

وههاری گوت زهردهشت.

سهبارت به ههلهپهزکان

پروانه، ئهمهیه کونی ههلهپهزه! دهتهوی بۆ خۆشی ببینی؛ لیره تهونۆکهی خوی دهتهنی؛ دهستی لیده ههتا بهریتهوه.

ئهوهتا بۆ خوی دین؛ به خیر بیی ههلهپهزه! سی سووچیک که له سهر پشتت نهخشینراوه، رهشه و نیشانهی تۆیه - و ههروهتر دهزانم که چ له رهوانت دا نیشتهجییه.

له رهوانت دا تۆله نیشتهجییه. به ههرا کوپوه بدهی برینیکی رهشی لی سهر ههلهدا؛ ژارت دهگهڵ تۆلهکهی، رهوان تووشی گیزی دهکا!

وهها به کینایه دهگهڵ ئیوه ددویم، ئیوهیهک که رهوانهکان تووشی گیزی دهکهن، ئیوه موعیزهکهرانی بهرابهری! بۆ من ئیوه ههلهپهزه و تۆلهی نهینی.

بهلام له سهر ئهوهم که نهینی ئیوه ئاشکرا بکه: ههرا بۆیه به رووتان پیدهکهنم، پیکهینی بهزایی خۆم!

له بهر ئهوه تهونۆکهکهتان دهپسینم ههتا رقتان ئیوه له کونی درۆتان درکیشی، ههتا تۆلهکهتان له پشتی وشه «عهدالته» هوه دهرپهپهته دهرهوه.

چونکه، **رسکانی مرۆف له تۆله**، پردیکه بۆ بهرزترین هیواکانی من و پهلهکهزیرینهیهکه له پاش تۆفانه درێزخایهنهکان.

بهلام، بيشک، ههلهپهزهکان جگه لهوه دهخوازن و دهگهڵ یهک وهها ددوین «عهدالته لای ئیمه ههرا ههوهیه که تۆفانی تۆلهمان دونیا داگری.»

ههلهپهزهدلان لای خۆیان وهها سویند دهخۆن: «تۆله له ههموو ئهوانه دهکهینهوه که دهگهڵ ئیمه بهرابهر نین و جوینیان پیدهدهین -

ناوی ئاکارباشی لهوه بهدوا ویستی بهرابهری دهبی و ئیمه به دزایهتی ههرا شتیکی دهستهلاتدار هاوارمان بهرز دهکهینهوه!»

ئههی موعیزهکهرانی بهرابهری، شیتایهتی زۆردارانیهی بیدهستهلاتی، ئاوا له دهروونی ئیوهوه بۆ «بهرابهری» هاوار بهرز دهکاتهوه. شاراوهرترین ههوهسی زۆرداریی ئیوه ئاوا خوی له وشهگهلی ئاکارباشی دا دهپچیتهوه.

خوځوازیی بریندار کراو، ئیرهیی سهرکوټکراو، لهوانهیه خوځوازی و ئیرهیی باوکهکانتان بی که له دروونی ئیوه دا وهک گر و شیتایهتی تۆله بلایسهی دی.

ئوهی که باوک بیدهنگی لیکرد، له کور دا دیتته سهر زمان و زورجار کورم به درکینهری رازی باوک بینوه.

مینای ئیلهام پیدههرکانن: بهلام دل نیه که ئیلهامیان ددهاتی - تۆلهیه. و کاتیک وردبین و سارد دهنهوه، ئیرهییبه که وردبین و ساردیان دهکاتهوه، نه ئهقل.

ئیرهییان ئهوان بهرهو ریبازی بیرکهروههکانیش دهب؛ نیشانهی ئیرهییان ئهوهیه که ههمیشه گهلیک دوور دهرون: ههتا ئهوه جیه که له ئاکام ماندووویهتیان بو خوئی دهبی له سهر بهفر بخوائی.

له هر گازندهیهکیان زایهلهی تۆله ههلهدهستی و له هر پهسنیکیان دا نازاریک ههیه. قازی بوون بو ئهوان هوئی رزگارییه.

بهلام، هاورپییانی من، ئیوه ئاوا پهند ددهم: پروا مهکهن به وانهی که هانهی سزا دانهوهیان تیدا بههیزه!

ئهوانه خهلیکی بهد رهگهز و بهد بنهچهکهن؛ و له سیمایان دا جهللاد و سهگی شوین ههنگر خو دهنوینی.

پروا مهکهن بهوانهیه که زور باسی دادخوازی خویان دهکهن! به راستی، رهوانی ئهوان تهنیا هر له ههنگوین بهتال نیه!

کاتیک خویان به «پیاوچاکان و دادخوازان» دابنن، له بیرتان بی که ئهوانه بو فهرسی بوون شتیکیان کهم نیه، جگه - دهستهلات!

هاورپییان نامهوی تیکهلاوی خهلیکی دیکه بم یا ئهوه که من له جیات یهکی دیکه دابنن.

هی وا ههمن که ئاموتهکانی من لهمهپر ژیان موعیزه دهکهن کهچی ههر ئهوده موعیزهکه رانی بهرابهرین و ههلهپهزه.

ئهگه ئهه جالجالوکه ژارداران هه ئهوده م که له کونهکانیان دا دانیشتون و پشتیان له ژیان کردوه، به قازانجی ژیان قسه دهکهن، بو ئهوهیه که دهیانهوی لهه ریگایهوه زهره بگهیهنن.

دهیانهوی لهه ریگایهوه زهره لهوانه بدن که نووکه دهستهلاتیان به دهستهوهیه: چونکه ئهوان بو موعیزه ی مهگ له ههموو کهس ئامادهترن.

ئهگه جگه لهمه بوایه، ههلهپهزهکان شتیکی دیکهیان فیتر دهکرد: و ئهمانه هر ئهوانه که روژگاریک باشترین خراپوینژان و باشترین کافرسووتینه رانی دونیا بوون.

نامهوی من دهگهلهه موعیزهکه رانهی بهرابهری تیکهلاو بکهن یان له جیات ئهوانم دابنن، چونکه عهدهالت وهها به من دهلی: مروقهکان بهرابهر نین.

و بهرابهریش نابن! ئهگه جگه لهمه م گوتبا ئهونیم به بهرزه مروف چی لیدههات؟

ئهوینی گهوهری من، من وهها وهقسه دینی: له هزار پرد و کویرهی دهبی بهرهو داهاتوو هیرش بین و له نیوانیان دا شهر و نابهرابهری بهرگرتوو تر بی.

به دوژمنایهتیهکانیان دهبی خهیا و تاپوکان ساز بکهن و هاورپی خهیا لهکان و تاپوکانیان دهگهلهه گهورهترین شهریان ههلاسیتن!

چاک و خراب، دهوله مهند و ههژار، ژیردهست و بالادهست، و ناوهکانی دیکه ی بایهخهکان: ههموویان دهبی چهک و نیشانهکانی تهقهتهق بن، ههتا ژیان له هر کاتیک دا به سهر خوئی دا زال بی.

ژیان دهیهوی به ئهستوون و پهیزهکانهوه خوئی بهرهو بهرزایی ههلیکی! ئهوه دهیهوی له شوینه دوورهدهستهکان و ئهوپهترهوه پروانی، بو لای جوانیه ههست بزوینهکان - لهبهر ئهوه پیویستی به بهرزاییهکان ههیه!

لهبهر ئهوه که پیویستی به بهرزایی ههیه، پیویستی به پلیکان و به دژایهتی پلیکان و وهسهرکهوتوان ههیه! ژیان دهیهوی وهسهرکهوی و له کاتی وهسهرکهوتن دا به سهر خوئی دا زال بی.

پروان، هاورپییانی من! ئیره کونی ههلهپهزهیه، ویرانهکانی په رستگایهکی کون سهری ههلهداوتهوه - نووکه لهو چاوه گهشانه پروان.

ئوهی که روژگاریک لیره بیر و باوهری خوئی به بهرد له سهر یهک ههلیکی، هر وهک زانترین خهلیک رازی ژیانی دهزانی.

ئهو لیره دا به سانترین کینایه فیрман دهکا که له جوانیش دا جهنگ و

نابەرaberی و شهر له سەر دەستەلات و مەزن دەستەلاتی هەیه .

گومبەز و تاق لەم زۆرهوانیه دا چ خودایانه تیک دەشکین: چلۆن به سێبەر و رووناکی دهگەڵ یەک تێدەکووشن، ئەم تیکۆشەرە خوداشیوانە .

هاورپییانی من، وەرن ئیمەش، وەها جوان و دلنیا، دوژمن بین! وەرن وەک خودا **دزی** یەک تیکۆشین!

هاوار! هەلەپەزە، دوژمنی کۆنم، بە منیەو دا! خوداشیوێ و جوان و دلنیا بە ئەنگوستمیەو دا!

ئەو بیر دەکاتەو: «سزا و عەدالەتیک دەبێ له ئارا دا بی! ئەو نابێ لیترە به خۆرای گۆرانی به دوژمنیک هەلبێ!»

نادی، ئەو تۆلەیی ستاندهو! هاوار که نووکه ئەو رهوانیشم به تۆلەکیهوه تووشی سەرەگیژە دهکا!

بەلام، هاورپییان، بۆ ئەووی تووشی سەرگیژە **نەبم**، به توندی من لەم ئەستوونە ببەستنهوه: پیم خوشره که «پیرۆزی ئەستوون نشین» بم هەتا گێژەلووکهیهکی تۆلە .

به راستی، زهردهشت نه گردهلووله و نه گێژەلووکه و: ئەگەر سەماکەرە، قەت هەلەپەزەیی سەماکەر نیه!

وهه‌های گوت زهردهشت.

سەبارەت بە فرەزانە ناو‌دارەکان

ئێوه فرەزانە ناو‌دارەکان هەموو خزمەتکاری خەلک و خورافەکانی خەلک بوون - نه خزمەتکاری راستەقینه! دروست له بهر ئەوهیه که ریزتان لێدەگرن .

هەر له‌بەر ئەوه بهرگه‌ی بیئیمانی ئێوه ده‌گرن، چونکه ئەمه لای خەلک گالته و جەفەنگیکه . خواجه بهری غولامه‌کانی خۆی ئاوا به‌رده‌دا و ته‌نانه‌ت به زماندریژیشیان خۆی ده‌خافلینی .

به‌لام ئەوهی که خەلک لپی بیزارن، هەر وەک سەگ له گورگ، ئازاده گیانیکه دوژمنی به‌ند و په‌ته‌کان، نه عیباده‌تکه‌ریکی لێره‌وارنشین .

خەلک هەمیشە دەرپەراندنی ئەو له لانه‌که‌ی به «هەستی راستی و دروستی» ناو ده‌بن؛ و هیشتاش سه‌گه هه‌ره تیزکه‌لپه‌کانیانی تیبه‌رده‌دن .

چونکه «راسته‌قینه له‌و شوینه‌یه که خەلکی لێیه! هاوار، هاوار، له‌و که‌سه‌ی که به‌ دوا‌ی دا وێله» له‌ کۆنه‌وه وه‌هایان له‌ جار داوه .

ئێوه ویستوتانه که خەلکی خۆتان له‌بەر ریزیک که دایده‌نین، به‌ بهر هەقیان دا‌بنین، و ئەمەتان به «ویستی راستەقینه» ی خۆتان داناوه، ئێوه فرەزانە ناو‌دارەکان!

دل‌تان هەمیشە به‌ خۆی گوتوه: «من له‌ ئێو خەلک راپه‌ریوم: ده‌نگی خوداش له‌ وێوه به‌ من گه‌یشته‌وه .»

ئێوه وه‌کیله‌کانی خەلک، هەمیشە وه‌ک که‌ر، که‌لله‌ره‌ق و فیله‌زان بوون . گه‌لێک ده‌سته‌لاتدار بۆ چاکتر لیخوری‌نی خەلک جاشه‌که‌ریک - فره‌زانیکی ناو‌دار - ی وه‌پیش ئەسه‌په‌که‌ی خۆی داوه .

نووکه ده‌مه‌وێ که ئێوه فره‌زانە ناو‌داره‌کان له‌ کۆتایی دا که‌ولێ شی‌ر به‌ یه‌کجاری له‌ خۆتان فری دەن!

که‌ولێ نیچیریکی کیوی، ئەو که‌ولە به‌ نه‌قش و نیگاره، و یالی لی‌کۆله‌ران، پشکینه‌ران، سه‌رکه‌وتوان!

ئاخ، من ئەوه‌سه‌ به «شاره‌زای راستەقینه» داده‌نیم که به‌ره‌و سارای بیخودا ده‌چێ و دلێ ریزدانه‌ری خۆی ده‌شکینی .

ئەو له‌ نیوان ره‌لمه‌ زه‌رده هه‌لقراوه‌کانی به‌ر هه‌تاو، ره‌نگه به‌ زمانی تینوو نیگایه‌ک له‌ دورگه‌ پر کانیاوه‌کان بکا، له‌وێ که زیندوه‌کان له‌ ژیر داره‌ ره‌نگ تاره‌کان ده‌حه‌سینه‌وه .

به‌لام تینوایه‌تی وای لیناکا که بجیتته‌ ریزی ئەم هه‌ساوانه‌وه، چونکه له‌و شوینه‌ی سارا که ئاوه‌دانی هه‌یه، بوته‌کانیش هه‌ن .

ویستی شی‌رانه‌ی خۆی به‌مجۆره‌ ده‌وێ: برسی، در، ته‌نیا، بیخودا .

ئازاد له‌ به‌ختیاری به‌نده‌کان، رزگار له‌ خودا و په‌رسته‌نه‌کان، بی‌ترس و ترسناک، مەزن و ته‌نیا: به‌مجۆره‌یه ویستی شاره‌زایانی راستەقینه .

شاره‌زایانی راسته‌قینه، نازاده گیانه‌کان، هه‌میشه له بی‌اوان ژیاون و سه‌رۆکی بی‌اوان بوون؛ به‌لام فره‌زانه ناوداره‌کانی خوڤ له‌وه‌ر، ئەم گیانله‌به‌ره باره‌به‌رانه، له شاره‌هکان ده‌ژین.

چونکه هه‌میشه وهک که‌ر داشقه‌ی **خه‌لک** راده‌کیشن.

وا نیه که له‌م کاره‌یان تووره‌بم: به‌لام ئەوانه هه‌میشه له‌به‌ر چاوم خزمه‌تکار و لغاوی کراون، هه‌ر چه‌ند که به لغاوی زی‌نه‌وه بتروسکینه‌وه.

گه‌لێک جارێن خزمه‌تکارانیکی باش و به‌نرخ بوون. چونکه ئاکارباشی وه‌ها ده‌لێ: ئەگه‌ر پێویسته که خزمه‌تکار بی، که‌سێک بدۆزه‌وه که پتر له هه‌موو که‌س پێویستی به خزمه‌تی تو هه‌بێ!

«به خزمه‌تکاریکی وهک تو، گیان و ئاکارباشی خاوه‌نه‌که‌ت هه‌لده‌دا و تو خوڤت ده‌گه‌ل گیان و ئاکارباشی ئەو هه‌لده‌ده‌ی!»

به راستی، ئێوه فره‌زانه ناوداره‌کان، ئێوه خزمه‌تکارانی خه‌لک، خوڤتانه ده‌گه‌ل ئاکارباشی خه‌لک هه‌لتان داوه - و هه‌روه‌تر خه‌لکیش به‌بۆنه‌ی ئێوه‌وه! ئەوه‌ی بۆ سه‌ربلندی ئێوه ده‌لێم!

به‌لام، له روانگه‌ی منه‌وه، ئێوه ته‌نانه‌ت به ئاکارباشیه‌کانتانیشه‌وه هه‌ر وهک خه‌لک: خه‌لک، به‌چاوی که‌م سۆمایانه‌وه؛ خه‌لک، که نازانن **گیان** چیه!

گیان هه‌ر ئەو ژیانه‌یه که خوڤی ری ده‌باته نیو ژیانه‌وه! به ره‌نجی خوڤی زانایی خوڤی پتر ده‌کا - پێشتر ئەوه‌تان ده‌زانێ؟

به‌ختیاری گیان ئەوه‌یه: وهک گیاندارێ قوربانی چه‌ورکراو و له فرمیسی خوڤ دا پیرۆز بوون - پێشتر ئەوه‌تان ده‌زانێ؟

کوێرایێ کوێر و ده‌ست کوتانی ئەو له کاتی رویشتن دا ده‌بێ نیشانده‌ری هی‌زی هه‌تاویک بێ که ئەو تیی روانیوه - پێشتر ئەوه‌تان ده‌زانێ؟

هه‌لسه‌نگینه‌ر ده‌گه‌ل کیو، فی‌ری ساز کردن ده‌بێ! راگوێزتنی کیوه‌کان بۆ گیان کاریکی وه‌ها دژوار نیه - پێشتر ئەوه‌تان ده‌زانێ؟

ئێوه ته‌نیا ئاورینگه‌کانی گیان ده‌ناسن، به‌لام ئێوه نه‌ ئەو سندانه‌ی که خوڤه‌تی، و نه بێرهممی کوتکه‌هه‌ی، نابین!

به راستی، غرووری گیان نانس. به‌لام به‌رگه‌ی خوڤ به‌که‌م دانانی گیان ته‌نانه‌ت که‌متر [له غروورکه‌شی] ده‌گرن، ئەگه‌ر جاریک بیه‌وی و زمان بێ.

ئێوه قه‌ت شایانی ئەوه نه‌بوون که گیانی خوڤتانه له چاله‌به‌فریک باوین: چونکه بۆ ئەم کاره ئەوه‌ند که پێویسته داغ نین! له‌به‌ر ئەوه له چی‌ژی ساردی ئەویش بێناگان.

به‌لام کردارتان له هه‌موو کاره‌کان دا وه‌هایه که ده‌لێی ده‌گه‌ل گیان گه‌لێک ئاشنان؛ و گه‌لێک جار فره‌زانیتان کردۆته هه‌ژارخانه و نه‌خوڤخانه‌یه‌ک بۆ شاعیره خراپه‌کان.

هه‌لۆ نین: بۆیه به‌ختیاری به سامی گیانتان به‌تاقی نه‌کردۆته‌وه. ئەوه‌ی که بالنده نیه وا باشته‌ر که له به‌رزایی هه‌ل‌دیره‌کان هی‌لانیه‌ی چی نه‌کا.

ئێوه شیه‌وتین: به‌لام هه‌ر زانستیکی قوول، سارداوی پێ دا ده‌روا: ژورووتین کانیاه‌کانی گیان ساردی ساردن و فینک که‌ره‌وه‌ی ده‌سته گه‌رمه‌کان و ده‌ستی مرۆقه کاره‌که‌ره‌کانه.

ئێوه فره‌زانه ناوداره‌کان، به‌ریز و به‌پشتیکی قینه‌وه ده‌وه‌ستن! هی‌چ بایه‌ک و ویستیکی به‌هیز ئێوه له چی هه‌لناکه‌نی.

ئایا باسپیریکی خړ و هه‌لمساو و به‌کوته‌کووتان له‌به‌ر ته‌وژمی با دیوه که به سه‌ر ده‌ریا دا ده‌روا؟

فره‌زانیم وهک باسپیریکی به‌کوته‌کووت له‌به‌ر ته‌وژمی گیان، به سه‌ر ده‌ریا دا ده‌روا - فره‌زانیی تو‌ری من!

به‌لام ئێوه خزمه‌تکارانی خه‌لک، ئێوه فره‌زانه ناوداره‌کان، چلۆن ده‌توانن ده‌گه‌ل من ده‌رچن؟

وه‌های گوت زه‌رده‌شت.

سترانی شهو

شهوه: نووکه کانیاوه ههلقولاوهکان هه موویان دهنگ بهرترتر قسه دهکهن.
رهوانی منیش وهک کانیاویکی ههلقولاو وایه.

شهوه: نووکهیه که سترانی ئهویندارهکان تیگرا له خه و رادهپه پرن. رهوانی
منیش سترانی ئهوینداریکه.

شتیکی بیقه رار و نا ئارام له من دایه که دهیه وئ وه دهنگ بی. تاسه ی
ئهوینیک له من دایه که به زمانی ئهوین دهوئ.

من نوورم، ئاخ، بریا شهو بام! بهلام ئه مه ته نیایی منه که منی له نوور دا
نوقم کردوه.

ئاخ، بریا تار و شهورنگ بام! ئه ودهم دهمزانی که چلۆن مهکی نوور بمژم!
ئافه رین به ئیوهش ده لیم، ئیوه هه سپره چووکه به جریوه جریوهکان و گول
هه سپرهکانی سه ره وه! له دیاری نوورتان دهبا شاد بوویام.

بهلام من له نووری خووم دا ده ژیم، من ئه و پرشنگانه ده نووشمه وه که له من
ده بنه وه.

دهگه ل به ختیاری ستینه ران بیگانه م و گه لیک جار به خه یالم دا هاتوه که ده بی
دزین له ستاندن پیروتر بی.

دهستبه تالیم له وهیه که دهسته کانم قهت له به خشینه وه ناوهستن، ئیره ییم
له وهیه که چاوه چاوه روانهکانی ئه و ده بینم و شه وه روونا کهکانی تکای.

هاوار له چاره رهشی به خشینه ران! هاوار له گیرانی هه تا وه که م! هاوار له
تاسه ی دوا ی تاسه باری! هاوار له برسایه ته ی دوا ی تیری!

ئه وان له من دهستین: بهلام ئایا دهستم به رهوانهکانیان رادهگا؟ له نیوان
دان و ستان دا هه لدریکه؛ و له ئاکام له سه ر چووکتیرین هه لدریش ده بی پردیک
لیدری.

له جوانییم برسایه تیه که سه ر هه لده دا: پیمخوشه ئه وانیه که نووریان به
سه ر دا ده پرژینم ئازاریان بدهم؛ پیمخوشه له وانیه که دیاریم پیداون بدم -

وهها برسی به دخوازییم.

کاتیک دهستیک بق لام دریز دهکری، دهستم دهکیشمه وه و ده وهستم؛ وهک
ئاوه لدریک که تاویک له هه لدرانی ده وهستی - وهها برسی به دخوازییم.

پراییم له بیری وهها تو له یه ک دایه: وهها به دفه رییه ک له ته نیاییم بق ده ره وه
هه لده قولی.

به ختیارییم له به خشینه وه ی به خشینه وه دا مرد؛ ئاکارباشیم له پرایی خو ی
وه گیان ها توه!

ئه وه ی که هه میسه ده به خشیته وه له مه ترسی ئه وه دایه که شه رمی له کیس
بدا. ئه وه ی که هه میسه ده به شیته وه، دل و دهستی له به شینه وه ی هه میسه یی،
پینه ی ده به ستی.

چاوه کانم ئیدی له ئاست شه رمی گه داکان فرمیسک هه لئاوه ریین؛ دهستم له وه
زورتری لیها توه که هه ست به له رزینی دهسته پر کراوه کان بکا.

فرمیسکی چاوه کان و به زه ی دلم چوونه کوئ؟ ئه ی ته نیایی گشت
به خشینه ران! ئه ی بیدهنگی گشت دره وه شینه ران!

گه لیک هه تاو له فه زای بو ش دا له خول دان: به نووری خو یان ده گه ل تاریکی
ده دوین - ده گه ل من بیدهنگن.

ئاخ، ئه وهیه دوژمنایه تی نوور ده گه ل نوورانی: ئه و بیبه زه یانه له سه ر جه غزی
خو ی ده گه ری.

ده گه ل ئه وه ی که نوورانیه له قوولایی دلپه وه بیدادگه ره، سارده له ئاست
هه تا وهکان دا: هه ر هه تاویک وهها ده گه ری.

هه تا وهکان مینای تو فان له سه ر جه غزی خو یان ده فرن: ئه وهیه گه ریان، دریزه
به ویستی بیوچانی خو یان ده دن: ئه وهیه ساردییان.

ئاخ، ئه مه ئیوه ن، ئیوه تاره کان، ئیوه شه وه رنکه کان، که گه رما له
نوورانیه کان وه رده گرن! ئاخ، ئه مه ئیوه ن که له گوانی نوور شیر و هه وینی گیان
ده خو نه وه!

ئاخ، ده وره بیه رم سه هۆله و سه هۆله بندان دهستم ده سووتینی! ئاخ، له من دا

تینوایه تییه که تینووی تینوایه تی نیوه!

شهوه: مخابن که دهبی نور بم! و تینووی شته شه ورهنگه کان! و ته نیایی!

شهوه: نووکه تاسهم وهک کانیاویک له منه وه دهده لی. تینووی قسه کردنم.

شهوه: نووکه کانیاوه هه لقلو لاهه کان هه موویان دهنگ به رزتر قسه دهکهن. رهوانی منیش وهک کانیاویکی هه لقلو لاهه وایه.

شهوه: نووکه یه که سترانی ئه وینداره کان تیگره له خه و راده پهرن. رهوانی منیش سترانی ئه وینداریکه.

وهه ای گوت زهردهشت.

سترانی سهما

ئیاره یه که زهردهشت دهگه ل مریده کانی به نیو لیره وار دا تیده پهری و هه روا

که له کانیاویک دهگه را، برهوانه، ری ده میترغوزاریکی بژوین کهوت که دار و

دهوهن په رزینیان له دهوری دابوو: کیژگه له سه میرگ پیکه وه هه لده پهرین.

دهستبه جی کیژگه که زهردهشتیان ناسیه وه، دهستیان له هه لپه رین هه لگرت.

به لام زهردهشت به روویه کی دۆستانه وه بۆ لایان چوو و ئه م قسانه ی گوت:

«له هه لپه رین مه وهستن، کیژه نازهنینه کان! نه کایه تیکده ریکی چاویس بۆ

لاتان هاتوه و نه دوژمنیکی کیژگه ل.

من له به رابه ر شهیتان دا، لاگری خودام، چونکه شهیتان

«گیانقورسی» یه. که وایه، ئه ی سووک پیتیان، من چلۆن ده توانم دوژمنی سهمای

خودایانه ی نیوه بم؟ یا دوژمنی پتی کیژگه لان به گوپزینگه جوانه کانیانه وه؟

راسته که من لیره واریکم و شهویک له داره تاره کان. به لام ئه وه ی له تاریم

نه ترسی، له ژیر سهروه کانم جاره گولی سووریش ده بینیته وه.

ههروه تر ئه و خودا بچووکه ش که کیژگه ل له هه موو کهس پتریان خو ش دهوی.

ئه و له په نا کانی به چاوه لیک نراوه کانی، ئارام خه وتوه.

به راستی، ئه م ته وه زه له، به روژی رووناک لپی خه وتوه! له وانه یه زۆر وه دوا ی

په پوله کان که وتبی!

سهما که ره جوانه کان! له من تووره مه بن ئه گه ر خودا بچووکه که هه ندیک

ته می بکه م! رهنگه هاوار بکا و بگری - به لام گریانه که شی پیکه نینییه!

ئه و به چاوی به فرمی سکه وه بۆ سهمایه ک بانگتان دهکا: و من خو م بۆ

سهما که سترانیک ده لیم:

سترانیک بۆ سهما و فریک بۆ «گیانقورسی»، سه رترین و توانا ترین شهیتانم،

که ده لین «سه رۆکی دنیا» یه.

ئه وه یه ئه و سترانه ی که زهردهشت کوتی، ئه وده م کوپیدۆ و کیژگه ل پیکه وه

هه لده پهرین:

ئه ی ژیان! به م زوانه روانیمه چاوت و دهنگوت له قوولایی بیپه ی دا نو قم بووم.

به لام تو به قولایی زپرن منت هه لکی شاره و کاتیک تو م به بیپه ی دانا،

گالته جارانه به من پیکه نی.

گوتت که «قسه ی گشت ماسیه کان هه ر ئه وه یه؛ ئه وه ی که خو یان نه پیتون

نایپوری.

به لام من ته نیا خو ده گۆرم و درم و به گشتی ژنیکم و بی هیج

ئاکارباشیه ک:

ئه گه رچی نیوه پیاوگه ل من به «قوول» یا «وهفادار» یا «هه رمان» یا «به پیج

وپه نا» ناو ده بن.

به لام نیوه پیاوگه ل هه میسه ئاکارباشی خو تان به من ده به خشن - ئاخ، نیوه

ئاکارباشان!

وهه پیکه نی ئه م ژنه سه یر و سه مه ره؛ به لام من هیچکات باوه رم به ئه و و

پیکه نینه که ی نیه، هه ر کات که به خراپه له خو ی ده وی.

کاتیک به سه رسورماوی ده گه ل فره زانیی تو رم ده دوام، ده ره لبوو و گوتی:

«تۆ ده خوازی، تۆ تاسه باری، تۆ ئه وینداری - ته نیا له به ر ئه وه یه که به ژیان

هه لده لیتی.»

به تووره ییه وه و لامم داوه و راستیم ده گه ل فره زانیی ده ره لبووم باس کرد؛ و

مرۆف ئه وده م تووره تر و لامه که ی ده داته وه که ده گه ل فره زانیی خو ی «راستی»

به هر حال، رووداوی ئيمه سی کهس وهایه: به گیان و دلوه ته نیا ژيانم خوش دهوی - و به راستی، نهو دم که لئی بیزارم، له هه موو کاتیک پترم خوش دهوی!

به لام نه وه که فره زانییم خوش دهوی، و بگره گه لی جار زورم خوش دهوی، له بهر نهو هیه که من زور وه بیر ژیان ده خاتوه!

نهو چاوه کانی ژیان و پیکه نینه کهی و ته نانهت قولایی زیننی ماسی گرتنیسی ههیه: من چم له دست دئی کاتیک نهو دوانه وه ها وهک یهک دهچن؟

کاتیک ژیان روژیک له منی پرسى: «نهم فره زانییه ئیدی کییه؟» به تاسه بارییه وه پیم گوت: «ناخ، ئادی! فره زانی!

به لام مروف تینووی نهو وه تینوایه تی ناشکی. له پشت په چه کانه وه سهیری دهکا، به توپ راوی دهکا و ده بگری.

ئایا نهو جوانه؟ چوو زانم! به لام پیرترین که پوره کانیسی له داوی دهکون.

خوگور و لاساره: گه لیکم دیوه لیوی بگه زئی و به پیچه وانه ی رهوتی موویه کانی شان به قژی دایینی.

له وانیه به دزات و دروین بی و به هر حال ژنه: به لام کاتیک به خراپه باسی خوئی دهکا له هه میسه دلرفینتر دهبی.

کاتیک نهم قسه یه م به ژیان گوت، که نینیکی گالته جارانه ی کرد و چاوه کانی قووچاند و گوتی: «باسی کی دهکهی؟ بیشک من؟

به لام نه گهر راستیسی بکهی، ئایا رهوایه که به رهو رووم ئاوا بلئی؟ که وایه، له فره زانیشت شتیک بیژه!»

ناخ، نهی ژیانی نازین، نهو دم جاریکی دی چاوه کانت هه لئناوه و گوئی جاریکی دی له قولایی بییهی دا نوقم بوومه وه.

وه ها سترانی بیژت زهردهشت. به لام کاتیک هه لپه رین ته واو بوو و کیژگه ل رویشتن، غم دایگرت.

له ئاکام گوتی: ماوهیه که هه تاو ئاوا بوه، میرگ شیداره و له لای لیپه وهاره وه

شتیکی نه ناسیاو له دهووبه ری منه و تیمر اماوه. چی؟ هیشتا هر زیندووی، زهردهشت؟

بو؟ بوچی؟ له کام ری؟ بو کوئی؟ کوئی؟ چلون؟ دیسان زیندوو مانه وه گه وجایه تی نیه؟

ناخ، هاوړیانی، تاریکانه که وه ها له دهروونم ده پرسى. له په شتیویم ببورن!

تاریکان داهاتوه: بو داهاتنی تاریکان لیم ببورن!

وه های گوت زهردهشت.

سترانی ناشتن

له وپیه دورگه ی گوړستان، دورگه ی خاموش؛ له وپیه، گوړه کانی لاو هتیم! دهه وی بو وینده ری تاجه گولیکی هه میسه سهوزی ژیان ببه م.

به وه ها ته مایه ک له دل دا، ده ریام برپوه.

نه ی خه یال و ئیلهامه کانی لاو هتیم! ئیوه نه ی گشت نیگا کانی نهوین، نه ی ساته کانی لاو هتی! چ زوو لیم تیپه رین! ئیمرق ئیوه وهک مردووکانم وه بیر دینمه وه.

له لایه ن ئیوه نازیزترین مردووکانم عه تریکی خوش به رهو من دی، عه تریکی دلکه رهوه و فرمی سکینه ر. به راستی که دلی ده ریوانی ته نیا دهه ژینی و دهیکاته وه.

هیشتا هر منم خه نیترین و ئیره یی پیکینه رترین کهس - من، نهو ته نیاترین کهسه! چونکه من روژگاریک ئیوه م هه بوو و ئیوه ش هیشتا منتان هه یه: پیم بلین، بو کی وهک من وه ها سیوگه لیکی سوور له دار وه ریون؟

من هیشتا ش میراتبهر و خاکی نهوینی ئیوه م و به یادی ئیوه به ئاکارباشیه رهنگاوړهنگه خوړسکه کانم چروئی ده رده کهم، نه ی نازیزترین که سانم!

ناخ، ئیمه بو نه وه ئافرا بووین که له لای یه که باین، نه ی نه مگدار، مو عجیزه ی غه رب؛ ئیوه نه وهک بالنده تاراوه کان بو لای من و تکام هاتن، نا، ئیوه هه ره وهک

بروای پیکراوه کان بۆ لای ئەم بروای پیکراوه هاتن.

ئادی، ئیوه که وهک من بۆ ئەمەگداریی و هەرمانه تیه ناسکه کان ئافرابوون، ئایا نووکه له بهر بیئمه گیتان به بی ئەمەگتان ناو بهرم، ئیوه دهمه کان و ساتهکانی خودایی؟ هیشتا ناویکی دیکه بۆ ئیوه ناناام.

به راستی، چ زوو مردن، ئیوه کوچکردوه کان. به لام نه ئیوه له من راتان کرد و نه من له ئیوه: ئیمه گوناهیگمان نیه ئەگەر دهگه ل یهک بیئمه گیمان کردوه.

بۆ ئەوهی که من بکووژن، ئیوه یان خنکاند، ئیوه مه له خووشخوانهکانی هیواکانم! ئادی، به دخوازیی هه میسه بۆ لای ئیوه، ئیوه ئازیزترین کهسانم، تیر داویژێ - ههتا دلای من بیکی!

و پیکای! ئیوه هه میسه دل به ندرتین کهسانم بوون و مال و دهسکهوت و سامانی من: **له بهر ئهوه** دها جوانه مه رگ بووبان و ئەویش زۆر زوو!

ئهو تیری بۆ لای ناسکتین شتی که شکم دهبرد هاویشته، به رهو ئیوه که پیستتان به نه رمی په ر بوو، یان باشتر بلیم، وهک بزه یه که که به نیگایه که بمری! به لام، دهمه وئ ئه و قسه یه به دوژمنه کانم بلیم: ته واوی جه نایه تهکانی مرووف له به رابه ر ئەوهی که ئیوه دهگه ل منتان کرد هیچ نین؟

کاریکتان دهگه ل من کرد خرابتر له هه ر جه نایه تی که، ئیوه ئەو دهست نه که وتوو یه تان له من وه رگرت - به ئیوه وه ها ده لیم، به ئیوه دوژمنه کانم!

ئیوه ئاواتهکانی لاوه تی و ئازیزترین موعجیزهکانی منتان کوشته! ئیوه ئاوالهکانی یاریم، ئەو گیانه شادانه تان له من وه رگرت! به یادیان ئەم تاجه گوله داده نیم و ئەم تووک ونفرینه!

تووکتان لی بی، دوژمنه کانم! ئیوه هه رمانه تی منتان کورت کرده وه، وهک دهنگی که که له شهوی سارد دا بشکی! ئەو وهک زیته ی نیگایه که له چاوهکانی خودایی وه، ته نیا بۆ لای من هاتبوو.

جاریک پاکسیم له دهمیکی پیروژ دا وه های به من گوت: «بوونه وه ران ده بی گشتیان بۆ من خودایانه بن.»

ئهو دهم ئیوه به تا پۆ چه په له کانتان هی رشتان بۆ سه ر من هینا، ئاخ، ئەو دهمه پیروژه نووکه بۆ کوئی رای کردوه؟

«گشت روژهکان ده بی بۆ من پیروژ بن» - فره زانیی لاوه تیم روژی که وه های گوت: به راستی، ئەمه قسه یه که بوو له لایه ن فره زانییه کی شادخاوه وه!

به لام ئیوه دوژمنه کانم شه وه کانتان دزیم و به عه زابی شه ونخوونیی تان فروشت: ئاخ، ئەو فره زانیه شادخاوه بۆ کوئی رای کردوه؟

سه رده مایه که، مه یلی فال گرتنه وهی به ختم به مه لان هه بوو؛ به لام ئیوه کونده غولیکتان له سه ر ری دانام، نیشانه یه کی شووم. ئاخ، ئەو تکا شه رمنه م بۆ کوئی رای کردوه؟

روژگاری که سویندم خوارد که چاوپووشی له هه موو بیژیک بکه م. ئەوه دم ئیوه خزم و کهس و هاوساکانی منتان کرده سووره کوانیکی به کیم. ئاخ، ئەو سوینده هه ره نه جیبه م بۆ کوئی رای کردوه؟

سه رده مایه که هه ره که کویران به ریگا پیروژهکان دا ده رویشتم؛ ئەوه دم ئیوه زیانی خرووتان هاویشته سه ر ری پیاوی کویر: و نووکه ئەو ریبازه کوئه بیژی هه لده ستین.

کاتی که دژوارترین کارم ته واو کرد و جه ژنی سه رکه وتنی زال بوونهکانی خۆم گرتبوو، ئەوانه ی که منیان خووش دهویست ناچارتان کردن هه تا هاوار بکه ن که من پتر له هه ر که سیکی دی ئازارم پیگه یاندوون.

به راستی، کارتتان هه ر ئەوه بوه: ئیوه باشترین هه نگوین و دهسکهوتی باشترین هه نگهکانی منتان تال کردوه.

هه میسه بیچاو و رووترین گه دا کانتان بۆ لای دهست ئاوه له ییم نارده وه. هه میسه بیشه رمه چاره سه ر نه کراوه کانتان له دهوری به زه بیی من کو کردۆته وه. ئاوا ئیمانی ئا کارباشیتان بریندار کردم.

کاتی که پیروژترین شتم بۆ قوربانی دانا، «دیناریی» ئیوه دهسکهوتی چه ورتترین دیارییهکانی له په نا دانا: وه ها که پیروژترین شتم له دووکه لی چه وریی ئیوه دا خنکا.

روژی که ویستم وه ها سه ما بکه م که قهت نه مکرده بوو: سه مایه کی به رزتر له هه موو ئاسمانه کان؛ ئیوه خووشه ویستین سترانیژی منتان فریو دا.

ئهو دهم ئەو هه وایه کی غه مین و به سوۆزی دهست پیکرد: ئاخ، ئەو وهک

شەپپووریکى دەنگ ناخۆش گوئی ئازار دام!

ئەى سترانىيىژى جەنايەتكار، ئەى ئامرازى بەدخوازى، ئەى بىگوناھترىن! من ئامادەى باشتىرىن سەماى خۆم بووم كە تۆ بە دەنگەكانت دلخوازت كوشتىم!
تەنبا لە سەما داىە كە من دەزانم چلۆن بە ئىشارە لە بەرزترىن شتەكانم بدویم - و نووكە بەرزترىن ئىشارەم لە دەست و پىيەكانم دا نەوتراو ماونەتەوہ!
بەرزترىن هيوام نەوتراو و بەرنەدراو ماونەتەوہ! و خەيال و ئاواتەكانى لاوہتىم ھەموو مردوون.

چلۆن توانيومە بەرگەى ئەوہ بگرم؟ چلۆن لەم برىنانە تىپەرىم و بە سەريان دا زال بووم؟ چلۆن رەوانم جارىكى دى لەم گۆرۈانە ھەستاوہ؟

ئادى، شتىكى برىن ھەلنەگر و دە گۆرۈنەچوو لە من داىە، شتىكى رەوہزىكىن، كە پىيدەلەين **ويستى من**. ئەو بىدەنگ و بىئالوگۆر بە نىوان سالەكان دا تىدەپەرى.

ئەو، ئەو ويستە تەمەندارەم، بە پىيەكانى من رىي خۆى دەبرى؛ ئەندەروونى دل پتەو و نەمرە.

تەنبا پاژنەم برىن ھەلنەگرە. ھىشتا ھەر زىندوى و ھەر ئەوہى كە ھەبووى، ئەى سىپوورتىن! ھىشتاش ھەموو گۆرەكان دەدەپەوہ و دەدەر دەكەوى!

پاشماوہى لاوہتىم ھىشتا لە تۆ دا زىندوىيە و تۆ پر لە ھىوا، وەك ژيان و لاوہتى، لە سەر وىرانە زەردەكانى گۆرەكان دانىشتوى.

ئادى، تۆ ھىشتاش بۆ من وىرانكەرى گشت گۆرەكانى: ھەر بژى ويستى من! و تەنبا لەو شوپىنەى كە گۆرەكان ھەلكەوتوون، ھەستانەوہىك ھەپە.

وہاى ستران بىژت زەردەشت.

سەبارەت بە زال بوون بە سەر خۆ دا

ئايا ئىوہ فرەزانترىن خەلك، ئەوہى كە ئىوہ ھان دەدا و دەتانھارووژىنى بە «ويستى راستى» دادەنن؟

من ويستى ئىوہ ئاوا ناو دەننم: ويستى بىر كەردنەوہ لەوہى كە ھەپە!

ئىوہ لە پىش دا دەتانەوئى ئەوہى كە ھەپە، **بىكەنە** شىاوى بىر لىكردنەوہ: چونكە بە بەدگومانى بەجى، ھەر لە پىشدا شكتان ھەپە كە شىاوى بىر لىكردنەوہ بى.

بەلام ئەو دەبى لە بەرابەر ئىوہ دا تەسلىم بى و سەر دانوئىنى! ويستى ئىوہ ئەوہى دەوئى. دەبى دەستەمۆ و فەرمانبەرى گيان بى، ھەر وەك ئاوينە و وىنە گەراوہكەى ئەو.

ئەمەپە تەواوہتى ويستى ئىوہ، ئىوہ فرەزانترىن خەلك، كە ويستىكى دەستەلاتە، و ھەروہا ئەودەم كە لە چاكە و خراپە دەدوون و لە بايەخ دانانەكان. دەتانەوئى وەھا دونباپەك بافرىن كە لە بەرابەرى دا بتوانن بە چۆك دابىن: ئەمەپە دوايىن ھىوا و سەرخۆشى ئىوہ.

بەلام خەلك، ئەو نەزانانە - ھەروەك رووبارىكىن كە گەمپىەكى لە سەرە: و لەو گەمپىە دا بايەخ دانەرىيەكان سەنگىن و روو داپۆشراو دانىشتوون.

ئىوہ ويست و بايەخەكانى خۆتان لە سەر رووبارى «بوون» داناوہ؛ و ئەوہى خەلك بە ناوى چاكە و خراپە بروايان پىيەتى، ويستى دەستەلاتىكى كۆنم بۆ ئاشكرا دەكا.

ئەمە ئىوہ بوون، ئىوہ فرەزانترىن خەلك، كە وەھا ميوانانىكتان لەم گەمپىە نا و ناوى رازاوہ و فىزتان پىدان، ئىوہ و ويستى فەرماندەرى ئىوہ!

نووكە رووبار گەمپى ئىوہ ھەلدەگرى: ئەو دەبى ھەلىبگرى. چ قەيدى كە شەپۆلى دژ ھەلدەستى و بە توورپىيى خۆى لە سىنگى ئەو دەكوتى!

ئەوہى بۆ ئىوہ، ئىوہ فرەزانترىن خەلك مەترسى و ئاكامى چاكە و خراپەى ھەپە، رووبار نىە، بەلكە ھەمان ويستە، ويستى دەستەلات، ويستى بەرھەمپەنەر و كۆلنەدەرى ژيان.

بەلام بۆ ئەوہى كە برواى من سەبارەت بە چاكە و خراپە بزائن، دەمەوئى برواى خۆم لە سەر ژيان و رەگەزى زىندوان بە ئىوہ راگەپەنم.

من وە داوى بوونەوہرى زىندوو كەوتووم، من گەورەترىن و چووكترىن رىكاكانم پىواوہ، ھەتا پەى بە رەگەزى ئەو بەرم.

ئەودەم كە زارى بەستراوو، بە ئاوينەپەكى سەد سووچ نىگامى ئەوم گرتەوہ:

ههتا چاوهکانی دهگه‌ل من بدوین. و چاوهکانی دهگه‌ل من دوان.

به‌لام، له ههر کوئی که زیندوو یه کم چاو پیکهوت، باسی فرمانبهریش له ئارا دابوو. زیندووکان هه‌موویان فرمانبهرن.

دووهمه‌هه‌وه‌که: ههر کهس نه‌توانی به فرمانی خوئی بکا، فرمانی له سهر ددهن. وه‌هایه ره‌گه‌زی زیندوان.

به‌لام نه‌میه سه‌هه‌م شتیک که بیستم: فرماندهری دژوارتره له فرمانبهری؛ نه‌که له‌بهر نه‌وه که فرمانده باری گشت فرمانبهره‌کانی به کو‌ل ده‌با، و نه‌م باره ده‌توانی به سانایی تیکی بجه‌مینی:

له ههر فرمان دانیک دا، نه‌زموونیک و مه‌ترسی پیکردنیکم دیت: بوونه‌وه‌ری زیندوو ههر جاره‌ی که فرمان ددها، هه‌میشه به‌م کاره‌ی خو له مه‌ترسی داوئ.

ئادی، ته‌نانه‌ت نه‌وده‌م که فرمان به خوئی ددها: نه‌وده‌میشه ده‌بی سزای فرمانده‌ری خوئی بداته‌وه. نه‌وه‌بی قازی، به‌په‌به‌ر و قوریانی قانونی خوئی بی.

له خووم پرسى: نه‌مه چلون ده‌قه‌ومئ؟ نه‌وه چیه که بوونه‌وه‌ری زیندوو وا لیده‌کا هه‌تا فرمان به‌ری و فرمان بدا و له کاتی فرمانده‌ری دا فرمانبهری بکا؟

نه‌ی فره‌زانتین خه‌لک! نووکه گوئی له قسه‌م بگرن و به راستی به تا‌قی که‌نه‌وه که داخو من په‌یم به دلی ژیان هه‌تا ره‌گ و ریشه‌ی دلی بردوه یا نا:

له ههر کوئی که زیندوووم دیوه، ویستی ده‌سته‌لاتم دیوه؛ ته‌نانه‌ت له ویستی به‌نده‌ش دا ویستی سه‌روکایه‌تیم دیوه.

نه‌مه که بی‌هیزتر خزمه‌تی هیزدارتر ده‌کا، له‌بهر نه‌وه‌یه که ویسته‌که‌ی نه‌وه بوئ نه‌م کاره ناچار ده‌کا، ویستی که ده‌یه‌وی سه‌روکایه‌تی به سهر بی‌هیزتر دا بکا: نه‌مه له‌زه‌تیکه که نایه‌وی ده‌ستی لی‌هه‌لگری.

ههر نه‌وه جو‌ره‌ی که چووکتتر خو له ژیر ده‌ستی گه‌وره‌تر ده‌نی هه‌تا له‌زه‌ت له ده‌سته‌لات به سهر چووکتترین دا بچیژی، ههر نه‌وه جو‌ره‌ش گه‌وره خو ده‌سپیری و له سهر ده‌سته‌لات ژیانی ده‌خاته مه‌ترسییه‌وه.

خوسپیری گه‌وره‌ش هه‌مان لی‌قه‌ومان و له مه‌ترسی که‌وتن و تاس هه‌لخستنی

نه‌وه له سهر مه‌رگه.

له‌وه شوینه‌ی که فیداکاری و خزمه‌ت و نیگا‌کانی نه‌ویندارانه هه‌یه ویستی سه‌روکایه‌تیش هه‌یه. بی‌هیزتر، به ریگا نه‌هینه‌کانی نیو‌قه‌لا دا هه‌تا نه‌ندروونی دلی ده‌سته‌لاتدار ده‌خزی و - ده‌سته‌لات ده‌رفینی.

ژیان خوئی نه‌م رازه‌ی به من گوت: نه‌وه گوتی: «بروانه! من نه‌وه‌م که ده‌بی هه‌رده‌م به سهر خوئی دا زال بی.

بیشک، تو نه‌مه به ویستی زاوژی داده‌نی یان هانه‌یه‌که به‌ره‌و ئامانجیک، بو سه‌رووتر، دوورتر، جو‌راو‌جو‌رتتر: به‌لام نه‌وانه گشتی ههر یه‌ک و یه‌ک رازن.

فه‌وتان بو من باشتره له‌وه‌ی که چاوپوشی له‌م یه‌کانه بکه‌م؛ به راستی، له‌وه شوینه‌ی که فه‌وتان و خه‌زه‌لوهران هه‌یه، بروانه، له‌وی ژیان بو‌خاتری ده‌سته‌لات خوئی به‌خت ده‌کا!

من ده‌بی خه‌بات و بوون و ئامانج و دزایه‌تی ئامانجه‌کان بم. ناخ، نه‌وه‌ی که په‌ی به ویستم به‌ری، زورباش ده‌زانی که نه‌وه ده‌بی چ ریگا‌گه‌لیکی پی‌چاوپیچ بیری.

ههر شتیک که بافرینم و ههر چند خو‌شم بوئ - زور زوو ده‌بی ببه‌م دوژمنی نه‌وه و خو‌شه‌ویستی خووم: ویستم وه‌های ده‌وی.

توش، نه‌ی پی‌اوی هه‌لسه‌نگینه‌ر، ته‌نیا ری‌بازیکی بو ویستی من و شوین پی‌یه‌کی نه‌وه: به راستی، ویستی ده‌سته‌لاتی من به پی‌یه‌کانی ویستی راسته‌قینه‌ی تو هه‌نگاو هه‌ل‌دینیته‌وه.

نه‌وه‌ی په‌یقی «ویستی بوون»ی هاویشته‌نیشانه‌ی راسته‌قینه‌ی نه‌نگاوت: وه‌ها ویستی‌ک - ههر نیه.

چونکه نه‌وه‌ی که هه‌یه، ویست نایه‌وی: به‌لام نه‌وه‌ی که بوون هه‌یه‌تی، چلون دیسان بوون ده‌یه‌وی هه‌بی؟

ته‌نیا له‌وه شوینه‌ی که ژیان هه‌یه ویستیش هه‌یه: به‌لام نه‌وه ویستی ژیان به‌لکه ویستی ده‌سته‌لات - من تو ئاوا فیر ده‌که‌م!

لای زیندوو گه‌لیک شت له خودی ژیان به بایه‌ختره؛ به‌لام له نه‌نده‌روونی بایه‌خنده‌ریه‌وه، ویستی ده‌سته‌لاته که قسه ده‌کا!

ژيان روژيكي وهاي فير كردم: و من بهو، پهردهكي دلّهكاني ئيوه، ئيوه
فرهزانتري خهلك، دهكه مهوه.

به راستي، به ئيوه ده ليم: چاكه و خراپه ي هميشه يي له ئارا دا نيه! ئهوان
له دهر ووني خويان دا ده بي هه ردهم به سهر خويان دا زال بن.

ئيوه به بايه خه كان و په يفه كان تانه وه له مه ي چاكه و خراپه، دهسته لاتتان به
تافي ده كه نه وه، ئيوه بايه خدانه ران؛ ئه مه يه ئه ويني شار او ه ي ئيوه و درهوشانه وه
و له رانه وه و پرايي ره وانه كاني ئيوه.

به لام له ناخي بايه خه كاني ئيوه دهسته لاتيكي به هيزتر و زال بوونيكي نو ي
سهر هه لدهدا و هيلكه و تو يكي هيلكه ده شكيني.

ئوه ي كه ده بي ئافرينه ري چاكه و خراپه بي: به راستي، له پيشدا ده بي
فه وتينر و شكينه ري بايه خه كان بي.

سه رووترين خراپه وه ها به سه رووترين چاكه به سه تراوته وه: به لام،
ئافرينه ري، خو ي هه ر ئه مه يه.

ئه ي فره زانترين خه لك، بيلن له م باره وه **بدوين**، هه ر چه ند كه خراپيش بي،
بيدهنگي خرابتره؛ ئه و راسته قينانه ي كه دهر نه بر درين، ژاردار ده بن.

بلا بشكي ته و اوي ئه و شتانه ي كه له ئاست راسته قينه كاني ئيمه دا شياوي
شكانه! هيشتا گه ليك خانو هه ن كه ده بي ساز بكرين!
وه ها گوت زه رده شت.

سه باره ت به پايه به رزان

بني ده ريا كه م ئارامه؛ كي ده تواني به بي ري دابي كه درنجه گه ليكي
جه فه نگبازي له خو دا شار دو ته وه!

قو و لا ييم مه نده: به لام له بهر په رده كه مه له وه ره كان و پي كه نينه كان
ده دره وشي ته وه.

ئه مر و پيا ويكي پايه به رزم ديت، پيا ويكي به شكو، پيا ويك به گيان يكي
تو به كار وه. ئاي كه ره وانم چه نده به در يو ي ئه و پي كه ني!

پياوي پايه به رز، به سينگيكي هه لساو، وهك كه سيك كه پشووي له سينگي
دا راگرتي، بيدهنگ له وي وهستا:

خه ملاو به راسته قينه در يو ه كان، ني چيره كه ي، و پوشته به جل و به رگي شري،
و هه روه تر كو گايه ك در كي پته ه لساو سراوه - به لام چ گولي كم پيوه نه ديت.

ئه و هيشتا پي كه نين و جواني فير نه بوه. ئه م راو كه ره له لي ره واري زانست، دل
تاريك گه را وه ته وه:

ئه و له شه ري گيانداره درنده كان بو مال گه را وه ته وه: به لام هيشتا له دهر ووني
شكو ي ئه و دا گيانداريكي در ده پرواني ته دهر وه - گيانداريكي به سهر دا زال
نه بو!

ئه و هيشتا هه ر وهك پلنگي ك كه ته ماي خو پيداداني هه بي، له وي
را ده وه ست ي؛ به لام من ئه م ره وانه خو له به ريه ك كيش را وانه م خو ش ناوين؛ ئه م خو
پيدادهرانه ده گه ل زه وقي من يه ك ناگر نه وه.

ها ورييان، به من ده لين كه له سهر زه وق و په سند نا كر ي كيشه ي بكه ي؛ به لام
ژيان سه راسه ر كيشه يه كه له سهر زه وق و په سند!

زه وق: هه م كيش و هه م قاپي ته رازوو و هه ميش ته رازوويه؛ ئامان له گشت
زينده وه ران كه ده يانه وي بي كيشه، به بي كيش و قاپي ته رازوو و ته رازوو بز ين!

ئه گه ر ئه م پيا وه پايه به رزه له پايه به رزي خو ي وه زال ه بي، ئه و ده م جوان ييه كه ي
وه ديار ده كه وي - و ئه و ده م ده مه وي بي چي ژم و پيم به تام بي.

ئه و هه ر كاتي ك روو له خو ي وه رگي ري، به سهر سي به ري خو ي دا باز ده دا - و
به راستي، بو نيو هه ناوي هه تا وه كه ي خو ي.

ئه و دري ژما و هيه كه له ژير سي به ر دانيش توه و رهن گ له كو لمه كاني ئه م گيانه
تو به كار ه، په ريوه و له چا وه پروانيه كاني گه ليك بر سي بوه.

له چا وه كاني دا هيشتا به سووك دانان هه يه؛ و له زاري دا بي زي ك شار او هيه.
ئه و نوو كه به دنيا يي ده حه سي ته وه، به لام حه سانه وه كه ي هيشتا له بهر هه تاو
دري ژ نه بوه.

كرداري ئه و ده بي وهك گا بي؛ و به خت ياري ده بي بو ني زه وي بدا، نه بو ني به
سووك داناني زه وي.

پېمخوښه ټو وهک گایه کی سپی ببینم که به بۆرې بۆر له پېشېه وهی
نیروئامور دېروا: و بۆرېه کی ده بی هرچیه که زه وینی بی، ریزی لیبی!

سیمای هیشتا تاره و سیبهری دهسته کانی له سهر دهجوولیته وه. له سهر
هسته بینینشی هیشتا سیبهریک ههیه.

کردهوی هیشتا سیبهریکه له سهر ټو. دهستی سیبهر دهخاته سهر ئاکاری.
ټو هیشتا به سهر کردهوی خوئی دا زال نه بوه.

هر چند که من لهو دا ټهستوی گام خوښ دهوی: به لام نووکه دهمهوی که
چاوه کانی فریشتهش لهو دا ببینم.

ټو ده بی وره قاره مانانهی خوښی له بیر بهریته وه: ټو ده بی نهک هر
پیاویکی پایه رز به لکه ده بی بوویته پیاویکی به رز، فهزا ده بی ټو به رز کاته وه،
ټه م بیورهیه!

ټو دپوه کانی له بهند کرده و گړی په رده که کانی رها کرده: به لام هیشتا
پپویسته بهند له دیو و په رده که کانی خوئی بکاته وه و ټوان وهک منداله
ټاسمانیه کان لیبکا.

زانستی ټو هیشتا فیره بزه و بیئیرهیی بوون نه بوه؛ تاسه ی به کولی هیشتا
له جوانی دا ئوقره ی نه گرتوه.

به راستی، تامه زرویی نابی له تیری دا، به لکه ده بی له جوانی دا بکووژیته وه
و دامرکی! شایه بوون له خو و خده کانی مه زنایه تی مه زن پروایانه.

قاره مان له کاتی هسانه وه دا ده بی دست له بان سهری دابنی و به مجوره
ده بی به سهر هسانه وهی خوئی دا زال بی.

به لام دروست بۆ قاره مانه که دست راگه یشتن به جوانی، دژوارترین کاره.
«جوان» بۆ وره پته وه کان وه چنگ نه که وتوویه.

هه ندیک زور، هه ندیک که م: دروست ئالیرهیه که که م زوره، ئالیرهیه که که م
پترینه.

وهستان به ماسولکه ی شل و وره ی بیلغاو، بۆ گشت ئیوه دژوارترین کاره،
بۆ ئیوه پایه به رزان!

کاتیک دهستلآت دلآوا بی و له سهر هرچیه که ئاشکرایه، دابه زی: من
وهها دابه زینیک به جوانی داده نیم.

له هیچکس وهها جوانیه که داوا ناکه م له تو نه بی، ټه ی دهسته لاندان: بلا
جوامیریت دواپین سهر که وتنی تو به سهر خوئی دابی:

باوه ر ده که م که بۆ گشت خراپه یه که توانای: هر له بهر ټه وه شه که داوای
چاکه له تو ده که م.

به راستی، که لیک به و بیه یزانه ی که خوئی به باش ده زانن پیکه نیوم، چونکه
چنگه کانیان کوله!

ده بی داخوازی ئاکارباشی ټه ستوون بی که هر چی پتر ده چیته سهر،
جوانتر و ریکتر ده بی، به لام له دهر وون دا سه ختر و پته وتر.

ټادی، ټه ی پیاوی پایه به رز، توښ ده بی رۆژیک جوان بی و له به را به ر جوانیت
دا ئاوینه یه که دابنی.

ټه وه دم ره وانت له داوا کانی خودایی وه له رزه ده که وی؛ ټه وه دم ته نانه ت
له خوئیایی بوونیش بۆ خوئی ده بیته عیاده تیک.

چونکه ټه وه یه رازی ره وان: ټه وه دم که قاره مان چی ده هیلی؛ به رزه قاره مان له
خه ونی دا لئی نزدیک ده بیته وه.

وهها گوت زهرده شت.

سه باره ت به ولاتی فهرهنگ

که لیک دور بۆ نیو داها توو هه لفریم؛ له رزیک منی داگرت و کاتیک روانیمه
دور و به رم، ته نیا کات هاوکاتم بوو.

ټه وسا بۆ دواوه، به ره و مال رامکرده وه - به په له یه کی هه رده م زیتتر: له دواپی
بۆ لای ئیوه هاتم، ئیوه خه لکیکی ئیستایی و بۆ ولاتی فهرهنگ.

بۆ یه که م جار بۆ دیتنی ئیوه ده که ل خوم چاویک و داوایه کی باشم هیئا؛ به
راستی، به دلکیکی پر له تاسه وه هاتم.

به لام چیم به سهرهات؟ من سهره رای په شیوییم - ده با پیکه نیام: چاوم قهت

شتیکی وها رهنگا ورهنگی نه دیبو!

هر لهو کاته دا که پی و دلم دهله رزین، پیکه نیم و پیکه نیم: گوتم
«نئیرهیه خمخانهی گشت رهنگان!»

ئیوه، به په نجا په له رهنگه وه، که له روخسار و دست و په لتان هلسووبوو،
لهوئ دانیشتبوون و منتان حیران کردبوو، ئیوه خه لکی ئیستایی!

و په نجا ئاوینهی دهو ربه رتان، رهنگه ره وه و په سنکه ری یاری - رهنگی ئیوه!
به راستی، ئیوه له روخساری خوتان باشتر کوا دهانتوانی دهمامکیک له
سیماتان بدن، ئیوه خه لکی ئیستایی! کئی دهیتوانی ئیوه بناسیتته وه!

سهرتا پیتان نووسراو به نیشانه کانی رابوردوو و له سهر ئه و نیشانانه،
نیشانه گه لکی تازه نه خش کرابوون: ئیوه به مجوره خوتان له نیشانه ناسان
شاردو ته وه!

ئه گهر که سییک تاقیکه ره وهی گورچوش بی، کهی باوهر دهکا که ئیوه
گورچیله یه کتان هه یه! ده لئی ئیوه یان له رهنگ و کوته کاغزان ساز کردوه!

گشت سهردهم و گه له کان له دهروونی په چه کانی ئیوه وه به رهنگه
جوړاو جوړه کانه وه دهرواننه دهره وه؛ ته واوی خو و خده و ئیماننه کان به رهنگه
جوړاو جوړه کانه وه له دهروونی ئاماره کانی ئیوه وه وه قسه دین.

هر کهس که په چه و روپوش و رهنگ و ئاماره کانتان لیداکه نی، شتییک
دیلتته وه بو تاراندنی بالنده کان.

به راستی، من ئه و مه له تاراوهم که جاریک ئیوه م به رووتی و به بی رهنگ
دیوه و کاتییک ئیسکلپت خو شه ویستی خوئی پیرا گه یاندم، فریم.

پیم خو شتره مووچه خوړیکی دونیای رووچه کان و سیبهره تپه ربه کانه بم! -
ته نانه دانیشتوانی دونیای رووچه کان له ئیوه قه له وتر و به خو وهرن!

داخی گرانم له وهییه، ئادی، له وهییه که نه به رووتی ده گه ل ئیوه هله ده کهم نه به
داپوشراوی، ئیوه خه لکی ئیستایی!

ته واوی سامی داهاتوو و گشت ئه و شتانهی که مه له تاراوه کان وه له رزه دهخا،
به راستی، له «راستی» ئیوه نزیکتر و دوستانه تره.

چونکه ئیوه ئاوا ده لین: «ئیمه به ته واوه تی لاگری راستین، بیئیمان و بیپروا»:
ئاوا سینگتان ده که نه وه - ئاخ، ته نانه ت بی ئه وهی که ئیوه سینگتان هه بی!

ئادی، ئیوه چلوئن ده توانن ئیمانتان هه بی، ئیوه خه لکی رهنگا ورهنگ! ئیوه که
خوتان نه خشگه لیک بوون له وهی که تا کوو ئیستا ئیمانتان پیه به بوه!

ئیوه خوتان وینهی زهق و زیندووی رهدی ئیمان و دست و پی شکاویی هر
بروایه کن: ئیمان نه هی تراو: من ئیوه ئاوا ناو ده بم، ئیوه خه لکی لاگری راستی!

ته واوی سهردهمه کان له گیانی ئیوه دا به دژی په کدی دمه قاله ی ده کهن و
خه ون و خه یال و دمه قاله کانی هه موو سهردهمه کان له به ئاگایی ئیوه
راسته قینه تر بوه!

ئیوه ئه ستیورن: هر له بهر ئه وه شه که بیئیمانن. به لام ئه وهی که ده بی
بافرین، هه میسه خه ونه راستو ئیوه کانی خوئی و نیشانه ی هه سیره کانی خوئی
هه بوه - و ئیمانی به ئیمان هه بوه.

ئیوه ده روازه به کی نیوه کراوه ن که له بهر ئاستانه که ی گوره لکه نه کان
چاوه روانن. و ئه مه یه راسته قینه ی ئیوه: «هه موو شت شیاوه ی ئه وه یه که
بفه و تیندری.»

ئاخ، چلوئن له ئاستم وه ستاون، چه نده په راسوو - لاواز، ئیوه ئه ستیوره کان!
هه لبت هه ندیک له ئیوه شاهیدی ئه مه بوون.

ئه و گوئی: «له وانه یه ئه وده م که خه و تبووم، خودایه ک به نه ینی شتیکی لی
رفاندووم؟ به راستی، شتیکی شیاو بو ئه وه که خوئی ژنیکی لی ساز بکا!

«هه ژاریی په راسوو کانم جیی سهر سورمانه!» گه لیک له خه لکی ئیستایی
وه هیان گوته.

ئادی، ئیوه لای من جیی پیکه نینن، ئیوه خه لکی ئیستایی! به تاییه ت ئه وده م
که خوتان پی سهره!

هاوار به من ئه گهر نه متوانیبا به سهر سورماو بیتان پیکه نیام، و ده با ئه وه ی
که ناخوشه له جامه کانتانم خوار دبا!

به لام من کاری ئیوه سوو کتر ده که م، له بهر ئه وه که شتیکی قورسم بو بردن
پییه. چ قهیدی گهر قالوچه و کرمی بالداریش له سهر کوئه بارم بنیشن.

به راستی، بارهکه م قورستر نابئی! و زور ماندوو بوونی من له بهر ئیوه نابئی،
ئیوه خه لکی ئیستایی!

ناخ، به تاسهی خۆمهوه نووکه دهبی به ره کوئی بيمهوه؟ له بهرزایی گشت
کیوهکانهوه به شوین ولاتی دایکی و باوکیم دا دهروام.

به لام له هیچ کوئی نیشتمانیکم نه دیتوتهوه. له هه موو شارهکان لانهوازم و به
هه موو دهر وازهیهک دا تیپهر.

خه لکی ئیستایی، که هه تا ماوهیهک له مه وه بهر دلم منی بو لای ئه وان
را ده کیشا، ده گه ل من بیگانه ن و لای من پیکه نینی؛ و من له ولاتهکانی باوکی و
دایکیم دهرکراوم.

له بهر ئه وه، نووکه ته نیا **نیشتمانی منداله کانم** خۆش دهوئ، ئه و ولاته که
نادۆزرتیه وه و له دوورترین دهریاکان هه لکه وتوه: به با سپیره کانم ده لیم که
لیبگه رین و لیبگه رین.

له منداله کانم دا دهمه ئ قهره بووی ئه وه بکه مه وه که مندالی باوکه کانم بووم: و
له ته وای دا هاتوو دا قهره بووی - ئه م ئیستایه!
وه های گوت زه رده شت.

سه باره ت به زانستی بیخه وش

دوینی که مانگ هه لات، پیمو ابو که هه تا ویک ده زینئ: ئه و وه ها پان و ئاوس
له ئاسو دا هه لکه وتبوو.

به لام ئه و به ئاوسییه که ی دروی ده گه ل من ده کرد و من پیاو بوونی پتر باوه ر
ده که م هه تا ژن بوونی.

بیشک، ئه م شهرمنه شه ونخونه ئه وه نده ش پیاو نیه. به راستی، ئه و له سه ر
بانه کان به ویزدانیک نانا سووده وه ده گه رئ.

چونکه راهبی مانگ به ته ماح و دلپیسسه. ته ماحی له زهوی و له گشت شادی
ئه وینداره کانه.

نا ئه وم خۆش ناوئ، ئه م گورپه یه ی سه ربانه کان! له وانه ی که به ماتمه مات به

به نا په نجه ره نیوه دا خراوه کان دا تیده پهرن، بیزارم!

ئه و زاهدانه و بیده نگ به سه ر رایه خی هه سپره کان دا هه نگاو هه لدینیته وه -
به لام من ترپه ی نه رمی هه نگاوه کانی پیاو یکم خۆش ناوئ که زینگی مامزه ی
لی بهرز نه بیته وه.

هه نگاو راستکاره کان، قسه ده که ن؛ به لام گورپه به دزه ده به سه ر زهوی دا
ده روا. بروانه، مانگ گورپه ئاسا و ناراستکارانه هه لدئ. -

ئه م کینایه بو ئیوه ده هینمه وه، ئیوه ریاکاره هه ستیاره کان، ئیوه «خاوه ن
زانسته پاکه کان»! من ئیوه به **ته ماحکار** ناو ده به م!

ئیوه ش زهوی و ئه وه ی که زه وینییه خۆشتان دهوئ: من ئیوه م باش ناسیوه! -
به لام له ئه وینتان دا شهرم و نهحه ساوه یی ویزدان هه یه. ئیوه مینای مانگن.

گیانی ئیوه یان رازی کردوه که ئه وه ی که زه وینییه به سووکی دابنن، به لام
هه ناوی خۆتان نا: ئادی، هه ناوی ئیوه به هیزترین به شی ئیوه یه!

نووکه گیانتان شهرمه زاره له وه ی که ده بی مل بو ویستی هه ناو که چ بکا و بو
راکردن له شهرمی خو به ریگا دزانه و شاراوه کان دا ده روا.

گیانی درۆزی ئیوه وه ها به خۆی ده لئ: «به رزترین شت لای من ئه وه یه که
ژیان به بی هه وهس بینم، نه که وهک سه گیک زمان دهرکیشراو.

له روانین به خته وه ر بم، به ویستیکی فه وتاو، بی گیر و کیشه و ته ماحی
خۆخوازی، به له شیکی ساردی وهک خۆله میش، به لام به چاوه مهسته کانی مانگ!
خۆشه ویستترین شت لای من خۆش ویستی زهوییه، هه ر ئه و جوهری که
مانگ خۆشی دهوئ و، له مس کردنی جوانی ئه و ته نیا به هۆی چاو. - فریودراو
وه ها خۆی فریو دها.

زانستی بیخه وش هه موو شتیک لای من ئه وه یه که له شته کان هیچم نهوئ،
جگه له وه که بیلن وهک ئاوینه یه کی سه د چاو له به رابه ریان راگیریم.»

ناخ، ئه ی ریاکاره هه ستیاره کان، ئه ی ته ماحکاره کان! ئیوه بیتاوانی تاسه تان
که مه: له بهر ئه وه نووکه له تاسه دار بوون به خراپه ده دوین!

به راستی، ئیوه زه ویتان وهک ئافرینه ران، زاوژیکه ران و شادخوازان و

ئەوانەى كە حەز لە بوون دەكەن، خۆش ناوئ!

بیتاوانى لە كوێیە؟ لەوجیە كە ویستی زاوئى كردن هەیه. لای من پاكترین ویست هی ئەو كەسەیه كە دەیهوئ بەرزتر و سەرتەر لە خۆى بافرینى.

جوانى لە كوێیە؟ لەوئ كە دەبئ بە تەواوەتى ویستم بمهوئ؛ لەوئ كە ئەویندار بوون و فەنام بوئ، هەتا ئەوهى كە لە سەرم دا یە تەنیا لە سەر دا نەمیتتەوه.

ئەوین و فەنا: ئەم دوانە لە ئەزەلهوه هاوشان بوون. ویستی ئەوین یانى ویستی مەرگ - بە ئیوه ترسەنۆكەكان وها دەلیم!

بەلام نووكە چاوى خێلى یەختەكراوى ئیوه دەیهوئ بە «تیرامان» ناوى ببردئ و ئەوهى كە بە چاوه ترسەنۆكەكان ئیزنى لەمس كردنى خۆ بدا، بە ناوى «جوانى» ناودیر دەكرئ! ئاخ، ئەى چەپەلكەرانى ناوه نەجیبەكان!

بەلام ئەم تووكەم رووى لە ئیوهیه، ئیوه بیخەوشەكان، ئیوه خاوەن زانستە پاكەكان: ئیوه هەرچەند پان و ئاس لە ئاسۆ دا خۆ بنوین، هیچ لە ئیوه نازئ!

بە راستى، زار لە وشەگەلى نەجیب پر دەكەن: و ئیمە دەبئ باوەر بئین كە دلەكانى ئیوه، ئیوه درۆزنەكان لیورپژە؟

بەلام وشەكانى من ورد و سووك و خواروخچن: خۆشحالم كە وركەخۆرى خوانى ئیووم.

بەلام سەرەپای ئەوانە دەتوانم راستیش بە ریاكاران بلیم! ئادى، درووى ماسیەكان، گویماسیەكان، و درك و دلەكانم لووتى ریاكاران وەخورو دەخن!

هەواى دەوروپەرى ئیوه و خوانەكانتان هەمیشە بۆگەنە: بیڕه هەوسپەرستەكان، درۆكان و رازەكانى ئیوه لە هەوا دا بلاوه!

بویرن و ئیمانتان بە خۆتان هەبئ - بە خۆتان و هەناوى خۆتان! ئەوهى كە ئیمانى بە خۆ نیه هەمیشە درۆ دەكا.

ئیوه «پاكان» دەمامكى خوداییتان لە روخسار داوه: كرمى دل دەخپلەوه چوونتان خزاوتە ئیو دەمامكى خوداییهوه.

بە راستى، ئیوه فریودەرن، ئیوه «لاگرى تیرامان»! زەردەشتیش رۆژگارێك شیتى روالەتى خودایانەى ئیوه بوو و پئیوانەبوو كە پاپووكەى ماریك ئەوى

ئاخنیوه.

رۆژگارێك پیمابوو كە لە كایەى ئیوه دا، ئیوه خاوەن زانستە پاكەكان، رهوانى خودایى بە دەورگێر دەبینم! رۆژگارێك پیمابوو هونەرێك لە هونەرەكانى ئیوه سەرتەر نیه!

دوور بوون، چەپەلى مار و بۆگەنیوى لە من دەشاردەوه، هەرۆتر مەكرى مارمیلکەیهك كە بە تەماحەوه لە دەوروپەرم دەخولاوه.

بەلام لیستان نزیك بوومهوه: ئەودەم رۆژم بە سەر داهاات - و نووكە بە سەر ئیوه دادئ: ژوانى مانگ تەواو بوه!

ئەها، پروانن! لەوئ وەستاوه، رەنگ بزركاو و حەپەساو لە ئاست كازیوه! چونكە هەر ئیستا ئەو پرشۆقە دیتە دەر - ئەوینى بە زهوى دادئ! ئەوینى هەتاو تەواوەتى بیتاوانى و تاسەى ئافرینەرییه!

ئەها، پروانن، چ نائارام بە سەر دەریا دا دئ! تینوایەتى و هەناسەى داغى ئەوینى هەست پیناکەن؟

دەیهوئ دەریا هەلمژئ و قوولایی ئەو هەلكیشئ و لە بەرزایى بیخواتەوه: تاسەى دەریا بە هەزاران مەمكەوه خۆ هەلدەكیشئ.

ئەو دەیهوئ تینوایەتى هەتاو، رایمووسئ و هەلیمژئ؛ ئەو دەیهوئ ببیتە هەوا و بەرزى و ریبازى نوور و خودى نوور!

بە راستى، من چەشنى هەتاو ئەویندارى ژیان و گشت دەریا قوولەكانم. **زانست لای من** ئەوهیه: ئەوهى كە قوولە دەبئ - هەتا بەرزایى من سەرکەوئ.

وهای گوت زەردەشت.

سەبارەت بە زانایان

هەروا كە خەوتبووم، مەریك تاجەگولەكەى سەرى خواردم - خواردى و گوتى: «زەردەشت ئیدى زانا نیه.»

ئەوهى گوت و بە فیزهوه سەرى بەرز كردهوه و دوور بووه. مندالیک ئەوهى بۆ گێرمامهوه.

پیم خوښه لیره که مندالکان یاری دهکن بخهوم، له بن دیواری رماو، له نیوان درک و دال و خاشخاشکه سوورهکان.

مندالکان هیشتاش من به زانا دادهنن: درک و دال و خاشخاشکه سوورهکانیش. ئەوان بیگوناهن - تهنانهت ئەودهم که بهدفرن.

بهلام بۆ مهړهکان ئیدی من زانا نیم: چاره نووسم وهای دهوی - ئافهرین بۆ چاره نووسم!

چونکه راستییه کهی ئەوهیه که من له مالی زاناکان هاتوومه دهر و له پشت سه ریشم دهرگام توند پیک داداوه.

رهوانم دريژماوهیه که برسی له سه ر خوانی ئەوان دانیشته. من، به پیچه وانهی ئەوان، فیتر نه بیووم که زانیاری کاریکه هر وهک فندق شکاندن.

من ئەوینداری ئازادی و هه وای سه ر خاکی تازهم؛ خهوتن له سه ر که ولی گام پیخوښتره هه تا خهوتن له سه ر پله و پایهی ئەوان.

من به بیر و باوه ری خووم وهما داغ بووم و سووتاوم که گه لیک جار پشووم به درواری دیتته دهر. له م کاته دا ده بی په نا بۆ هه وای ئازاد بهرم، به دوور له هه موو وهتاغه توژاوییه کن.

به لام ئەوان به ساردی له بهر سیبهره ساردهکان داده نیشن؛ له گشت کارهکان دا ده یانه وی که تهنیا ته ماشاچی بن و له دانیشتن له سه ر ئەو پلیکانانهی که هه تاوی به تین لییداون، خو ده پاریزن.

ئەوان، وهک ئەو که سانهی که له شه قام ده وهستن و واق ورم او چاو له ریبواران ده برن، چاوه ری و واق ورم او چاویان له وهی بریوه که ئیدیکه بیریان لیکردوته وه.

ئەگه ر ده ستیان لیده ی، هر وهک ته لیسسه ئاردهکان، بی ئەوهی که خو یان بیانه وی، توژ ده پزیننه دوروبه ری خو یان؛ به لام کی پیواده بی که توژ که یان له خرمانی گه م و شادی زپرنی مه زراکانی هاوین هه ستاوه!

ئەودهم که خو به فره زان نیشان ده دن، وته کان و راسته قینه بچوکه کانیشیان بیزم هه لده ستین: فره زانیان وهما بۆگه نه که ده لپی له گه نداو هاتوته دهر. و به راستی قیره ی بوقیشم له م گه نداوانه به گوئی گه شتوه!

کارامه ن و ئەنگوستی لیرا هاتوویان هه یه: ساویلکه یی من له کوئی، پیچ و په نای ئەوان له کوئی! ئەنگوسته کانیان رستن و گری لیدان و چنن باش ده زانن: به مجوره گورواکانی گیان ده چنن!

سه عاتگه لیکي باشن: تهنیا ده بی دروست قورمیشیان بکه ی! ئەودهم سه عات به دروستی نیشان ده دن و که مووچکه ده نگیکیشیان هه یه.

وهک دینگ و به رداش ئیش ده کن. تهنیا گه نمه که ت ده وان که! - ئەوان ده زانن که چلون گه نم بهارن و توژیکی سپی لی ساز که ن.

زور باش ئاگیان له یه کدییه و پروایه کی ئەوتویان به یه کدی نیه. به لیهاتووییه که که له ورده زیره کی دا هه یانه، چاوه پروانی که سانیک ده کن که پیی زانستیان شه له: وهک جالجالۆکه چاوه ری.

هه میشه دیومه که به پاریزه وه ژار ساز ده کن: و هه میشه بۆ ئەم کاره ده سته وانه ی شووشه یی ده ده ست ده کن.

یاری کردن به تاسی قه لبیش ده زانن و ئەوانه م گه لیک جار شه لالی ئاره ق خه ریکی یاری دیون.

ئیمه ده گه ل یه ک بیگانه ی و ئاکارباشیه کانی ئەوان تهنانهت له فیل و ته له که و تاسه قه لبه کانیشیان دا ده گه ل چیژی زاری من یه ک ناگرته وه.

ئەودهم که ده گه لیان ده ژیام، له سه رووی ئەوان ده ژیام. هر له بهر ئەوهش بوو که ده گه ل من بوونه دوژمن.

ئەوان نایانه وی شتیک له م باره وه بیسن که که سیک له بان سه ریان هه نگاو هه لدینیتته وه و هر بویه ش له نیوان من و سه ری خو یان داره را و گل و پووش و په لاشیان داناوه.

ئاوا تریه ی هه نگاوه کانیان خنکاندم: و هه تا ئیستا که سانی هه ره زانیان له هه موان که متر گوئی داوته من.

هه موو تاوان و بیه یزییه کانی مرؤقیان له نیوان خو یان و من داناوه - ئەمه به «کاریته ی» ماله کانی خو یان ناو ده بن.

به لام سه ره رای ئەوانه، من به پرواکانم له بان سه ریان هه نگاو هه لدینمه وه، و تهنانهت ئەگه ر ویستبام له سه ر هه له کانی خو شم هه نگاو هه لدینمه وه، دیسان له

سه‌رووی ئه‌وان و سه‌ره‌کانیان ده‌بووم.

چونکه مرۆقه‌کان به‌راهر **نین**: عه‌دالته وه‌ها ده‌لی. و **ئه‌وان** هه‌قیان نیه هه‌ر ئه‌وه‌یان بوئی که من ده‌مه‌وئی!
وه‌های گوت زه‌رده‌شت .

سه‌بارته به شاعیره‌کان

زه‌رده‌شت به یه‌کیک له مریده‌کانی گوت: «له‌و ده‌مه‌وه که له‌شم باشتر ناسیوه، له روانگه‌ی منه‌وه گیان ته‌نیا تا راده‌یه‌ک گیان بوه؛ و هه‌ر چیه‌که «نهر» یشه جگه له مه‌جاز نه‌بوه.»

مرید ولامی داوه: «ئه‌وه‌م پێشتریش لی‌بیس‌تووی و ئه‌و‌ده‌م لیت زیاد کرد که: به‌لام شاعیره‌کان گه‌لیک درۆ ده‌که‌ن. بوچی گوت که شاعیره‌کان گه‌لیک درۆ ده‌که‌ن؟»

زه‌رده‌شت گوتی: بوچی؟ ده‌پرسی بوچی؟ من له‌وانه نیم که له سه‌ر «بوچی» ئه‌وان ده‌مه‌قاله‌ی بکه‌م.

مه‌گه‌ر ئه‌زموونی من له دوینی‌وه ده‌ستی پێ‌کردوه؟ درێژ‌ماوه‌یه‌که که من ئه‌زموونی هۆیه‌کانی بیر و رایه‌کانی خۆم کردوه.

ئه‌گه‌ر به‌لێن با که هۆیه‌کانی خۆم پێ‌با، ئایا نووکه نه‌ده‌بوو که من هه‌نبانه‌یه‌ک له بیره‌وه‌رییه‌کانم بام.

نووکه راگرتنی بیر و باوه‌ره‌کانیشم لا دژواره: و گه‌لیک مه‌لم لێهه‌لفریبون. هه‌ندیک جار له کوترخانه‌ی خۆم گیانداریکی سه‌رلێش‌ی‌واو ده‌بینم که ده‌گه‌ل من بێگانه‌یه و کاتیک ده‌ستی لێ‌ده‌م وه‌له‌رزه ده‌که‌وئی.

به گشتی، زه‌رده‌شت روژیک چی پێ‌گوتی؟ گوتی که شاعیره‌کان گه‌لیک درۆ ده‌که‌ن؟ - به‌لام زه‌رده‌شتیش شاعیره.

نووکه ئیمانته هه‌یه که ئه‌و راستی به تو گوتی؟ بوچی ئیمانته به‌مه‌یه؟
مرید ولامی داوه: «من ئیمانم به زه‌رده‌شته» به‌لام زه‌رده‌شت سه‌ریکی راوه‌شاند و بزه‌یه‌کی هاتی و گوتی:

ئیمان من رازی ناکا، پتر له هه‌موان، ئیمان به من.

به‌لام ئه‌گه‌ر که‌سیک به راشکاو‌یه‌کی ته‌واوه‌وه گوتی که شاعیره‌کان گه‌لیک درۆ ده‌که‌ن، راست ده‌کا: ئیمه گه‌لیک درۆ ده‌که‌ین.

هه‌روه‌تر، ئیمه زۆر که‌م ده‌زانین و مامۆستایه‌کی خراپین: که‌وايه ناچار ده‌بی درۆ بکه‌ین.

کام یه‌ک له ئیمه شاعیره‌کان له شه‌رابی خوئی دا فی‌لی نه‌کردوه؟ چ ئاو‌پته‌یه‌کی ژاردارمان له ژیرخانه‌کانمان دا ساز کردوه و چ کارگه‌لیک که جیی باس نیه له‌وئی دا کردوو‌مانه!

له‌به‌ر ئه‌وه که زۆر که‌م ده‌زانین «رووح هه‌ژاران» مان له قوولایی ده‌وه خویش ده‌وین، به تایبه‌ته ئه‌گه‌ر ژنی جحیل بن.

ته‌نانه‌ته به داو و ده‌وه به شوین ئه‌و شتانه‌وه‌ین که پیری‌ژنه‌کان شه‌وانه بو یه‌کدی ده‌گه‌یرنه‌وه. ئه‌مه هه‌ر ئه‌م شته‌یه که له نیو خو دا به ناوی «ژنایه‌تی ئه‌زله‌ی» خۆمانی ده‌ناسین.

له‌به‌ر ئه‌وه که گۆیا زانایی ده‌رگایه‌کی نه‌ینی و تایبه‌ته هه‌یه که له سه‌ر ئه‌وانه‌ی که شتیک فی‌ر ده‌بن **داخراوه**: ئیمانمان به خه‌لک و «زانیا‌رییان» هه‌یه.

به‌لام، شاعیره‌کان هه‌موو له سه‌ر ئه‌م باوه‌ره‌ن که هه‌ر کات که‌سیک له سه‌ر می‌رگ یان بنا‌ریکی چۆل درێژ بی و گوئی هه‌لخا له و شتانه‌ی که له نیوان زه‌وی و ئاسمان دایه شتیکی بو ده‌رده‌که‌وئی.

ئه‌و‌ده‌م که هه‌ستیکی ناسک بو لایان دئی، شاعیره‌کان هه‌میشه پێیان وایه که سروشت خوئی گیرۆده‌ی ئه‌وان بوه -

و سروشت ده‌خزیته په‌نایان هه‌تا راز و نیازی ئه‌ویندارانه‌یان ده گوئی دا بچرپینی؛ له‌به‌ر ئه‌وه له ئاست هه‌موو خه‌لک دا سینگ وه پیش ده‌دن و خو هه‌لده‌کیشن.

ناخ، گه‌لیک شت له نیوان زه‌وی و ئاسمان دایه که شاعیره‌کان ته‌نیا که‌میکیان له خه‌ونیان دا بینیه!

له هه‌موان سه‌رتر، له **به‌رزایی** ئاسمانه‌کان: چونکه خودا‌کان گشتیان

مهجازهکانی شاعیرانه و فریوهکانی شاعیرانه!

به راستی، ئەم [مهجازانه] ههمیشه ئیمه بهرهو خووی دهکیشی - ههتا نزیک ههریمی ههورهکان: و ئیمه داوهله ئال و والاکانی خوومان له سههر ههورهکان دادهنیتین و ناوی خودا و بهرزهمروقیان پیدهدهین:

ئهووان بۆ دانیشتن له سههر ئەم کورسیانه ئهوهند که پێویسته، سووکن! ئەم خودایانه و ههموو ئەم بهرزهمروقیانه!

ئاخ، چ وهرهزم له ههموو ئەم ناتهواوانه که دهبی بهبی یهک و دوو، بوونیان به کارهساتیکی گهوره دابندرئ! ئاخ، چ وهرهزم له شاعیران!

کاتیک زهردهشت وههای گوت، مرید لئی تووره بوو، بهلام دهنگی نهکرد. و زهردهشتیش بیدهنگ بوو و چاوهکانی، وهها که گویا دهروانیتته دوردههستان، له دهروونی ئهوبری. له ئاکام ئاخیک و ههناسهیهکی قوولی ههکیشا.

ئهوهدم گوتی: من هی ئهمرۆ و هی لهمهوبهرم. بهلام شتیک له من دایه که هی سبهی و هی دووسبهی و هی لهمهوبهوايه.

له شاعیرهکان وهرهزم، چ کۆن و چ نوئ؛ ئهوانه له روانگهی منهوه تهسک و دهریاگهلیکی تهنکن.

بۆچوونهکانیان ئهوهند که پێویسته له قوولایی رانهچوه: لهبههر ئهوه ههستهکانیان ههتا بنج و بناوانهکان نوقم نهبوه.

ههندیک ههوهس و ههندیک غهه: باشترین بیرهکانیان لهمه پتر نهبوه.

زرینگه زرینگه چهنگهکهیان له گویم دا له قاوهقاوی تاپۆکان دهچن؛ ئهوانه له سوۆزی مۆسیقا چ دهزانن؟

ئهووان لای من هینده پاکیش نین: ههموو ئاوهکانیان لیل دهکهن ههتا قوول بنوین.

پێیان خووشه خویمان به ناشتی کهروهه نیشان بدن؛ بهلام لای من ئهووان دهلال و تیکدهر و ناتهواو و ناپاکن!

ئاخ، تۆری خووم له دهریاکهیان هاویشته ههتا ماسی باش بگرم؛ بهلام ههمیشه سههری خودایهکی کۆنهم دهركیشاوه.

وهها، دهریا بهردیکی به برسی بهخشی، لهوانهیه ئهوانیش خویمان له دهریا هاتبته دهروه.

بهبی شک، له نیوانیان دا مرواریش ههلهکهوئ: لهبههر ئهوه ئهوان خویمان پتر له ههموو شتیک وه سههدهفی رهق دهچن و گهلیک جار له جیات رهوان، لیچقاویکی سویرم تیدا دیتوون.

خۆخوایش له دهریا فیر بوون: مهگهر دهریا تاوسی تاوسهکان نیه؟

ئهو تهناهته له بهرابهر دزیوترین کهلهکیش دا چهتر دهنگاوئ و هیچکات له باوهشینی رازاوهی زیوین و ههریشمی خووی ماندوو نابئ.

کهلهکیوی نیگایهکی بیتینی لیدهکا، بهلام له رهوانی دا له زیخ نزیکه، له میشه نزیکتر، له زهلاکوو نزیکترین.

ئهو چ ئیشی به جوانی و دهریا و ورشه و گرشهی تاوس داوه؟ ئهمه بۆ وینه به شاعیرهکان دهلیم.

به راستی، گیانی ئهوان خووی تاوسی تاوسهکانه و دهریایهک له خۆخوایی!

گیانی شاعیر تهماشای دهوئ: هههچهند کهلهکیش بی!

بهلام من لهو گیانه وهرهز بووم: و روژتیکیش دهبینم که ئهو خووشی له خو وهرهز بووی.

تاکوو ئیستا شاعیرانیکم دیون که گۆراون و نیگای خویمان بهرهو خو وهرگێراوتهوه.

داهاتنی گیانگهلیکی تۆبهکارم دیوه که له نیو شاعیرهکان دا راپهریوه.

وههای گوت زهردهشت.

سهارهت به رووداوه گهورهکان

دورگه‌یه‌ک له ده‌ریا دایه - نه هینده دور له دورگه‌کانی به‌خته‌وهری زهردهشت - له سهر ئه‌و کپوه گرکانیک هه‌میشه دووکه‌لی لیه‌ده‌ستې. خه‌لک و به تاییهت پیریژنه‌کانی نیو خه‌لک، ده‌لین که دورگه‌که وهک ته‌خته‌به‌ردیک به بهر ده‌روازه‌ی دونیای رووچه‌کانه‌وه نراوه: به‌لام به نیوان کپوه‌گرکانه‌که‌وه تووله‌رییه‌ک به‌رهو خوار کشاوه که ده‌گاته بهر ده‌روازه‌ی ئه‌م دونیای رووچانه‌وه.

ههر ئه‌و دهمه‌ی که زهردهشت له دورگه‌کانی به‌خته‌وهری دا ده‌ژیا، وا هه‌لکه‌وت که که‌شتییه‌ک له به‌ستینی دورگه‌یه‌ک که کپوی سهر به دووکه‌لی لیبوو، له‌نگه‌ری خست و سه‌رنشینه‌کانی بۆ راوه‌که‌رویشک دابه‌زین. به‌لام نزیک دانی نیوره‌و که که‌شتیه‌وان و پیاوه‌کانی لیک کۆ بوونه‌وه، له‌پر پیاویکیان دیت که له ئاسمانه‌وه بۆ لای ئه‌وان دئ و ده‌نگیک به ئاشکرا ده‌لئ: «کاته! کات!» به‌لام کاتیک ئه‌م سیمایه لپیان نزیکی بزیک بۆوه - هه‌روهک سبیه‌ریک، به هه‌شتاو لپیان دور که‌وته‌وه و بۆ لای گرکان فری و ئه‌وان به سه‌رسورماوییه‌کی زۆره‌وه زهردهشتیان ناسیه‌وه، چونکه هه‌موویان جگه له که‌شتیه‌وان بهر له‌مه ئه‌ویان دیبوو و ئه‌ویان خۆش ده‌ویست، ههر ئه‌و جوهری که خه‌لک خۆشیان ده‌ویست: یانی، به خۆشه‌ویستییه‌کی هه‌تا راده‌یه‌ک تیکه‌لاو به ترس و ریژه‌وه.

سوکانداری که‌شتی گوتی: «بروانن! زهردهشته که ده‌چپته دۆزه‌خ!»

ههر ئه‌و دهمه‌ی که ده‌ریا‌وانه‌کان پپیان ده دورگه‌ی گرکان نابوو، ده‌نگۆ درابوو که زهردهشت ون بوه و کاتیک له هاورپیکانی پرسپاریان کردبوو، ئه‌وان گوتبوویان که ئه‌و به شه‌و سواری که‌شتی بوه، بئ ئه‌وه‌ی که باس بکا بۆ کوئ ده‌یه‌وی سه‌فه‌ر بکا.

به‌مجۆره هه‌للایه‌ک ساز بوو، به‌لام دوا‌ی سی رۆژان داستانی ده‌ریا‌وانیش له‌م هه‌للایه زیاد کرا - ئه‌وده‌م خه‌لک تیگرا گوتیان که شه‌یتان زهردهشتی برده‌وه. هه‌لبه‌ت، مریده‌کانی به‌م قسه‌یه پیکه‌نین و ته‌ناههت یه‌ک له‌وان گوتی: «پتر باوه‌ر ده‌که‌م که زهردهشت شه‌یتانی برده‌ی. به‌لام له ناخی دلپیان دا هه‌موو لیورپژ له نیگه‌رانی و تاسه بوون؛ ههر بۆیه، کاتیک زهردهشت له پینجه‌مین رۆژ له نیویان

دا دیاری دا، خۆشییه‌کی مه‌زن تپیان دا سه‌ری هه‌لدا.

وه ئه‌وه‌یه چیرۆکی وتویژی زهردهشت ده‌گه‌ل سه‌گاور:

ئه‌و گوتی: زه‌وی پپستیکی هه‌یه و ئه‌م پپسته هه‌ندیک نه‌خۆشی: بۆ وینه، یه‌کیک له‌م نه‌خۆشیانه ناوی «مرۆف» ه.

ناوی یه‌کی دیکه له‌م نه‌خۆشیانه «سه‌گاور» ه؛ که مرۆف له باره‌ی دا گه‌لپک خه‌یالیان بیستوه و هه‌لبه‌ستوه.

بۆ په‌ی بردن به بنج و بناوانی ئه‌م رازه، به سه‌ر ده‌ریا دا تپپه‌ه‌ریم و راسته‌قینه‌م به رووتی دیت، به راستی، سه‌رتاپا رووت.

نووکه ئه‌وه‌ی که ده‌بی سهاره‌ت به سه‌گاور بیزانم، ده‌یزانم؛ هه‌روه‌تر له‌مه‌ر ئه‌و شه‌یتانه سه‌رنخوونکه‌ر و فریوده‌رانه‌ی که ههر ته‌نیا پیریژنه‌کان زراویان لپی نه‌چوه.

هاوارم کرد: وه‌ره سه‌ر، سه‌گاور، له قوولاییت وه‌ره سه‌ر! و بیژه که ئه‌م قوولاییه چه‌نده قووله! ئه‌وه‌ی که له ده‌ره‌وه ده‌گورپینی له کوپوه دئ؟

تۆ گه‌لپک له ده‌ریا ده‌خۆیه‌وه: زماندریژی تالت نیشاندهری ئه‌وه‌یه! به راستی، سه‌گی قوولاییه‌کی وه‌ک تۆ پتر له راده له سه‌رایه ده‌خوا!

من، به لانی زۆره‌وه تۆ به «زگ وپژی» زه‌وی داده‌نیم - و ههر کات که قسه‌ی شه‌یتانه سه‌رنخوونکه‌ر و فریوده‌رکانم بیست، ئه‌وانم وه‌ک تۆ بینی: تال، درۆزن، سه‌رسه‌ری.

ئپوه گوراندن و ره‌ش و تار هه‌لگه‌راندن به خۆله‌میش ده‌زانن! ئپوه باشتترین خۆ هه‌لکیشن و هونه‌ری ساز کردنی خاک و گلی پیژراو باش ده‌زانن.

ئپوه له ههر کوپیه‌ک که بن، ده‌بی له‌وی هه‌میشه گل و خاک و گه‌لپک شتی نیوبۆش، پووک و ریک کوشراوه‌ی لپی، که ئازادیان ده‌وی.

ئپوه هه‌مووتان گوراندن بۆ «ئازادی» تان له هه‌موو شتی پپخۆشتره: به‌لام من به‌و «رووداوه‌گه‌رانه‌ی» که له ده‌روبه‌ریان گوره و چره‌دووکه‌ل بئ، بیئیمان بووم.

باوه‌رکه، هاورپی دۆزه‌خی هات و هه‌را! رووداوه‌گه‌وره‌کان، پر ده‌نگترین نا،

به لکه بیدهنگترین ساته کانی ئیمهن.

دونیا، به دوری دامه زینهرانی گوڤه نوڤیه کان دا نا، به لکه به دوری دامه زینهرانی بایه خه نوڤیه کان دا دهگه ری: به گه ریکی بیدهنگ.

ئه وه بدرکینه که کاتیک گوڤه و دووکه لت داده مرکی، هه میشه [روون ده بیته وه که] شتیکی وه ها رووی نه داوه. چ قهیدی هه یه گه ر شاریک موومیایی بی و په یکه ره یه ک وه بن خاک که وی!

ئه م قسه یه به وه که سانه ده لیم که په یکه ره کان بهر ده دهنه وه: خوئی ده دریا کردن و په یکه ره وه بن خاک دان، بیشک گه وره ترین گه و جایه تیبه.

په یکه ره وه بن خاکی به سووک زانینی ئیوه ده که وی: به لام قانون هه ره ئه وه یه که ژیان و جوانی زیندووی ئه و جاریکی دی له دروونی به سووک دانانه وه سه ره لده داته وه.

ئه و جاریکی دی به سیمایه کی خودایانه تر و له بهر رهنج کیشان گه شتر، هه لده ستبته وه؛ به راستی، له وه که بهرتان داوه ته وه سپاستان لیده کا، له ئیوه سه رنخوونکه ران!

به لام ئه مه یه په ندی من به ئه میره کان و کلیساکان و هه ر چیه ک که له باری ساغی و ئاکارباشیه وه تووشی کزی هاتوه: لیگه ری با دا که وی هه تا جاریکی دی بۆ سه ر ژیان بگه ریته وه - و ئاکارباشیت بۆ لات بیته وه!

وه هام له بهر اهر سه گاور دا قسه کرد که به نیوچاوانی تالیه وه قسه ی بریم و پرسى: «کلیسا؟ ئه مه ئیدی چیه؟»

ولام داوه: کلیسا جوړیک ده ولته و له راستی دا، دروژنترینی ئه وانه. به لام بیدهنگ به ئه ی سه گی گزیکار! بیشک تۆ هاوږه گه زی خوټ با شتر ده ناسی!

ده ولته تیش وه ک تۆ، سه گیکی گزیکاره؛ ئه ویش وه ک تۆ، پیخوشه که به دووکه ل و به گوڤه گوڤه قسه بکا - هه تا ئه وه که، وه ک تۆ، به خه لک بسه لمینی که ده نگى ئه و له ناخی بوونه وه دیته در.

چونکه ئه و ده یه وی به بی که م و کووری گرینگترین گیانله به ری سه ر زه وی، یانی ده ولته بی؛ و خه لکیش باوه ریان کرده!

که ئه وه م گوټ، سه گاور وه ها جوو لاه که ده تگوت له داخان شیت بوه.

هاواری کرد: «چت گوټ؟ گرینگترین گیانله به ری سه ر زه وی؟ و خه لکیش باوه ریان کرده؟» و وه ها چرهدووکه ل و ده نگىکی به گوڤی له گه روو هه لبری که وه مزانی له تووږه یی و ئیره ییان ده خنکی.

له ئاکام ئارامتر بوو و هه ناسه برکه ی که متر بۆوه. هه ر که دامرکا، به پتکه نینه وه پتیم گوټ:

«شیاوی، سه گاور؟ که وایه له باره ی تۆ دا هه ق به من بوو!

بۆ ئه وه که دیسان هه ق به من بی، گوئی له سه گاوږیکی دیکه بگره که به راستی له دلئ زه وییه وه قسه ده کا.

هه ناسه که ی زیږی لیده پژی و بارانی زین: دلئ وه ها ده خوازی. ئه و چ ئیشی به خو له میش و چرهدووکه ل و گلی پیژراوه!

پتکه نین له دروونیه وه وه ک هه وریکی رهنگین ددره وشیته وه. ئه و له قولته قولت و هیلنج و قوږه ی زگی تۆ بیزاره.

به لام ئه و زیږ و پتکه نین له دلئ زه وی وهرده گری: چونکه، بزانه که دلئ زه وی له زیږه.»

که سه گاور له وانه ئاگادار بوو، ئیدی تاقه تی گوئی گرتن له منی نه ما. شه رمه زار کلکی ده نیو گه لوژی نا و نووزه یه کی هات و خزاوه نیو لانه که ی.

وه های گپراوه زهرده شت. به لام مریده کانی هینده یان گوئی نه دایه، چونکه زوږ تامه زوږ بوون که باسی دریاوانان و که رویشک و پیاوی بالنده یان بۆ بگپریته وه.

زهرده شت گوټی: «بلیم چی؟ ئایا من تاپویه ک نیم؟ به لام، ده بی ئه و سیبه ری من بووی. له وانه یه شتیکتان له مه ر «ئاواره و سیبه ره که ی» بیستبی؟

به هه ر حال، ده بی پتر له وه وریای بم - دهنه ئابرووم ده با.»

زهرده شت دیسان سه ری راوه شانده و راما. دیسان گوټی:

«بۆ تاپۆ هاواری کرد: کاته! کات!

«بوچی، ئاخر - کات!»

وه های گوټ زهرده شت.

زهردهشت، وها به دليكي شيواو ئاواره بوو و سي روظان چي نه خوارد و نه خوارده وه و حه جميني ليبرابوو و قسه يه كي نه كرد. له ئاكام، وا هه لكهوت كه خه ويكي قورسي به سهر داهات. به لام مريدهكاني به چاوه ديري شه و روزه له دهوري دانيشتن و دلنگه ران چاوه پروان مانه وه هتا كه ي له خه وهستي و جاريكي دي بدوي و له مهينه ته بيته وه.

ئه مهيه ئه وه ي زهردهشت دواي ههستاني گوتي؛ به لام دهنكي هه ر وهك دهنكيك له دووره دهستانه وه دهگه يشته گوي مريدهكاني:

«هاورپيان، نوو كه گوي له خه ونيك بگرن كه ديتوومه و بو ليكدانه وه ي مانا كه ي ياريدهم بدن!

ئه م خه ونه هيشتا ليم پرده كي كه: مانا كه ي له درووني دا شاراهيه و له به ند دا يه و هيشتا به بالي وه شاوه له سهر ي هه لنافري.

له خه ونم دا ديتم كه پشتم له ته واوه تي ژيان كرده: من له كيو بورجي چولي مه رگ دا چاوه ديري شه و گوره كان بووم.

من له وي چاوه ديري تابوته كاني ئه و بووم: دهخمه شيداره كان پر بوون له وها نيشانه گه ليكي سهر كه وتن. ژياني به زيو له نيو تابوته شووشه ييه كانه وه ده پروانيه من.

بوني ئه به ديه ته توژاوييه كان له هه ناسه م دا بوون و ره وانم برشاوي و توژاوي كه وتنوو. ئاخ كئ توانوييه تي له وي هه واي تازه بدا به رهواني؟

رووناكايي نيوه شه و هه ر له ده ورو به رم بوو و ته نيابي له په ناي هه لكورما بوو؛ و سيه مين و خرابترين هاورپيم، بيدهنگي زهنگاري مه رگ بوو.

گه ليكم كليل، كليله هه ر ژهنگاوييه كان پي بوون و ده مزاني كه چلون به جي ره ترين ده روازه كاني پي كه مه وه.

كاتيك باله كاني ده روازه ليك كرانه وه، دهنكي وهك گوره يه كي زور تووره له دا لانه كان دا دهنكي داوه، ئه م مه له نابه دل چريكاندي، چونكه نه يده ويست له خه وه لي هه ستين.

به لام ترسناكتر و دلزارتر له و، كاتيك بوو كه ديسان بيدهنگي هاته وه و

پيشگو

«... وه ديتم كه مهينه تيكي مه زن به سهر مروث دا دي. هه ره باشه كان له كاره كانيان ماندوو بوون.

ئاموته يهك سهر ي هه لدا ده گه ل باوه ريك له په ناي: هه موو شت به تاله، هه موو شت وهك يه كه، هه موو شت ته واو بوه!

له ته واوي ته پكه كان دهنك ده گه راوه: هه موو شت به تاله، هه موو شت وهك يه كه، هه موو شت ته واو بوه!

راسته كه خرمانمان هه لگر توتته وه: به لام بوچي به ره كانمان هه موو زا يه بوون و ره ش هه لگه راون؟ دويشه وه له مانگي به دفه پر چ دا كهوت؟

گشت نيشي ك بيكه لك بوه، شه رابه كه مان بوته ژار و چاوي پيس داغيكي زهردي له مه زرا و دل ه كانمان داوه.

ئيمه هه موومان ويشك هه لگه راوين و نه گه ر ئاگرمان تيكه وي، ده بينه دوو كه ل و خو له ميش. ئادي، ئيمه ئاگر يشمان وه گيان هيناوه.

كانياوه كانمان هه موو ويشك بوون، ده ريش پاشه كشه ي كرده. زهوي، به ته واوه تي ده يه وي ليك بقه له شي، به لام قوولايي نايه وي قووتي بدا!

ئاخ، له كوييه ئه و ده ربا يه ي كه ده كرئ تيدا بخنكي؟ - پارانه وه كانمان وها به سهر گولاوه ته نكه كان دا زا يه له ي دي.

به راستي، ته نانه ت ماندووتر له وه م كه بمرم؛ هه روا به خه به رين و زيندوو - به لام، له گوره كان دا!»

زهردهشت بيستي كه پيشگو يهك وها ده لي؛ و پيشگو يه كه ي وه به ر دل كهوت و تيكيدا. ئه و په شيو و شه كه ت ئاواره بوو و هه ر وهك ئه وانه ي لي هات كه پيشگو لييان دوا بوو.

زهردهشت وها ي به مريده كاني گوت: «به راستي، چي واي بو داهاتني ئه م شه وه دريژه نه ماوه. ئاخ، چلون ده توانم شوقي خو مي لي دربار بكه م؟

ئه و نابي له م مهينه ته دا دابكه وي! چونكه ده بي شوقيك بي بو دوورتريين

دهوروبه‌ری داگرتمه‌وه. من لهو بیده‌نگیه به‌دخوازه دا به ته‌نیا دانیشتم.

وه‌ها زهمان خزی و به‌سه‌ر من دا تیپه‌ری. هه‌رچهند که زهمانیک له ئارا دا نه‌بوو. من له کوپوه ده‌زانم؟ به‌لام له ئاکام شتیک قه‌وما که وه‌خه‌به‌ری هینام.

سئ ته‌قه‌ی برووسکاسا له‌ده‌رگا به‌رز بۆوه و ده‌خمه‌کان سئ جار ئهم ده‌نگه‌یان وه‌رگرت و نه‌راندیان: ئه‌و‌ده‌م من بۆ لای ده‌روازه‌ چووم.

هاوارم کرد: ئه‌های! کئ ژیله‌مۆکه‌ی خۆی بۆ کوپستان ده‌با؟ ئه‌های! ئه‌های! کئ ژیله‌مۆکه‌ی خۆی بۆ کوپستان ده‌با؟

کلیم له قفل نا و به‌ده‌رگاوه نووسام و به‌زۆر کیشام. به‌لام هیشتا قولانجیک نه‌کرا بۆوه که -

باهیکی به‌گور باله‌کانی ئه‌وی لیک کرده‌وه و به‌وژوژ و به‌گور و تینه‌وه تابووتیکی ره‌شی پیدادام:

له‌نیوان وژه و گور و هاواره‌وه، تابووت لیک بلاو بوو و له‌نیوانی قاقایه‌کی هه‌زارتوئ هاته‌ده‌ر.

به‌هه‌زار بیجمی منداڵ، فریشته، کوند، شیت و په‌پووله‌گه‌لیکی به‌قه‌را منداڵیک، به‌من پیکه‌نی و گوراندی و گالته‌ی پیکردم.

ئهم زهنده‌قی بردم و به‌زه‌وی دادام. من له ترسان وه‌هام چریکاند که قه‌ت وام نه‌چریکاندبوو.

به‌لام هه‌مان چریکه‌ منی وه‌خه‌به‌ر هینا - و من وه‌خۆ هاتمه‌وه.

زه‌رده‌شت خه‌ونه‌که‌ی ئاوا گه‌راوه و له‌دوایی بیده‌نگ بوو: چونکه هیشتا په‌یامی خه‌ونه‌که‌ی نه‌ده‌زانی. به‌لام خۆشه‌ویستترین مریده‌که‌ی، گورج راپه‌ری و ده‌سته‌کانی زه‌رده‌شتی گرت و گوتی:

«ئهی زه‌رده‌شت! ژییانی تۆ خۆی ئهم خه‌ونه‌مان بۆ لیکه‌داته‌وه.

مه‌گه‌ر تۆ هه‌ر ئه‌و بایه‌نی که به‌وژه‌ تیزه‌که‌ی، ده‌روازه‌کانی بورجی مه‌رگ لیک ده‌کاته‌وه؟

ئایا تۆ خۆت هه‌ر ئه‌و تابووته‌ی ئاخراو له‌به‌دخوازیه‌ ره‌نگاوپه‌نگ و بیجمه‌کانی فریشته‌ سیمای ژیان نی؟

به‌راستی، زه‌رده‌شت هه‌ر وه‌ک قاقای هه‌زارتوئی منداڵه‌کان ری ده‌باته‌نیو هه‌موو گورخانه‌کانه‌وه، به‌هه‌موو ئهم چاوه‌دیرانه‌ی شه‌و و گور و ئه‌وانه‌ی که جرینگه له‌کلله شوومه‌کانه‌وه دین، پیده‌که‌نی.

تۆ به‌ قاقای خۆت ئه‌وان ده‌ترسینی و له‌زه‌ویان ده‌ده‌ی. بیهۆش بوون و وه‌هۆش هاتنه‌وه‌یان به‌لگه‌ی زال بوونی ده‌سته‌لاتی تۆیه به‌سه‌ر ئه‌وان دا.

و ئه‌و‌ده‌م که شه‌وی درپژ و شه‌که‌تی مه‌رگاسا دابی، تۆ، تۆ ئه‌ی لاگری ژیان! له‌ئاسمانی ئیمه‌ ئاوا نابی.

تۆ چاوی ئیمه‌ت به‌ره‌وه هه‌سیره‌ تازه‌کان و رازه‌ تازه‌کانی شه‌و کرده‌وه، به‌راستی، تۆ پیکه‌نینت وه‌ک تاو‌لیکی ره‌نگاوپه‌نگ له‌سه‌ر ئیمه‌ هه‌لداوه.

نووکه‌ که‌نینی منداڵان هه‌میشه له‌تابووته‌کانه‌وه هه‌لده‌قولی، نووکه‌ بایه‌کی به‌هیز هه‌میشه هه‌لیده‌کاتی، سه‌رکه‌وتوو به‌سه‌ر گشت ماندوویه‌تیه مه‌رگاساکان دا، که تۆ خۆت په‌نا و پینشگۆی ئیمه‌ی له‌به‌راهه‌ر ئه‌و دا!

به‌راستی، **تۆ خۆت ئه‌وانت له‌خه‌ونت دا دی**، دوژمنه‌کانت: ئه‌مه ناخۆشترین خه‌ونی تۆ بوو!

به‌لام هه‌ر ئه‌و جووره‌ی که تۆ به‌هۆی ئه‌وانه‌وه وه‌خه‌به‌ر هاتی و وه‌خۆ هاتی‌وه، ئه‌وانیش له‌خۆوه وه‌خه‌به‌ر دین - و بۆ لای تۆ دین.»

مرید وه‌های گوت؛ و مریده‌کانی دی له‌ده‌وره‌ی زه‌رده‌شت ئاپوره‌یان دا و ده‌سته‌کانیان گرت و ویستیان هانی بدن که نوین و مه‌ینه‌ت وه‌لابنی و بۆ لایان بگه‌رپه‌ته‌وه. به‌لام زه‌رده‌شت راست له‌سه‌ر نوینه‌که‌ی دانیشت و به‌نیگایه‌کی غه‌ریب، هه‌ر وه‌ک که‌سیک که له‌غوربه‌تیکه‌ی درپژخایه‌نه‌وه گه‌رابیته‌وه مال، روانیه مریده‌کانی و له‌سیمایان ورد بۆوه؛ و هیشتا ئه‌وانی نه‌ناسیبۆوه. به‌لام کاتیک مریده‌کانی ئه‌ویان هه‌ستاند و له‌سه‌ر پیمان راگرت، بروانه! له‌په‌ر چاوه‌کانی گوران و ئه‌وه‌ی که به‌سه‌ری هاتبوو وه‌بیری هاته‌وه. ئه‌و‌ده‌م ده‌ستیکی به‌ردینی دا هینا و به‌ده‌نگیکه‌ به‌قه‌و گوتی:

«ئادی! ئه‌مه‌ش به‌وه‌ختی خۆی! به‌لام مریده‌کانی من، له‌هه‌ولی ئه‌وه دابن که چیشته‌یکه‌ی خۆش ساز که‌ن و ده‌سته‌جی! من له‌سه‌ر ئهم باوه‌رهم که خه‌ونی خراپ ده‌بی ئاوا قه‌ره‌بوو بکه‌نه‌وه!

به لّام پيشگوش له په نا من دهخوا و دهخواته وه! و به راستی دهريايه ک بهو نيشان ددهم که دهکړی تپيدا بخنکی!»

وههای گوت زهردهشت. ئەودهم دريژماوهيهک روانيه سيمای مريدیک که خهونه کهی لیک دابووه و له دوایی به دم روانينه وه سهری راوه شاندا.

سهبارت به نهجات

روژتیک هه روا که زهردهشت به سه پرديکی گهوره دا تپده په پری، زهليل و گه داکان دهوره یان دا و پشتکووریک وههای پيگوت:

«بروانه، زهردهشت! خه لکيش له تو شت فير دهن و ئيمان به ئاموته کانت دین: تو له پيشدا دهبی ئيمه زهليله کان بروادار بکهی! نووکه تو گرده کوپه کی باش له بهر دهست دایه و ههلیکی چند لایه نه! تو دهتوانی کوپر شفا بدهی و پی رویین بدهی به فه له ج؛ و ههروهتر له وه که سهی که باریکی قورسی ههیه، ههندیکی لپه لگری. ئەمه به پروای من، ريگای دروستی بروادار کردنی زهليله کانه به زهردهشت!»

به لّام زهردهشت وهها ولّامی ئەو که سهی داوه که ئەم قسهی کردبوو: «هه لگرتنی کووری له پشت کوور، وهرگرتنی گیانی ئەوه - خه لک وه هاده لّین. ئەگه چاودهیه کوپر، خراپه ی وا له سه زهوی دهبنی که تووک له وه که سهی دهکا که شفه ی داوه، به لّام ئەو که سهی که پی ده داته فه له ج، گه ورهترین زهره له وه ددها: چونکه هيشتا هه له جی خوی نه بزوتوه، چه په لپه کانی دهگه لّ ئەو وه جووله دهکهن - خه لک سهبارت به زهليله کان وهها ده لّین و ئەگه خه لک له زهردهشت شت فير دهن، بوچ زهردهشت له خه لک فير نه بی؟

به لّام له وه دمه وه که له نیو مروّف دا ده ژیم، ئەمه به هیند ناگرم که ئەم یه که، چاوی نه بی و ئەمی دی گوئی و ئەوی سیهه م، پی نه بی و یان که سی دیکه هه بن که زمانی خوین له دهست دابی یان که پو، یان سهری خوین.

له وانه خرابتر، گه لیکم دیون و ده بیینم و ههندیک له وان وهها رقم هه لدهستین که له یه که یه کیان نادویم و له سه ههندیکیان به گشتی ناتوانم بپدنگ بم: یانی له مه ر ئەو مروّفانه ی که له هه موو شت هه چیان نیه و له شتیک پتر له وهی که

پيوسته هه یانه - ئەو مروّفانه ی که شتیک پتر له چاویکی گهوره یان زاریکی گهوره یان زگیکی گهوره یان شتیک گهوره ی دی نین: من ئەوانه به زهليلی به راوه ژوو ناو ده به م.

ئەودهم که من له ته نیایی خوّم هاتمه دهر و بو یه که م جار له م پرده تپه پریم، ئەوهی که چاوه کانم دهیدیت باوه رم پینه ده کرد. روانیم و دیسان روانیم، له ئاکام گوتم: ئەمه گوپه که! گوپه که به قه را مروّفیک! دیسان باشتر روانیم: هه ر به راستی، له ژیر گوئی دا شتیک به سه ته زمانی بچووک و هه چه که و لاواز ده جوو لاوه. به راستی، ئەم درنج گوپه له سه ساقه تیکی چووک و باریک هه لکو تبوو - و ئەم ساقه ته مروّفیک بوو! ئەگه زه ره بینکت له پيش چا و با دهتوانی سیمای ورد و به ئیره بیانه ی بناسیه وه، ههروهتر رهوانی چووک و په نه ماوی که له سه ئەو ساقه ته ده له راوه. به لّام خه لک به منیان گوت که گوپی گهوره هه ر ته نیا مروّفیک نیه، به لک مروّفیک مه زنه، بلیمه تیکه. به لّام هه ر کات که خه لک باسی مروّفه مه زنه کان یان کرده، قهت باوه رم به قسه کان یان نه کرده - و هه روا له سه ئەوه سوورم که ئەو زهليلیکی به راوه ژوو کراوه، که له هه موو شتیک گه لیک که مه و له شتیک گه لیک زور.»

کاتیک زهردهشت به کوور و ئەوانه ی که ئەو نوینر و ویزه ریان بوو، وههای گوت، زور به دلّیشاوی رووی له مریده کانی کرد و گوئی:

«هاورپییانی من، به راستی، له نیو مروّف دا وهها دهگه پریم هه ر وهک بلّی له نیو کوته کانی له ش و دهست و پی ئەوان دا دهگه پریم!

ئەوهی که لای من به سامه دیتنی مروّف به ئەنجرای و لهت و په تییه، هه ر وهک شه پرگه و کوشترگا.

هه ر کات نیگام له ئیستاه به رهو رابوردوو رادهکا، هه میشه هه ر ئەوه ده بنی: کوته کان و دهست و پییه کان و کاره ساته به سامه کان - به لّام نهک مروّفه کان!

ناخ، هاورپییانی من، ئیستا و رابوردوی زهوی - بو من تا قهت نه هینراوترین شته و ئەگه ر من پيشگوئی ئەوهی که ده بی بی، نه بوایه م، نه مده زانی چلۆن دها ژیا بام.

پیشگوئی، خوازیا ریگ، ئافرینه ریگ، خو هه م داها توویه ک و هه م پردیک بۆ داها توو - ههروه تر، مخابن، خو ههروه ک زه لیلیک له سه ر ئه م پرده وه ستاو: زه رده شت ته واوی ئه مانه یه .

ته نانه ت له وانیه، ئیوه ش له خو تان پرسیی: «زه رده شت بۆ ئیمه کییه؟ چ ناویک له و بنیین؟» و ئیوه ش، هه ر وه ک من، و لامی خو تان به م پرسیا رانه داوه ته وه:

ئایا به ئینده ریگه؟ یان ته واوکه ریگه؟ سه رکه و توویه که؟ یان میرا تخو ریگه؟ خرمانیک یان کینله ریگه؟ بژیشکیک؟ یان چاک بۆوه یه که؟

ئایا شاعیریکه؟ یان راسته قینه خوازیکه؟ رزگار کراویک؟ یان له به ندکه ریگه؟ پیاو چاکیک؟ یان به دخوازیکه؟

له نیوان مروّف دا وها ده گه ریم که ده لئی له نیوان کوته کانی داها توو دا ده خولیمه وه: ئه و داها توویه ی که من ده بیینم.

ته واوی بیر و هو شم ئه مه یه ئه وه ی که له ت و په ته و راز و کاره ساتی به سامه، بیانکه مه یه ک و له جییه ک کو یان که مه وه.

ئه گه ر مروّف کوکهر و رازکه ره وه و رزگاریده ری کاره سات نه با، چلۆن ده متوانی به رگه ی ئه وه بگرم که مروّف بم؟

رابوردوه کان رزگار کردن و هه ر «وه ها بوو» یه ک وه ک «من ئه وم وه ها ویست!» ئافراندنه وه - ئه مه یه ئه وه ی که من به نه جات ناوی ده به م!

ویست! ئه مه یه ناوی ئه وه ی که رزگاریده ر و شادی هینه ره: ئیوه م وه ها فیر کردوه، هاو ریگانم! به لام نووکه ئه مه ش فیر بن که ویست بۆ خو ی هیشتا زیندانیه .

ویستن، رزگاریده ره: به لام ناوی چیه ئه وه ی که رزگاریده ریش له به ند ده خا؟ «وه ها بوو»: ئه وه یه ناوی ددان ده چیره وه بردنی مه یل و به ته نیا ماوه ترین مه ینه تی ئه و. ئه و، بیده سه ته لات له ئاست ئه وه ی که ئه نجام دراوه، بینه ری به دخوازی هه موو رابوردوه گانه .

ویست ناتوانی به ره و دواوه ی بو ی. نا کرری زنجیری زه مان و ته ماخخوازی زه مان بچیرینی - ئه مه یه به ته نیا ماوه ترین مه ینه تی ویست.

ویستن، رزگاریده ره: به لام ویست بۆ رزگار بوون له مه ینه تی خو ی و به گالته گرتنی زیندانی خو ی چ بیریک ده کاته وه؟

ئاخ، هه ر به ندییه ک شیت ده بی! ویستی به ندکراویش شیتانه خو ی رزگار ده کا .

تووره یی ئه و له مه یه که زه مان بۆ دواوه ناگه ریته وه. «ئه وه ی بوو» - ئه مه یه ناوی به ردیک که ویست ناتوانی تلی پیدایا .

له به ر ئه وه له رق و قینان به رده کان جاله ده کاته وه و له هه ر که سیک که وه ک ئه و هه ست به رق و قین نه کا، تو له ده ستینتته وه .

ویستی رزگاریده ر، به مجوره ده بیته ئازارده ر و له هه ر چییه ک که ره نج ده با، له به ر ئه وه که ناتوانی بۆ دواوه بگه ریته وه، تو له ده ستینتته وه .

ئادی، تو له هه ر ئه مه یه و به س: یانی دوژمنایه تی ویست ده گه ل زه مان و «وه ها بوو» یه که ی.

به راستی، شیتایه تییه کی گه وره له ویستی ئیمه دا ده ژی: و ئه مه که ئه م شیتایه تییه ده ستی به گیان راگه یشتوه، تووکیکه له هه ر شتیکی مروّفانه .

رووحی تو له: هاو ریگانم، ئه مه یه با شترین شتیک که هه تا ئیستا مروّف بیر ی لیکردۆته وه و له هه ر کو ی که ره نج هه بوه، سزاشیان هی ناوه ته کاپه وه .

چونکه «سزا» ناویکه که تو له ده یدا به خو ی: ئه و به وشه یه کی به درۆی ریاکارانه ویژدانیکی ئاسووده بۆ خو ی ساز ده کا .

له به ر ئه وه که ویستیار خو ی له ره نج دایه، له به ر ئه وه که ناتوانی ویستی به ره و دواوه ی هه بی: که وایه، ویست و ته واوه تی ژیان ده بی به سزایه ک دابندرین .

ئه وده م هه ور به دوا ی هه ور دا به سه ر گیان دا که وتن: هه تا ئه وه که له ئاکام شیتایه تی موعیزه ی کرد: «هه موو شتیک تیده په ری، که وایه هه موو شتیک شیوا ی تیه پینه!»

«و عه دآهت، خو ی هه ر ئه م قانونه ی زه مانه که ده بی مندآه کانی خو ی قووت بدا» - شیتایه تی وه های موعیزه کرد .

«شته کان هه موو به پی عه دآهت و سزا ریگ و پیک کراون. ئاخ، له کو ییه

رزگاری له رووباری شته‌کان و له سزای ژیان؟ - شیتایه‌تی وه‌های موعیزه کرد.
«لهو جییه‌ی که عه‌دالته‌تی هه‌میشه‌یی هه‌بی، ئایا رزگاری له ئارا دا ده‌بی؟»
مخابن که به‌ردی «وه‌ها بوو» بو تل دان ده‌ست نادا: که‌واپه هه‌موو سزاکانیش
ده‌بی هه‌میشه‌یی بن!» شیتایه‌تی وه‌های موعیزه کرد.

«هیچ کرده‌وه‌یه‌ک ناکرئ بفه‌وتینی: چلۆن ده‌کرئ به سزا کرده‌وه‌یه‌ک بکه‌ی به
نه‌کراوه؟ ئەمه‌یه، ئەمه‌یه ئەوه‌ی که له سزای «ژیان» دا هه‌رمانه: ژیانیک‌ی وه‌ها
هه‌رمان ده‌بی کرده‌وه و گونا‌هی په‌یتا‌په‌یتا بی.»

«مه‌گه‌ر ئەوه‌که ویست له ئاکام خۆی نه‌جات بدا و ویستن، ببیته نه‌ویستن.» -
به‌لام برایان، ئیوه ئەم سترانه خه‌یالییه‌ی شیتایه‌تی ده‌ناسن!

من به‌فیر کردنی ئەوه که «ویست ئافرینه‌ره» ئیوه‌م له‌م سترانه خه‌یالیانه
دوور کردۆته‌وه.

«وه‌ها بوو» هه‌مووی کوت کوت و په‌رده‌ک و کاره‌ساتی به‌سامه - هه‌تا ئەوه‌که
ویستی ئافرینه‌ره بلئ: «به‌لام من ئەوم ئاوا ویست!»

هه‌تا ئەوه‌که ویستی ئافرینه‌ره بلئ: «به‌لام من ئەوم ئاوا ده‌وی: من ئەوم ده‌بی
ئاوا بوئ!»

به‌لام تا ئیستا وه‌های گوتوه؟ و که‌ی وه‌ها شتیک روو ده‌دا؟ ئایا ویست
هیشتا له‌گه‌وجایه‌تی خۆی رزگاری نه‌بوه؟

ئاخۆ ویست بوته رزگاریدهر و شادیدهری خۆی؟ ئایا رووحی تۆله و ددان
ده‌چیره‌وه بردنی به‌ته‌واوته‌ی له‌بیر کردوه؟

و چ که‌سیک ئەوی فیره‌ نأشت بوونه‌وه ده‌گه‌ل زه‌مان و ئەوه‌ی که به‌رزتر له
هه‌ر نأشت بوونه‌وه‌یه‌که کردوه؟

ویستیک که «ویستی ده‌سته‌لانه» ده‌بی شتیک سه‌رتر له‌ نأشت بوونه‌وه‌ی بوئ
- به‌لام ئەمه‌ چلۆن ده‌گونجی؟ هه‌تا ئیستا کئ به‌ره‌و دوا ویستنی فیره‌ ئەو
کردوه؟

به‌لام، کاتیک قسه‌کانی زه‌رده‌شت گه‌یشته ئیره له‌په‌ر له‌ دوان وه‌ستا و وه‌ک

که‌سیک که وا ده‌نوینئ هه‌راسیک‌ی گه‌وره و گرانی تیکه‌وتبی به‌ نیگایه‌کی
هه‌راسان روانیه‌ مریده‌کانی و نیگای وه‌ک تیریک به‌ نیوان بیر و بیره
شاراوه‌کانیان دا تپه‌ری. به‌لام، تاویک دوا‌ی ئەوه، جاریک‌ی دی پیکه‌نی و ئارام
گوتی:

«ژیان ده‌گه‌ل مروّف دژواره؛ چونکه بیده‌نگ مانه‌وه گه‌لێک دژواره؛ به‌ تاییه‌ت
بو ژوربلی.»

وه‌های گوت زه‌رده‌شت. به‌لام پشتکوور که گویی له‌م قسانه‌ گرتبوو و له‌و نیوه
دا خۆی شارده‌بووه؛ کاتیک پیکه‌نینی زه‌رده‌شتی بیست، سه‌ره‌تاتکییه‌کی کرد و
به‌سه‌را گوتی:

«به‌لام بوچی زه‌رده‌شت ده‌گه‌ل ئیمه به‌ شیوه‌یه‌کی جگه له‌وه ده‌وی که ده‌گه‌ل
مریده‌کانی؟»

زه‌رده‌شت و لّامی داوه: «چ جیی سه‌رسورمانه؟ ده‌گه‌ل کووره‌کانیش ده‌کرئ
کوورانه قسه‌ بکه‌ی!»

پشتکوور گوتی: «ژورباشه. ده‌گه‌ل شاگرده‌کانیش ده‌کرئ له‌ ده‌روه‌ی فیره‌گه
له‌ هه‌ر باب‌ه‌تیکه‌وه بدوین.

به‌لام بوچی زه‌رده‌شت ده‌گه‌ل شاگرده‌کانی به‌ شیوه‌یه‌کی جگه له‌وه ده‌وی که
ده‌گه‌ل خۆی؟»

سه‌بارته به‌ زیره‌کی مروّف

هه‌لدیر به‌ سامه نه‌ک به‌رزایی!

هه‌لدیر، شوینیکه که نیگا له‌ خواره‌وه ده‌که‌وی و ده‌ست بو به‌رزایی چنگ
داویژئی. له‌وی دال له‌ ویستی دووچۆره‌ی خۆی سه‌ری ده‌گیژوه‌ه دی.

ئاخ هاوپیانی من، ئایا ئیوه‌ش له‌ ویستی دووچۆره‌ی دلی من ئاگادار بوون؟
ئهمه‌یه، ئەم، هه‌لدیر و مه‌ترسییه‌ی من، که نیگام به‌ به‌رزایی ده‌که‌وی و
ده‌ستم ده‌یه‌وی چنگ له‌ قوولایی داگرئ و پیوه‌ی بنووسی.

ویستم به‌ مروّفه‌وه ده‌نووسی. به‌ زنجیر خۆم به‌ مروّفه‌وه ده‌به‌ستمه‌وه، چونکه

بۆ لای بهرزهرمۆڤ هه‌لده‌كيشرييم: چونكه ويسته‌كه‌ى ديكه‌م وه‌هاى ده‌وى.

له‌به‌ر ئه‌مه، له نيو مروف دا وهك كويزان ده‌ژيم، وهك ده‌لتي ئه‌وان هه‌ر ناناسم: هه‌تا ئه‌وه كه ده‌سته‌كانم ئيماني خويان به خوراگريان به ته‌واوى له ده‌ست نه‌ده‌ن.

من ئيوه مروفه‌كان ناناسم: ئه‌م تاريكييه و ئه‌م دل‌دانه‌ويه زورجار ده‌وربه‌رى داگرتووم.

چاوه‌روانى هه‌ر خاپينه‌ريك له‌به‌ر ده‌روازه داده‌نیشم و ده‌پرسم: «كى ده‌يه‌وى من فريو بدا؟»

ئه‌مه‌يه يه‌كه‌م زيره‌كى مروفيم، كه خۆ له ژير ده‌سته‌لاتى فريو ده‌نيم هه‌تا له ئاست فريوده‌ران ئاگادارى خۆم نه‌بم.

ئاخ، ئه‌گه‌ر له ئاست مروف دا ئاگادارى خۆ بام، مروف چلۆن ده‌يتوانى له‌نگه‌رى بالۆنى من بى و بالۆن چ سانا منى هه‌لده‌كيشا و ده‌بیردا!

له چاره‌نووسم دا وه‌ها پيشبيني كراوه كه نابى زور وريا بم.

ئهو كه‌سه‌ى كه ناپه‌وى له نيو مروف دا له تينوان قري بى، ده‌بى فير بى كه له هه‌ر جاميك بخواته‌وه؛ هه‌ر كه‌سيك كه ده‌يه‌وى له نيو مروف دا پاك بمينيته‌وه، ده‌بى بزاني كه چلۆن ته‌نانه‌ت به ئاوى ناپاكيش خۆى بشوا.

زور جار بۆ دل‌دانه‌وه‌ى خۆم وه‌هام به خۆ گوتوه: «زور باشه، وه‌ره، ئه‌ى دلى پير! كاره‌ساتيكت ليتيپه‌رى: له وه‌ها به‌ختياريه‌كى خۆت شاد به!»

به‌لام ئه‌مه‌يه زيره‌كى ديكه‌ى مروفيم: ده‌گه‌ل خۆخوازه‌كان پتر هه‌لده‌كه‌م هه‌تا ده‌گه‌ل به‌ غرووره‌كان.

مه‌گه‌ر خۆخوازي بريندار كراو داىكى هه‌موو تراژيديه‌كان نيه؟ به‌لام له‌و شوينه‌ى غروور بريندار بكري، شتيكى باشتر له غروور ده‌پشكوئ.

بۆ ئه‌وه كه ژيان شياوى ته‌ماشاشا كردن بى، ده‌بى به باشى ده‌ورى نمايشه‌كه‌ى بگيردري: و بۆ ئه‌مه پيوستى به ده‌ورگيرانيكى باش هه‌يه.

گشت خۆخوازه‌كانم به ده‌ورگيرانيكى باش هاتوونه به‌ر چاو: ده‌ور ده‌گيرن و پييانخۆشه كه ته‌ماشايان بكه‌ن - له گيانيان دا جگه له‌م ويسته، شتيكى ديكه

نيه.

ئه‌وان خۆ دینه‌ سهر شانۆ، ئه‌وان ده‌ورى خويان ده‌گيرن؛ پيمخۆشه له نزيكى ئه‌وان ته‌ماشاي ژيان بكه‌م - ئه‌م كاره ده‌رمانى دامايانه.

له‌به‌ر ئه‌ويه كه ده‌گه‌ل خۆخوازه‌كان هه‌لده‌كه‌م چونكه بزيشكى دامايى من و من وه‌ها به مروفايه‌تى دل‌بند ده‌كه‌ن كه به نمايشيك.

جگه له‌وه، كى ده‌توانى په‌ى به قوولايى خۆ به‌چووك دانانى پياويكى خۆخواز به‌رى؟ من له‌به‌ر خۆ به‌چووك دانانى ده‌گه‌لى باشم و بوى دل‌سوژ.

ئهو ده‌يه‌وى له ئيوه ئيمان به خۆ هه‌بوون فير بى، ئهو له نيگاي ئيوه خوراك وه‌رده‌گرئ! ئهو له چه‌پله‌ى ئيوه پيه‌له‌كوتن وه‌رده‌گرئ.

ئهو باوه‌ر به درۆكانى ئيوه‌ش ده‌كا ئه‌گه‌ر به درۆ له چاكه‌ى بدوين: چونكه دلى له ناخى خۆى دا ئاخ هه‌لده‌كيشى كه «من كيم؟»

ئه‌گه‌ر ئاكارباشى راسته‌قينه ئه‌وه بى كه هيج سه‌باره‌ت به خۆى نازانى: بپوانه، خۆخواز هيج له خۆ به‌چووك دانانى خۆى نازانى!

به‌لام ئه‌مه‌يه سيه‌هه‌م زيره‌كى مروفيم كه نه‌هيتم ترسى ئيوه دیدارى **به‌دخوازانم لى ناخۆش بكا.**

من له ديتنى ئه‌وانه‌ى كه ده‌ست په‌روه‌رده‌ى هه‌تاوى سووتينه‌رن به‌خته‌وه‌رم: به‌بره‌كان و دارخورماكان و ماره‌زه‌نگيه‌كان.

له نيو مروفيش دا ده‌ست په‌روه‌رده‌كانى جوانى هه‌تاوى سووتينه‌رن هه‌ن و چ شتگه‌ليكى جى سهرسورمانيش كه له به‌دخوازن دا هه‌يه.

به راستى، هه‌ر ئه‌و جوهره‌ى كه زانترين كه‌سانى ئيوه له لاي من زور زانا ديارى ناكه‌ن، خراپه‌ى مروفيشم وه‌ها نه‌ديوه كه باسى ليكراوه.

وابوه كه سه‌رم راوه‌شانده‌وه و پرسىومه: بۆچى هيشتا هه‌ر زه‌نگ ليده‌ده‌ن ئه‌ى ماره‌زه‌نگيه‌كان؟

به راستى، بۆ خراپه‌كانيش هيشتا داها‌توويه‌ك هه‌يه! و گه‌رم‌ترين باشوور هيشتا بۆ مروف نه‌دۆزراوه‌ته‌وه.

گه‌لنك شت هه‌ن كه نووكه به خرابترينى خراپه‌كان ده‌ناسرين، به‌لام پانايان

دوازده ههنگاو و درېژايان پتر له سې مانگ نيه! به لام روژيک نه ژديهاگه ليکي گوره تر دینه سهر دونيا.

ههتا بهرزه مروّف بې نه ژديها نه مينيتته وه - بهرزه نه ژديهايه کي شياوي نه و - هيشتاش دهبې هه تاويکي سووتينه رگه ليک به سهر لپره واره چر و شيداره کان دا هه ليکي.

له پيشدا دهبې کتکه کيوييه کاني نيوه ببنه بهر و بوقه ژارداره کانتان ببنه تيمساح، ههتا راوکهری باش، راويکي باشي هه بي!

به راستي، نهی چاکان و دادخوازن! گه ليک شت له نيوه دا شياوي پيکه نينه، به تايبه تراسي نيوه له وهی که ههتا نيسستا ناوی «شهيتان» تان ليئاوه.

رهوانی نيوه وها دهگه ل مه زنايه تي بيگانه يه که بهرزه مروّف له کاتي چاکه ش دا بو نيوه ترسناک دهبې!

نيوه فره زانان و زانايان له بهر اهر تيني هه تاوي فره زانيه که که بهرزه مروّف به شادييه وه رووتايه تي خوئی تيدا دهشوا، راده که ن!

نهی پايه بهر زترين خه لکيک که به بهر چاوم دا تپه ريون! نه مه يه شکی من و پيکه نيني شاراهم به نيوه: پيموايه نيوه بهرزه مروّفی من به شهيتان ناو دهبه ن!

ناخ، له م پايه بهر زترين و باشترين که سانه ماندوو بووم: له «به زانيه کاني» نه وانه وه بوو که من ناواتی راکردن و دهر که و تن و دوور بوونه وهم بو لای بهرزه مروّف هه بوو!

کاتيک نه م باشترين که سانه م به رووتی ديت، سه رساميه که دايگرتم: نه وسا با لم بو فرين به ره و داهاتوو دووره کان لپروا.

به ره و داهاتوو گه ليکي دوورتر، به ره و باشورگه ليکي باشورتر له وهی که قهت له خه يالی نه قاشيک دا نه نه خشاوه: بو نه شوينه ی که خودا کان له هه موو جليک دا شهرم ده يانگري!

به لام دهمه وي نيوه له جلی به دل دا بينم، نيوه هاوساکان و هاوره گه زه کان و به ناوی «چاکان و دادخوازن» رازاوه و خوخواز و بهر پيز.

خوشم له نيو نيوه دا به جلی به دل داده نيشم - ههتا هم نيوه نه ناسمه وه و

هه م خوّم: چونکه نه مه يه دوايين زيره کی مروّفی من. وه های گوت زه رده شت.

بيدهنگترين سات

هاورپيان، چم ليقه وماوه؟ په شپوم دهبين، هانراو، بپويستی خو فره مانبه ر، ناماده ی رويشتن - مخابن، رويشتن له لای نيوه!

به ليکي، زه رده شت جاريکی دی دهبې بو نيو ته نيایي خوئی بگه رپته وه: به لام: نه مجاره ورچ ناشاد بو نه شکه و ته که ی خوئی ده گه رپته وه!

چم ليقه وماوه؟ کی نه م فره مانه ی داوه؟ ناخ، بانووی توورپی من وه های ده وي. نه و قسه ی ده گه ل کردووم: نایا قهت ناوی نه وم به نيوه گوتوه؟

دوينی، نزيک تاريکان، بيدهنگترين ساتی من ده گه ل من قسه ی کرد: نه وه يه ناوی بانووی به سامی من.

رووداوه که ناوا بوو - چونکه من دهبې هه موو شتيک به نيوه بلیم ههتا دلتنان له م له پر - وه ری - که وتوويه، نه يه شي.

نایا نيوه هيچ له سامی نه و که سه ی که خه وی ليده که وي ده زانن؟

نه و سه راپا سامه، چونکه زه وی ژير پتي رو ده چي و خه ون ده ست پیده کا.

نه وه بو کينا يه به نيوه ی ده لیم. دوينی، له بيدهنگترين سات، زه وی ژير پيم روچوو: خه ون ده ستی پيکرد.

ميله ی سه عات جوو لاوه، سه عاتی ژيان هه ناسه ی هه لکيشا - هيچکات له ناقاری خوّم وه ها بيدهنگيه کم نه بيستبوو: وه ها بيدهنگيه که که خوئی ده دل خستم.

نه وده م بيدهنگه که به منی گوت تو ده زانی، زه رده شت؟»

له م سرته يه سه رسام هاوارم کرد و رهنگی روخسارم په ری، به لام بيدهنگ مامه وه.

نه وده م جاريکی دی بيدهنگه که به منی گوت: «تو ده زانی، زه رده شت، به لام دهنگ هه لئابری!»

له ئاکام لاسارانه گوتم: «ئادی، دوزانم، به لّام دهنگ هه لّناپرّم!»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «تۆ ناتهووی، زهردهشت؟ راسته؟ له پشت لاسارییت خو مهشارهوه!»

من وهک مندالێک گریام و لهرزام و گوتم: «ئاخ، ئاشکرایه که دهمهوی، به لّام چۆن دهتوانم؟ ته نیا بو ئوه لّیم خو ش به! ئه مه پتر له رادهی توانایی منه!»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «تۆ کێی، زهردهشت! وته کهت بێژه و تیکی بشکینه!»

من ولّام داوه: «ئاخ، ئایا ئه مه وتهی منه؟ من کێم؟ من چاوه ریی له خو شیاووتم، من ته نانهت ئه وهنده شیاو نیم که بو خاتری تیک بشکیم.»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «تۆ کێی! تۆ هیشتا ئه وهند که پێویسته خو ت به چووک دانانی، خو به چووک دانان خاوهنی ئه ستوووترین پێسته.»

من ولّام داوه: «ئوه چیه که پێستی خو به چووکدانهری من هه تا ئیستا بهرگه ی نهگرتوه؟ من له ژیر بهرزاییه کانی خو م ده ژیم. هیشتا چ کهس به منی نهگوتوه که بهرزایی تروپکه کانم چهندهن؟ به لّام دو له کانم باش ده ناسم.»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «زهردهشت، که سێک که چیاکان راگوێزی، دو ل و دهره و نشیوانیش رادهگوێزی.»

من ولّام داوه: وتهی من هیشتا کێویکی رانهگوێزتو ته وه و ئه وهی که گوتووم به مروّف نهگه هیشتوون. به راستی من بو لای مروّف چووم، به لّام هیشتا نهگه هیشتوومه وه سه ریان.»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «تۆ له وه چ دوزانی! له بیدهنگترین کاتی شه و دایه که ئاونگ ده که ویتته سه ر شیناوهر د.»

من ولّام داوه: «کاتیک ریگای خو م دو زیوه و رویشتم، ئه وان به من پیکه نین؛ به راستی ئه وه دهم پێیه کانم له رزین.

و وه هیان به من گوت: «تۆ ریگات له بیر چۆته وه، نووکه ری رویشتنیشت له بیر ده چیتته وه!»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «پیکه نینی ئه وان چیه! تۆ که سێکی که فه رمان به رییت له بیر کردوه: نووکه ده بی فه رمان بده ی!

نازانی که خه لک پتر له هه ر که سێک پێویستیان به کێ هه یه؟ به و که سه ی که فه رمان بو کاره گه وره کان بدا.

به جێ گه یاندنی کاره گه وره کان دژواره: به لّام دژوارتر له و فه رمان دان بو کاره گه وره کانه.

نه به خشر او ترین شت له تۆ دا ئه مه یه که تۆ ده سته لّاتت هه یه و ناتهووی فه رمان بده ی.»

من ولّام داوه: «بو فه رمان دان دهنگی شێرم نیه.»

ئوودهم جارێکی دی به سرت به منی گوت: «بیدهنگترین وته کانن که تۆ فان ساز ده کهن. بیریک که به ره وتی کو ترانه وه بی، ری به رایه تی دونیا ده کا.

زهردهشت! تۆ وهک سێ به رییک له وهی که ده بی بگاتی، ده بی وه پیش که وی: وه ها ده بی فه رمان بده ی و به فه رماندهری ره پیش که وی.»

من ولّام داوه: «من شه رمه زارم.»

ئوودهم جارێکی دی بیدهنگه که به منی گوت: «تۆ ده بی ببیه وه مندال و ببه ری له شه رم.

غرووری لاوه تی هیشتا له تۆ دایه؛ تۆ درهنگ بوویه لاو: به لّام ئه وهی که ده یه وی ببیتته وه مندال، ده بی به سه ر لاوه تی خو شی دا زال بی.»

من درێژ ماوه یه که ده بیر هه وه چووم و له رزام. به لّام، له ئاکام هه ر ئه وه م گوتته وه که له پیشدا گوتبووم «من نامه وی.»

ئوودهم له ئاقارم قاقایه ک لیدرا. ئای که ئه م قاقایه چلۆن ده روونی هه لدریم و دلّی دادریم!

بو دواین جار به منی گوت: «زهردهشت، به ره کانت گه هیشتوون، ئایا تۆ بو به ره کانت نهگه هیشتووی!

که وایه ده بی بو نیو ته نیایی بگه رییه وه: چونکه هیشتا ده بی پێیگه ی.»

جارێکی دی له قاقای دا و هه لّات: ئه وه دهم بیدهنگی ده وره به ری داگرتم،

بیدهنگییه کی دووهینده. به لام من که وتبوومه سهر زوی و دست و پیم شه لالی
نارهقه بوو.

نووکه ئیوه هه موو شتیکتان بیستوه و دهزانن که بۆچی دهبی بۆ ئیو ته نیایی
خۆم بگه ریمه وه. هاورپیان، من هیچ له ئیوه نه شار دۆته وه.

به لام ئیوه ئەمهتان له من بیست، له کهسیک که هیشتا کهم وێترین مروقه -
و دهیهوئی که وهها بی!

ئاخ، هاورپیان من، بریا دیسان شتیکم بۆ گوتن به ئیوه پیا، بریا دیسان
شتیکم بۆ پیدانتان ههبا! بۆچ نه دهه؟ مهگه ر من به غیلم؟

کاتیک زه دهشت ئەم قسانه ی کرد، راده ی ژان و ده می دوور بوونه وه له
هاورپیکانی وه های له بهر گران هات که هۆر هۆر گریا: و کهس نهیده زانی چلۆن
دلی بداته وه. به لام شهوئی ته نیا وه ریکه وت و هاورپیکانی جی هیشت.